

Evropská
komise

ÚNOR 2018

POKYNY K ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK URČENÉ APLIKUJÍCÍM ODBORNÍKŮM

jak předcházet nejčastějším chybám u
projektů financovaných z evropských
strukturálních a investičních fondů

PROHLÁŠENÍ o VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

Tento dokument obsahuje pokyny ohledně toho, jak předcházet chybám, které se často vyskytují při zadávání veřejných zakázek na projekty spolufinancované z evropských strukturálních a investičních fondů. Tyto pokyny mají usnadnit provádění operačních programů a prosazovat osvědčené postupy. Dokument není právně závazný, nýbrž má poskytnout obecná doporučení a uvést některé osvědčené postupy.

Koncepcemi, nápady a řešeními navrženými v pokynech nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy a tyto pokyny je nutno prostudovat a případně upravit s přihlédnutím k vnitrostátnímu právnímu rámci.

Těmito pokyny není dotčen ani případný budoucí výklad určitého ustanovení v platných právních předpisech ze strany Komise. Tyto pokyny Evropskou komisi nezavazují. Pouze Soudní dvůr Evropské unie je oprávněn závazně vykládat právo Unie.

POKYNY K ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK URČENÉ APLIKUJÍCÍM ODBORNÍKŮM

**jak předcházet nejčastějším chybám
u projektů financovaných z evropských
strukturálních a investičních fondů**

Obsah

Seznam zkratk	4
Předmluva	7
Úvod – Jak tyto pokyny používat	8
Komu jsou pokyny určeny?	8
Jaký je účel těchto pokynů?	8
Struktura pokynů	8
Vysvětlení symbolů: varování a pomoc pro veřejné kupující	9
Oblast působnosti pokynů	9
Hlavní změny zavedené směrnicí 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek	11
Nové definice, nové finanční limity a nová kategorie veřejného zadavatele	11
Uspřádnění účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách	12
Více ustanovení o důvodech pro vyloučení a kritériích pro zadání veřejné zakázky	13
Lepší ochranná opatření proti korupci	13
Zahrnutí cílů environmentální, sociální a inovační politiky do zadávacích řízení	14
Elektronické zadávání veřejných zakázek	14
Změny řízení	14
Změny oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU	15
1. Příprava a plánování	16
1.1. Posouzení budoucích potřeb	17
1.2. Zapojení zúčastněných stran	19
1.3. Analýza trhu	23
1.4. Stanovení předmětu veřejné zakázky	28
1.5. Volba řízení	35
1.6. Naplánování řízení	51
2. Zveřejnění a transparentnost	54
2.1. Vypracování zadávací dokumentace	54
2.2. Stanovení specifikací a norem	59
2.3. Stanovení kritérií	65

2.4. Stanovení lhůt	77
2.5. Uveřejnění veřejné zakázky	81
3. Podávání nabídek a výběr uchazečů	86
3.1. Zajištění doručení nabídky podle pokynů	86
3.2. Potvrzení přijetí a otevírání nabídek	87
3.3. Posouzení a výběr nabídek	88
4. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky	92
4.1. Zřízení hodnotící komise	92
4.2. Použití kritérií pro zadání veřejné zakázky	93
4.3. Zacházení s mimořádně nízkými nabídkami	97
4.4. Žádosti o objasnění	98
4.5. Dokončení hodnocení a rozhodnutí	99
4.6. Zadání veřejné zakázky	101
5. Provedení veřejné zakázky	104
5.1. Řízení vztahů se zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem	104
5.2. Řízení veřejné zakázky	105
5.3. Řešení změn smluv na veřejné zakázky	111
5.4. Vyřizování stížností a opravných prostředků	116
5.5. Ukončení smlouvy na veřejnou zakázku v době jejího trvání	116
5.6. Uzavření veřejné zakázky	116
6. Soubor nástrojů	118
6.1. Nejčastější chyby při zadávání veřejných zakázek	118
6.2. Zdroje a odkazy	120
6.3. Kontrolní seznam pro vypracování specifikací	125
6.4. Kontrolní seznam pro kontrolu veřejných zakázek	127
6.5. Vzor prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací	132

Seznam zkratek

Zkratka	Definice
CA	Veřejný zadavatel
CAN	Oznámení o výsledku zadávacího řízení
CEO	Výkonný ředitel, nejvýše postavený člen vedení v organizaci
CN	Oznámení o zahájení zadávacího řízení
GŘ EMPL	Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování Evropské komise
GŘ GROW	Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky Evropské komise
GŘ REGIO	Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise
EK	Evropská komise
EÚD	Evropský účetní dvůr
e-CERTIS	Databáze přeshraničních osvědčení
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EMAS	Systém pro environmentální řízení podniků a audit
ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy
Jednotné osvědčení	Jednotné evropské osvědčení pro zakázky
EU	Evropská unie
FIDIC	Mezinárodní federace konzultačních inženýrů
HDP	Hrubý domácí produkt
GPP	Zelená veřejná zakázka
Dohoda o vládních zakázkách	Dohoda Světové obchodní organizace o vládních zakázkách
IAASB	Rada pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy

Zkratka	Definice
IATA	Mezinárodní sdružení leteckých dopravců
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví
IPR	Práva duševního vlastnictví
ISA	Mezinárodní auditorské standardy
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci
LCC	Náklady životního cyklu
Ekonomická výhodnost	Kritérium založené na „ekonomicky nejvýhodnější nabídce“
Úřední věstník EU	Úřední věstník Evropské unie
OLAF	Evropský úřad pro boj proti podvodům
PCP	Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi
PIN	Předběžné oznámení
PPI	Zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení
VaV	Výzkum a vývoj
SIMAP	informační systém o zadávání veřejných zakázek (z francouzštiny: Système d'information sur les Marchés Publics)
MSP	Malé a střední podniky
SRPP	Sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek
TED	Tenders Electronic Daily, databáze veřejných zakázek, dodatek Úředního věstníku Evropské unie
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
ToR	Mandát
WTO	Světová obchodní organizace

Předmluva

Po velkém úspěchu prvního vydání s více než 70 000 staženími nás obzvláště těší, že vám můžeme předložit novou, aktualizovanou verzi dokumentu „Zadávání veřejných zakázek – Praktická příručka, jak předcházet nejčastějším chybám u projektů financovaných z evropských strukturálních a investičních fondů, určená odborníkům z praxe“. Tento vylepšený dokument zohledňuje nová a jednodušší pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek a první přímé zkušenosti s jejich uplatňováním v praxi.

Pracovníkům zadávání veřejných zakázek v členských státech, regionech a městech v Evropě má pomoci tím, že je provede celým postupem krok za krokem, přičemž jsou vyzdvíženy oblasti, v nichž se obvykle vyskytují chyby, a je ukázáno, jak jim předcházet.

Efektivní, účinné, transparentní a profesionální zadávání veřejných zakázek je nezbytné pro posílení jednotného trhu a podporu investic v Evropské unii. Je rovněž klíčovým nástrojem k zajištění přínosů politiky soudržnosti pro evropské občany a podniky.

Tyto aktualizované pokyny vypracovaly útvary Komise podílející se na zadávání veřejných zakázek, a to po konzultaci s odborníky v oblasti zadávání veřejných zakázek v členských státech. Jedná se o jeden ze základních prvků našeho ambiciózního akčního plánu pro zadávání veřejných zakázek, který přispívá k cílům nedávno přijatého souboru předpisů EU v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Věříme, že tento nástroj bude spolu s ostatními iniciativami Komise v této oblasti členským státům, regionům a městům i nadále nápomáhat při uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a zvýší dopad veřejných investic ve prospěch občanů a ekonomiky EU.

Corina Crețu
evropská komisařka pro regionální politiku

Elżbieta Bieńkowska
evropská komisařka pro vnitřní trh, průmysl,
podnikání a malé a střední podniky

Úvod – Jak tyto pokyny používat

Komu jsou pokyny určeny?

Tyto pokyny jsou určeny především aplikujícím odborníkům v oblasti zadávání veřejných zakázek v organizacích veřejných zadavatelů v Evropské unii, kteří odpovídají za plánování a zajištění efektivního a ekonomicky výhodného pořizování stavebních prací, dodávek nebo služeb v souladu s pravidly.

Tyto pokyny mohou pokládat za užitečné rovněž řídicí orgány programů evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) a orgány jiných programů financovaných EU, pokud jednají jako veřejní kupující nebo pokud provádějí kontroly veřejných zakázek realizovaných příjemci grantů EU (viz oddíl 6.4 Kontrolní seznam pro kontrolu veřejných zakázek).

Jaký je účel těchto pokynů?

Cílem těchto pokynů je poskytnout praktickou **pomoc pracovníkům zadávání veřejných zakázek, aby se vyhnuli některým nejčastějším chybám a finančním opravám**, jež Komise zaznamenala v minulých letech při využívání ESI fondů (viz oddíl 6.1 Nejčastější chyby při zadávání veřejných zakázek).

Tento dokument má status „pokynů“. Je určen jako podpora a nemá nahradit vnitřní pravidla a postupy.

Nejedná se o návod, jak splnit požadavky stanovené ve směrnici 2014/24/EU.

Zcela jistě nepředstavuje konečný právní výklad práva EU.

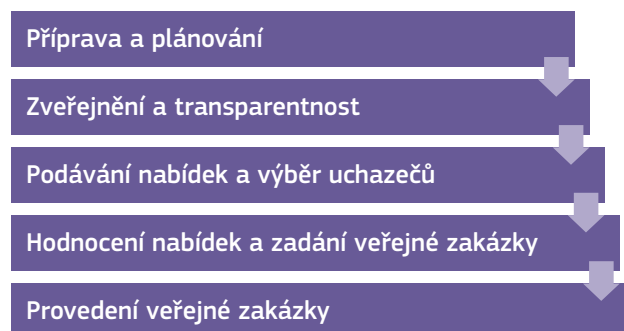
Je nanejvýš důležité, aby všechny osoby podílející se na zadávání veřejných zakázek dodržovaly vnitrostátní právní předpisy, vnitřní pravidla své organizace a pravidla EU.

Neexistují-li rovnocenné vnitrostátní pokyny či pokyny pro jednotlivé fondy, mohou řídicí orgány přijmout tento dokument dobrovolně jako pokyny pro příjemce grantů EU.

Struktura pokynů

Tyto pokyny jsou **strukturovány podle hlavních fází postupu zadávání veřejných zakázek**, od plánování po provedení veřejné zakázky. Vyzdvihují záležitosti, jimž je třeba věnovat pozornost, možné chyby, kterým je nutno zabránit, a konkrétní metody nebo nástroje.

Obrázek 1. Hlavní fáze postupu zadávání veřejných zakázek

Určité snadno použitelné nástroje a dodatečné zdroje týkající se konkrétních témat mimoto poskytuje **soubor nástrojů**.

Vysvětlení symbolů: varování a pomoc pro veřejné kupující

Pokyny vedou pracovníky zadávání veřejných zakázek postupem krok za krokem, přičemž jsou vyzdvíženy oblasti, v nichž se obvykle vyskytují chyby, a je ukázáno, jak jim předcházet.

V pokynech jsou k označení kritických oblastí použity tyto symboly:

RIZIKO CHYBY!

To označuje místa, kde dochází k nejčastějším a nejzávažnějším chybám. Je uvedena analýza a další pokyny s cílem těmto chybám co nejúčinněji zabránit.

POMOC!

Jedná se o oblast, v níž jsou aplikujícím odborníkům v oblasti zadávání veřejných zakázek vydána zvláštní doporučení a/nebo v níž jsou poskytnuty další zdroje, a to prostřednictvím souboru nástrojů nebo odkazů na jiné dokumenty.

Oblast působnosti pokynů

Pokyny mají být podporou aplikujícím odborníkům v oblasti zadávání veřejných zakázek (nazývaným rovněž veřejnými kupujícími nebo pracovníky zadávání veřejných zakázek), pokud se zabývají veřejnými zakázkami financovanými z EU, které se týkají poří-

zení stavebních prací, dodávek a služeb, jak jsou vymezeny ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU¹ ze dne 26. února 2014 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (viz Tabulka 1).

Tabulka 1. Druhy veřejných zakázek

Veřejné zakázky na stavební práce	Veřejné zakázky na dodávky	Veřejné zakázky na služby
Veřejné zakázky, jejichž předmětem je buď provedení, nebo projekt i provedení stavebních prací, například soubor pozemních nebo inženýrských stavebních prací, jako je silnice nebo čistírna odpadních vod.	Veřejné zakázky, jejichž předmětem je koupě výrobků, leasing výrobků nebo jejich nájem, s možností následné koupě nebo bez ní, jako jsou kancelářské potřeby, vozidla nebo počítače.	Veřejné zakázky jiné než veřejné zakázky na stavební práce nebo na dodávky, jejichž předmětem je poskytování služeb, jako je poradenství, odborná příprava či úklidové služby.
Podrobný seznam stavebních prací v příloze II směrnice		Podrobný seznam služeb v příloze XIV směrnice

Zdroj: směrnice 2014/24/EU.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>

Tyto pokyny obsahují rady a doporučení pro veřejné zadavatele na základě evropského právního rámce, zejména směrnice 2014/24/EU. Tento právní předpis se použije při překročení souboru finančních limitů EU, což znamená, že stanoví minimální požadavky pouze pro zadávací řízení přesahující určitou peněžní hodnotu (tj. hodnotu veřejné zakázky)². Je-li hodnota veřejné zakázky nižší než tyto finanční limity EU, upravují zadávací řízení vnitrostátní pravidla. Tato ří-

zení však musí být v souladu s obecnými zásadami Smlouvy o fungování EU³.

Ačkoliv se tyto pokyny nezabývají veřejnými zakázkami, jejichž hodnota je nižší než zmíněné finanční limity, obecné poznatky a příklady, které poskytují, mohou být užitečné u všech typů zadávacích řízení, včetně menších řízení.

Více informací o pravidlech EU pro zadávání veřejných zakázek

Více informací o směrnici o zadávání veřejných zakázek, platných finančních limitech a interpretačních sděleních ke konkrétním tématům (jako jsou „rámcové smlouvy a zadávání podlimitních veřejných zakázek“) poskytnete:

Evropská komise, GŘ GROW: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_en

Iniciativa SIGMA: Hlavní publikace věnované zadávání veřejných zakázek a informativní zprávy: <http://www.sigmaweb.org/publications/key-public-procurement-publications.htm>

² Stávající finanční limity EU jsou podrobně uvedeny v následující kapitole nazvané Hlavní změny zavedené směrnicí 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek.

³ Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2012/C 326/01. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12_012E%2FTXT

Hlavní změny zavedené směrnicí 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek

Evropský právní rámec pro zadávání veřejných zakázek byl původně vyvinut s cílem zajistit, aby se o veřejné zakázky mohly ucházet podniky na celém evropském jednotném trhu, a navrhnout současně řízení pro nadlimitní veřejné zakázky. Právní rámec měl zajistit rovné zacházení a transparentnost, omezit podvody a korupci a odstranit právní a administrativní překážky účasti v přeshraničních zadávacích řízeních. Nedávno začalo zadávání veřejných zakázek zahrnovat další politické cíle, jako je environmentální udržitelnost, sociální začleňování a podpora inovací (viz oddíl 2.2.2 Strategické využívání zelených, sociálních a inovačních kritérií při zadávání veřejných zakázek).

Evropský právní rámec pro zadávání veřejných zakázek⁴ se skládá ze:

- » zásad odvozených ze Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), jako je rovné zacházení, zákaz diskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost, a
- » tří směrnic o zadávání veřejných zakázek: směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí.

Ačkoliv principy předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek zůstaly většinou stejné, zavedly směrnice z roku 2014 řadu změn. Tyto změny mohou být použitelné od 18. dubna 2016, ačkoliv postup provedení ve vnitrostátním právu nebyl dokončen ve všech členských státech.

K dosažení strategických politických cílů EU při současném zajištění co nejefektivnějšího využití veřej-

ných prostředků sledovala reforma zadávání veřejných zakázek z roku 2014 řadu cílů:

- » zajistit větší efektivnost veřejných výdajů,
- » objasnit základní pojmy a koncepce k zajištění právní jistoty,
- » usnadnit malým a středním podnikům účast na veřejných zakázkách,
- » prosazovat bezúhonnost a rovné zacházení,
- » umožnit veřejným zadavatelům, aby zadávání veřejných zakázek lépe využívali k podpoře inovací a společných environmentálních a společenských cílů, a
- » začlenit příslušnou judikaturu Soudního dvora Evropské unie.

Tento oddíl představuje hlavní změny⁵, které reforma přinesla a jimž by měli aplikující odborníci v oblasti zadávání veřejných zakázek věnovat pozornost, zejména v případě, jsou-li zvyklí odvolávat se na dřívější směrnice.

Nové definice, nové finanční limity a nová kategorie veřejných zadavatelé

Směrnice 2014/24/EU obsahuje nové definice k objasnění různých **pojmu používaných v zadávacích řízeních**, jako je zadávací dokumentace a hospodářský subjekt (včetně zájemce a uchazeče). Směrnice představuje rovněž nové koncepce, které mají nyní ve veřejných zakázkách zásadní význam, jako jsou elektronické prostředky, životní cyklus, inovace nebo štítek.

⁴ Evropská komise, GŘ GROW, Public procurement – Legal rules and implementation. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/>

⁵ Evropská komise, GŘ GROW, EU public procurement reform: Less bureaucracy, higher efficiency. Přehled nových pravidel EU v oblasti zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí, která jsou zavedena od 18. dubna 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8562

Zavedeny jsou **dvě kategorie veřejných zadavatelů**, aby se rozlišovalo mezi ústředními orgány státní správy (státními veřejnými subjekty) a veřejnými zadavateli na nižší úrovni, kteří působí na regionální a místní úrovni. Tyto dvě kategorie mají dopad především na finanční limity pro použití směrnic (viz níže). Pro veřejné zadavatele na nižší úrovni je v případě zakázek na dodávky a většiny zakázek na služby finanční limit vyšší.

Finanční limity, při jejichž překročení se použijí evropské právní předpisy pro zadávání veřejných zakázek, se změnily a nyní existují pro ústřední orgány státní správy a veřejné zadavatele na nižší úrovni různé finanční limity (viz Tabulka 2). Finanční limity se pravidelně mění, obvykle každé dva roky, a lze je pravidelně ověřovat na internetových stránkách Komise⁶.

Tabulka 2. Finanční limity EU pro veřejné zakázky v období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2019

	Stavební práce	Dodávky	Služby		
			Sociální a zvláštní služby	Dotované služby	Všechny ostatní služby
Ústřední orgány státní správy	5 548 000 EUR	144 000 EUR ⁷	750 000 EUR	221 000 EUR	144 000 EUR
Veřejní zadavatelé na nižší úrovni	5 548 000 EUR	221 000 EUR	750 000 EUR	221 000 EUR	

Zdroj: nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2365 ze dne 18. prosince 2017, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ohledně finančních limitů používaných při postupech zadávání veřejných zakázek.

Usnadnění účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách

Veřejní zadavatelé se vybízejí, aby **veřejné zakázky rozdělovali na části** s cílem usnadnit účast v zadávacích řízeních malým a středním podnikům. Veřejní zadavatelé se mohou rozhodnout, že veřejnou zakázku nerozdělí, pak však musí vysvětlit důvod.

Veřejní zadavatelé nemohou stanovit **požadavky na obrat hospodářských subjektů** přesahující dvojnásobek hodnoty veřejné zakázky, pokud k tomu neexistuje zvláštní důvod.

Hospodářské subjekty mohou použít on-line nástroj **e-CERTIS**⁸ k vyhledání správních dokladů, o jejichž předložení mohou být požádáni v členských státech EU. To by jim mělo pomoci zúčastnit se přeshraničních zadávacích řízení, nejsou-li obeznámeni s požadavky ostatních zemí.

Jednotné evropské osvědčení pro zakázky (dále jen „jednotné osvědčení“)⁹ umožňuje hospodářským subjektům učinit elektronicky vlastní prohlášení, že splňují požadované podmínky pro účast v zadávacím řízení. Úplné písemné doklady musí poskytnout pouze úspěšný uchazeč. V budoucnu by mohla být zru-

⁶ GR GROW zveřejňuje aktualizované hodnoty finančních limitů EU pro veřejné zakázky na adrese: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/thresholds/index_en.htm

⁷ Pro veřejné zakázky podle směrnice 2009/81/ES o zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti činí platné finanční limity 5 548 000 EUR v případě veřejných zakázek na stavební práce a 443 000 EUR u veřejných zakázek na dodávky a služby.

⁸ e-CERTIS. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do?selectedLanguage=en>

⁹ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/7 ze dne 5. ledna 2016, kterým se zavádí standardní formulář jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ:JOL_2016_003_R_0004

šena i tato povinnost, jakmile bude možné doklady spojit elektronicky s vnitrostátními databázemi.

Nejpozději od 18. října 2018 nemusí hospodářský subjekt správní doklady poskytnout, má-li veřejný zadavatel tyto dokumenty již k dispozici.

Více ustanovení o důvodech pro vyloučení a kritériích pro zadání veřejné zakázky

Nová ustanovení o důvodech pro vyloučení umožňují veřejným zadavatelům odmítnout hospodářské subjekty, u nichž byly v rámci předchozí veřejné zakázky zaznamenány neuspokojivé výsledky nebo značné nedostatky. Nová ustanovení veřejným zadavatelům umožňují hospodářské subjekty odmítnout rovněž tehdy, pokud narušují hospodářskou soutěž tím, že s ostatními hospodářskými subjekty uplatňují dohody o ovlivnění nabídek.

Co se týká kritérií pro zadání, veřejní zadavatelé se vybízejí, aby z kritérií založených pouze na ceně přešli ke **kritériím založeným na ekonomické výhodnosti** (ekonomicky nejvýhodnější nabídce). Kritéria založená na ekonomické výhodnosti mohou vycházet z nákladů a mohou zahrnovat i jiné aspekty v rámci „nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou“ (např. kvalitu nabídky, organizaci, kvalifikaci a zkušenosti pracovníků, podmínky dodání, jako jsou procesy a lhůta). Kritéria pro zadání veřejné zakázky musí být stanovena jednoznačně v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v zadávací dokumentaci a musí být uvedena jejich váha. Zadání každé veřejné zakázky musí být mimoto zdokumentováno ve zvláštní zprávě o hodnocení nabídek, kterou je nutno na požádání zaslat Komisi.

Lepší ochranná opatření proti korupci

Byla objasněna **definice a pravidla týkající se střetu zájmů**. Veřejní zadavatelé musí učinit více

k zavedení vhodných opatření proti střetům zájmů. Pravidla nestanoví, jaká ochranná opatření by se měla použít. Je však možné vyvinout určité společné postupy. Všichni pracovníci zadávání veřejných zakázek mohou být například požádáni, aby pro každé zadávací řízení podepsali prohlášení, v němž potvrdí neexistenci zájmů s ohledem na kteréhokoli zúčastněného uchazeče.

Hospodářské subjekty vyloučené ze zadávacího řízení kvůli nesprávným postupům mohou být opět zařazeny, pokud jednoznačně prokáží, že jednaly náležitě, **aby zabránily pochybení a protiprávnímu jednání**.

Nebyla-li doba vyloučení stanovena v pravomocném rozsudku, nemůže přesáhnout **pět let** ode dne odsouzení v případech povinných důvodů pro vyloučení nebo **tři roky** ode dne příslušné skutečnosti v případech nepovinných důvodů pro vyloučení.

Nová ustanovení upravují **změnu smluv na veřejné zakázky**, aby se zabránilo zneužití a aby byla s ohledem na případné nové úkoly zajištěna spravedlivá soutěž.

Členské státy musí zajistit, aby bylo uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek sledováno a aby orgány nebo organizace provádějící sledování podávaly **zprávy o porušeních pravidel pro zadávání veřejných zakázek** vnitrostátním orgánům a aby zveřejňovaly výsledky sledování. Každé tři roky musí rovněž podat Komisi zprávu o nejčastějších příčinách nesprávného uplatňování či právní nejistoty, o preventivních opatřeních a o odhalování a odpovídajícím oznamování případů podvodu, korupce, střetu zájmů a jiných závažných nesrovnalostí v oblasti veřejných zakázek.

Využívání **elektronického zadávání veřejných zakázek zajišťuje větší transparentnost postupu**, omezuje nepřiměřené ovlivňování mezi aplikujícími odborníky v oblasti zadávání veřejných zakázek a díky transparentním auditním stopám⁹ usnadňuje odhalování nesrovnalostí a korupce.

¹⁰ OECD, Preventing Corruption in Public Procurement, 2016. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/ethics/Corruption-in-Public-Procurement-Brochure.pdf>

Zahrnutí cílů environmentální, sociální a inovační politiky do zadávacích řízení

Nové směrnice potvrzují strategickou úlohu zadávání veřejných zakázek nejen při zajišťování toho, aby byly veřejné prostředky vynakládány z ekonomického hlediska co nejefektivněji a aby byl pro veřejného kupujícího zaručen co nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou. Potvrzují rovněž jeho strategickou úlohu při dosahování politických cílů, zejména v oblasti inovací, životního prostředí a sociálního začleňování. To se uskutečňuje různými způsoby:

- » Zadávací dokumentace musí výslovně vyžadovat, aby hospodářské subjekty plnily **povinnosti vyplývající ze sociálního a pracovního práva**, včetně mezinárodních úmluv.
- » Veřejní zadavatelé se vybízejí k co největšímu strategickému **využívání veřejných zakázek na podporu inovací**. Nákupy inovativních výrobků, stavebních prací a služeb hrají klíčovou úlohu při zlepšování účinnosti a kvality veřejných služeb a zároveň řeší hlavní společenské problémy.
- » Veřejní zadavatelé mohou vyhradit zadání určitých veřejných zakázek na služby po omezenou dobu **vzájemným společenstvem a sociálním podnikům**.
- » Veřejní zadavatelé mohou požadovat **štítky, osvědčení** nebo jiné rovnocenné formy potvrzení sociálních a/nebo environmentálních vlastností.
- » Veřejní zadavatelé mohou v **kritériích pro zadání veřejné zakázky** nebo v **podmínkách plnění veřejné zakázky** zohlednit environmentální nebo sociální faktory.
- » Veřejní zadavatelé mohou při zadávání veřejných zakázek zohlednit **úplné náklady životního cyklu**. To může podněcovat udržitelnější a hodnotnější nabídky, jež mohou v dlouhodobém horizontu ušetřit peníze, ačkoliv se zpočátku jeví jako nákladnější.

Elektronické zadávání veřejných zakázek

Veřejní zadavatelé musí do 18. října 2018 zavést **výhradně elektronické zadávání veřejných zakázek** prostřednictvím vyhrazených platforem pro elektronické zadávání veřejných zakázek¹¹. To znamená, že od té doby se musí celé zadávací řízení, od zveřejnění oznámení po podávání nabídek, uskutečnit elektronicky.

Od 18. dubna 2018 je možné předkládat **jednotné evropské osvědčení pro zakázky** (dále jen „jednotné osvědčení“) pouze v elektronické podobě. Do té doby lze jednotné osvědčení vytisknout, vyplnit ručně, naskenovat a zaslat elektronickými prostředky. Komise nyní vyvinula nástroj, který veřejným zadavatelům umožňuje vytvořit jednotné osvědčení a připojit je k zadávací dokumentaci.

V rámci systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (systém IMI) zavedla Komise on-line službu **e-CERTIS** k určení **shody mezi správními doklady**, které se často vyžadují v zadávacích řízeních ve 28 členských státech, jedné kandidátské zemi (Turecku) a třech zemích EHP/ESVO (Island, Lichtenštejnsko a Norsko).

Změny řízení

Hlavními typy řízení, jež jsou dostupné pro všechny druhy veřejných zakázek, jsou i nadále otevřená a užší řízení.

Minimální lhůty, v nichž mají hospodářské subjekty předložit své nabídky a jiné dokumenty zadávacího řízení, byly zkráceny přibližně o třetinu (viz oddíl 2.4 Stanovení lhůt). To pomůže řízení urychlit, ve zvláštějších případech jsou však přípustné delší lhůty.

Využívání **jednacího řízení je pružnější** (dříve vyjednávání řízení se zveřejněním oznámení o zakázce) a lze je využít za určitých podmínek, včetně v případě složitých veřejných zakázek nebo veřejných zakázek, kterou

¹¹ Evropská komise, sdělení: Electronic public procurement will reduce administrative burden and stop unfair bidding, leden 2017. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8716&lang=en&title=Electronic-public-procurement-will-reduce-administrative-burden-and-stop-unfair-bidding-

nelze pořídit jako hotový výrobek či službu. Veřejní zadavatelé mají větší volnost, pokud jde o jednání s nižším počtem hospodářských subjektů. Za prvé, vybírá se ze zájemců, kteří reagovali na oznámení a předložili předběžnou nabídku. Za druhé, veřejný zadavatel může zahájit jednání s vybranými uchazeči, aby dosáhl lepších nabídek.

Pro služby v oblasti sociální péče a zdravotní péče a pro některé jiné služby byl zaveden nový **zjednodušený režim**. Tento režim znamená vyšší finanční limit (750 000 EUR), avšak rovněž určité povinnosti, včetně požadavku na uveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* (dále jen „Úřední věstník EU“). Tento režim nahrazuje dřívější systém uvedený v příloze II B směrnice 2004/18/ES.

Směrnice nyní výslovně odkazují na **zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi** a vybízejí k většímu využívání tohoto typu zadávání veřejných zakázek, a to objasněním výjimky pro služby v oblasti VaV.

Zaveden byl také nový postup, **inovační partnerství**. To v jednom řízení spojuje pořízení služeb v oblasti VaV a nákup vyvinutých inovativních řešení. Toto se uskutečňuje prostřednictvím partnerství mezi hospodářským subjektem a veřejným zadavatelem.

Prostřednictvím **smíšených zakázek** lze v jednom zadávacím řízení spojit několik druhů veřejných zakázek (stavební práce, služby nebo dodávky). Pravidla, která se použijí v tomto případě, jsou pravidla vztahující se na ten druh veřejné zakázky, který odpovídá hlavnímu předmětu dané zakázky.

Veřejným zadavatelům se výslovně doporučuje provádět v zájmu lepší přípravy zadávacích řízení a informování hospodářských subjektů o svých potřebách **tržní konzultace**, pokud tyto konzultace nenarušují hospodářskou soutěž.

Změny oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU

Směrnice 2014/24/EU rozšiřuje oblast působnosti pravidel pro zadávání veřejných zakázek nad rámec zadání veřejné zakázky a uzavření smlouvy na veřejnou zakázku a obsahuje **ustanovení, která upravují změnu a ukončení smluv na veřejné zakázky**.

Ze směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek jsou vyloučeny koncese. Na veškeré koncese, a to na stavební práce i na služby, **se vztahuje nová směrnice 2014/23/EU**¹².

Do oblasti působnosti právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek nespádají formy spolupráce v rámci veřejného sektoru, nevede-li tato spolupráce k narušení hospodářské soutěže ve vztahu k soukromým hospodářským subjektům:

- » **Smlouvy mezi subjekty ve veřejném sektoru mohou být uzavírány přímo**, jsou-li kumulativně splněny tři podmínky: za prvé, veřejný zadavatel musí ovládat dodavatele obdobně, jako ovládá vlastní organizační složky; za druhé, více než 80 % činností dodavatele musí být prováděno při plnění úkolů svěřených ovládajícím veřejným zadavatelem; a konečně veřejný zadavatel nesmí mít přímou soukromou kapitálovou účast v organizaci dodavatele. Povaha a rozsah tohoto ovládnutí jsou plně popsány ve směrnici 2014/24/EU a je třeba je v každém jednotlivém případě pečlivě ověřit před „interním“ zadáním veřejné zakázky¹³.
- » Pokud v rámci **správní spolupráce** uzavřou dva či více veřejných zadavatelů smlouvu za účelem dosažení společných cílů veřejného zájmu, nespadá tato smlouva do oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU. V tomto případě musí veřejní zadavatelé vykonávat na otevřeném trhu méně než 20 % činností, kterých se spolupráce týká.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2014_094_R_0001_01

¹³ Více informací o povaze a rozsahu tohoto ovládnutí je uvedeno v článku 12. Veřejné zakázky mezi subjekty ve veřejném sektoru podle směrnice 2014/24/EU.

1. Příprava a plánování

Cílem přípravné fáze zadávacího řízení je navrhnout spolehlivý postup k zajištění požadovaných stavebních prací, služeb nebo dodávek. Jedná se o nejdůležitější fázi celého procesu, jelikož rozhodnutí přijatá v této fázi ovlivní úspěch celého řízení.

Jak je podrobně uvedeno na následujícím obrázku, zadávací řízení se skládá z několika vzájemně úzce propojených kroků a fází, které sahají od plánování po provedení a uzavření veřejné zakázky.

Obrázek 2. Obvyklé fáze zadávacího řízení

1. Příprava a plánování	2. Zveřejnění a transparentnost	3. Podávání nabídek, otevírání a výběr	4. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky	5. Provedení veřejné zakázky
<ul style="list-style-type: none">» Zjištění budoucí potřeby» Zapojení zúčastněných stran» Analýza trhu» Stanovení předmětu veřejné zakázky» Volba řízení	<ul style="list-style-type: none">» Vypracování specifikací včetně kritérií» Příprava zadávací dokumentace» Uveřejnění veřejné zakázky» Poskytnutí objasnění	<ul style="list-style-type: none">» Přijetí a otevření nabídek» Uplatnění důvodů pro vyloučení» Výběr vhodných uchazečů	<ul style="list-style-type: none">» Vyhodnocení nabídek» Udělení veřejné zakázky a podpis smlouvy» Vyrozměnění uchazečů a zveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení	<ul style="list-style-type: none">» Řízení a sledování plnění zakázky» Provádění plateb» V případě potřeby řešení změn či ukončení smlouvy na veřejnou zakázku» Uzavření veřejné zakázky

Je-li přípravná fáze zadávacího řízení provedena správně, pak je pravděpodobnější, že ostatní části řízení budou probíhat bez problémů. Veřejný zadava-

tel však často fázi plánování postupu buď podcení, nebo ji neprovede vůbec.

Příprava vyžaduje čas a odborné znalosti

Příprava může někdy zabrat dlouhý čas, vždy se však jedná o rozhodující fázi.

Podle velikosti a složitosti veřejné zakázky může příprava trvat řadu dnů či dokonce měsíců, než je uveřejněno oznámení o zahájení zadávacího řízení. Náležité plánování by však mělo minimalizovat riziko toho, že během realizace veřejné zakázky budou nutné změny nebo odchylky, a může pomoci zabránit chybám.

V souvislosti s financováním z ESI fondů bylo provedeno mnoho přezkumů toho „kde se stala chyba“, přičemž se dospělo k závěru, že za největší chyby může špatné plánování, zejména na samém začátku zadávacího řízení.

Veřejní zadavatelé proto zejména v případě složitých, rizikových veřejných zakázek vysoké hodnoty najímají v rostoucí míře **specializované pracovníky zadávání veřejných zakázek**. Tato rostoucí profesionalizace funkce zadávání veřejných zakázek se pokládá za osvědčený postup.

Tento oddíl provede aplikující odborníky jednotlivými povinnými kroky při přípravě zadávacího řízení.

třeba vyplývá z nedostatečné schopnosti veřejného sektoru plnit jeden z jeho úkolů. Orgány veřejné moci nejsou s to tyto úkoly plnit s vlastními vnitřními zdroji, a z tohoto důvodu potřebují získat vnější podporu.

1.1 Posouzení budoucích potřeb

První věcí, kterou by měl veřejný zadavatel učinit před zahájením zadávacího řízení, je uvážení potřeby, kterou má celý proces podle předpokladů uspokojit. Po-

Veřejný zadavatel by měl být proto schopen zadávací řízení řádně odůvodnit, jelikož to by mělo uspokojit konkrétní potřebu nebo být nezbytné pro vykonávání činnosti ve veřejném zájmu.

Je třeba začít s „proč“

Často je o předmětu veřejné zakázky rozhodnuto příliš rychle, aniž by bylo náležitě stanoveno, proč je veřejná zakázka zapotřebí a k čemu je určena. Poskytnuté stavební práce, dodávky nebo služby proto nakonec částečně – nebo zcela – neodpovídají potřebě, kterou měly podle předpokladů uspokojit.

To vede k neefektivnímu využívání veřejných prostředků a neodpovídajícímu poměru mezi cenou a kvalitou.

Je třeba objasnit, že **potřebou není výrobek nebo služba, jež chceme pořídit. Potřebou je funkce, která chybí k dosažení cíle nebo vykonávání určité činnosti.**

Zadavatelé by neměli například své odůvodnění začínat slovy „Potřebujeme koupit tiskárnu“, nýbrž „Potřebujeme tisknout“. V tomto případě může být funkce tisku dosaženo prostřednictvím jiných možností, než je nákup, například sdílením tiskárny s jinými organizačními složkami, nebo nájmem či leasingem tiskárny u externí společnosti. Před zahájením zadávacího řízení je třeba všechny tyto alternativy posoudit.

Stručně, **klíčovým procesem**, který by zadavatelé měli mít na paměti, je:

- » určení potřeby s příslušnými zúčastněnými stranami;
- » volba řízení;
- » vyhotovení technických specifikací (často nazývaných „mandát“) při pořizování služeb (viz oddíl 2.1 Vypracování zadávací dokumentace).

Pracovní plány pro projekty nebo programy financované z EU jsou obvykle stanoveny na několik let, což znamená, že by pro veřejné zadavatele mělo být snazší předvídat, které stavební práce, dodávky nebo služby bude třeba pořídit.

Jakmile byly určeny potřeby, musí je veřejní zadavatelé před zahájením zadávacího řízení pečlivě posoudit. Za tímto účelem je vhodné sestavit malý tým a zapojit interní a externí zúčastněné strany (viz od-
díl 1.2 Zapojení zúčastněných stran).

Možné otázky, které pomohou posoudit potřebu

Níže uvedené otázky mohou pomoci usměrnit diskusi při analyzování potřeby:

- » Jakou mám potřebu? Kterou chybějící funkci potřebuji k dosažení cílů?
- » Jsou lidské a/nebo technické zdroje k dispozici interně?
- » Můžeme potřebu uspokojit, aniž by bylo zahájeno zadávací řízení? Tyto otázky jsou často opomíjeny, je však třeba pečlivě uvážit a náležitě porovnat alternativy veřejné zakázky.
- » Analyzovali jsme různé možnosti uspokojení zjištěných potřeb? Můžeme danou věc nebo službu koupit, pořídit na leasing nebo najmout, nebo můžeme založit partnerství veřejného a soukromého sektoru, abychom získali to, co máme v úmyslu zadat jako veřejnou zakázku?
- » Jakých konečných výsledků chceme dosáhnout?
- » Potřebujeme pořídit stavební práce, dodávky nebo služby, či jejich kombinaci?
- » Které prvky jsou nezbytné a které nepovinné?
- » Je stanovený počet/rozsah nezbytný, nebo by postačovalo i méně?
- » Co je kritické k uspokojení potřeby?
- » Je vhodné koupit hotová řešení, nebo naše potřeby uspokojí pouze řešení na míru?
- » Je důležité vést dialog s podnikateli?
- » Jaké by mohly být environmentální dopady tohoto nákupu?
- » Jaké by mohly být sociální dopady tohoto nákupu?
- » Vyžaduje tento nákup inovativní přístup k získání řešení na míru, které na trhu dosud neexistuje?

Kromě analýzy potřeby a stanovení rozsahu budoucího zadávacího řízení umožňuje takovéto posouzení potřeby otevřít se alternativním způsobům uspokojení potřeby, jež nejsou nutně spojeny s určitými sta-

vebními pracemi, výrobky nebo službami. Veřejným zadavatelům to rovněž umožňuje zohlednit při stanovení potřeby veřejné zakázky i jiné aspekty, jako jsou případné environmentální a sociální dopady.

Příklady nedostatečného posouzení potřeb, které auditoři zjistili

Níže uvedené dvě případové studie ukazují, jak může náležité posouzení potřeb pomoci zajistit efektivní využití veřejných prostředků.

1. Nepotřebný nákup vybavení IT

Organizační složka pořídila 250 počítačů, které měly nahradit stávající vybavení, jež nebylo dosud odepsáno. Tento nákup byl údajně nezbytný kvůli novému zavedenému softwaru, který prý vyžadoval vyšší kapacitu hardwaru, než nabízely stávající počítače. Auditoři toto odůvodnění ověřili a zjistili, že nový software bylo možné používat bez omezení i na dostupných počítačích. Veřejná zakázka byla tudíž neopodstatněná.

2. Zbytečná dodávka nového strojního zařízení

Údržbu státních silnic prováděly regionální úřady, které zajišťovaly pracovníky a zařízení. Organizační složka pořídila pro jeden z těchto úřadů nové strojní zařízení včetně válce za 50 000 EUR. Při posuzování alternativ tohoto nákupu auditor ověřil, kolik válců je již v provozu a zda je plně využita jejich kapacita. Ukázalo se, že v jiných úřadech je několik válců provozováno pouze po dobu několika málo hodin. Auditor z dostupných údajů odvodil, že namísto pořízení nového válce bylo možné jeden z těchto válců přemístit.

Zdroj: Hlavní publikace iniciativy SIGMA věnované zadávání veřejných zakázek, informativní zpráva 28: Audit of Public Procurement, září 2016.

1.2. Zapojení zúčastněných stran

Jak již bylo zmíněno, často je nejlepší provést kritické posouzení základního důvodu nákupu na interaktivním skupinovém zasedání za účasti všech klíčových zúčastněných stran. Totéž platí posléze při vypracovávání technických specifikací a sledování plnění veřejné zakázky.

Tato fáze znamená určení a vytvoření projektového týmu pro provedení zadávacího řízení. Tým by se měl skládat z:

- » **Hlavního týmu pověřeného řízením veřejné zakázky.** Podle složitosti předmětu veřejné zakázky může být zapotřebí jedna až tři osoby, například jeden pracovník zadávání veřejných zakázek a jeden vedoucí technického projektu. Všechny veřejné zakázky budou vyžadovat minimálně vedoucího projektu s dovednostmi v oblasti zadávání veřejných zakázek i technickou odborností, který bude za veřejnou zakázku odpovídat.
- » **Větší pracovní skupiny** složené z hlavního týmu a interních odborníků se specializací v daném oboru (např. stavební inženýři, architekti, IT specialisté

nebo právníci), členů orgánu veřejné správy, který bude pořízený výrobek nebo službu využívat, nebo jiných členů, kteří řešili podobný nákup a mohou skupině předat své zkušenosti. Podle plánovaného počtu a složitosti veřejných zakázek mohou být zapotřebí i externí odborní poradci.

V provozních příručkách veřejného zadavatele by měly být jednoznačně vymezeny úlohy a povinnosti během zadávacího řízení, zejména s ohledem na zapojení interních a externích zákazníků či uživatelů.

1.2.1. Interní klíčové zúčastněné strany

Pro úspěch budoucí veřejné zakázky má zásadní význam rozpoznání interních zúčastněných stran. Zúčastněnými stranami mohou být zákazníci/uživatelé či jiné interní strany, které mají na veřejné zakázce zájem. Může být rovněž důležité zapojit do této počáteční fáze postupu volené zástupce.

Hlavní tým musí zajistit, aby byly tyto interní skupiny zapojeny co nejdříve, aby mohly ve fázi přípravy **poskytnout své odborné znalosti** a aby se u nich **vyvinula vlastní odpovědnost** za projekt.

Navržení odpovídajících technických specifikací má zásadní význam pro provedení veřejné zakázky a dosažení požadovaného výsledku, od počátku je tudíž nutné zapojit technicky kvalifikované zúčastněné strany. S tím, jak veřejná zakázka pokračuje a mění se její zaměření, může být nutné zapojit různé zúčastněné strany a měnit se mohou i jejich potřeby.

1.2.2. Externí klíčové zúčastněné strany

Velmi užitečné může být zapojení externích zúčastněných stran, nejsou-li v rámci organizace veřejného zadavatele k dispozici potřebné odborné znalosti. Může se jednat o specialisty (např. architektky, inženýry, právníky, ekonomy) nebo o obchodní organizace, jiné orgány veřejné moci či podniky.

Nezapojení správných osob od samého počátku může stát peníze v pozdější fázi

U mnoha veřejných zakázek je často kritizováno nerozpoznání potřeby zapojit interní i externí zúčastněné strany. To má často negativní dopad na úspěch veřejné zakázky a někdy to vede k dodatečným nákladům na nápravu opomenutí či chyb. Nevhodné specifikace vedou ke složitým úpravám a vyšší pracovní zátěži kvůli nepředpokládaným dotazům a opravám. Není-li zadávací dokumentace jasná, mohou uchazeči chtít pokrýt svá rizika vyššími cenami.

Osvědčený postup ukazuje, že se veřejnému zadavateli vyplatí investovat při přípravě zadávacího řízení do externích technických odborných znalostí, aby bylo zajištěno, že vynaložené prostředky jsou využity co nejlépe, a aby se zamezilo změnám či nákladům spojeným s opětovným zahájením řízení v pozdější fázi.

Spolupráce a konzultace s externími odborníky by však neměly ohrozit nezávislost rozhodovacího procesu veřejných zadavatelů a/nebo vést k situacím možného střetu zájmů, jež by porušovaly zásady rovného zacházení a transparentnosti. Doporučuje se proto uplatňovat stejné zásady ochrany důvěrných informací a bezúhonnosti jako u tržních konzultací (viz oddíl 1.3.2 Předběžná tržní konzultace).

1.2.3. Bezúhonnost a střet zájmů

V zadávacím řízení nastává střet zájmů tehdy, je-li ohrožena schopnost určité osoby plnit svou úlohu nestranně a objektivně. To se vztahuje na pracovníky a schvalující osobu odpovídající za zadávací řízení a na jakoukoli osobu, která se účastní fází otevírání a hodnocení nabídek.

Střet zájmů se vztahuje konkrétně na situace, kdy pracovníci v organizaci veřejného zadavatele (či jiní pracovníci), kteří se podílejí na zadávacím řízení a kteří by mohli ovlivnit jeho výsledek, vykazují pří-

mo či nepřímo finanční, hospodářský nebo jiný osobní zájem, který by bylo možno považovat za zájem ohrožující jejich nestrannost a nezávislost.

Nenahlášený střet zájmů má za následek finanční opravy

V rámci ESI fondů může odhalení nenahlášeného střetu zájmů ze strany kontrolního subjektu zpochybnit nestrannost zadávacího řízení a vést k finančním opravám.

Veřejní zadavatelé by měli mít na paměti, že definice střetu zájmů obsažená ve směrnici 2014/24/EU je poměrně široká a zahrnuje vysoký počet případů, jako jsou například tyto situace:

1. Manželka referenta v organizaci veřejného zadavatele, který je pověřen sledováním zadávacího řízení, pracuje pro jednoho z uchazečů.
2. Daná osoba vlastní podíly v určité společnosti. Tato společnost se účastní zadávacího řízení, v jehož rámci je dotyčná osoba jmenována členem hodnotící komise.
3. Vedoucí organizace veřejného zadavatele stráví týdenní dovolenou s výkonným ředitelem podniku, který podá nabídku v zadávacím řízení zahájeném veřejným zadavatelem.
4. Pracovník v organizaci veřejného zadavatele a výkonný ředitel jednoho z podniků účastnících se zadávacího řízení zastávají funkce v těže politické straně.

Zdroj: Evropská komise, OLAF, Identifying conflicts of interests in public procurement procedures for structural actions, listopad 2013.

Na tomto základě musí veřejní zadavatelé určit, zda existují možné střety zájmů, a musí přijmout vhodná opatření k prevenci, odhalování a nápravě střetů zájmů. Jako pomůcku mohou využít praktickou příručku¹⁴, kterou v roce 2013 vydal úřad OLAF.

Snadným způsobem, který umožňuje střetům zájmů předcházet, je požadavek, aby každá osoba, která se účastní výběru, hodnocení nebo zadání veřejné zakázky, podepsala prohlášení o neexistenci střetu zájmů, jakmile se veřejný zadavatel rozhodl zahájit zadávací řízení (viz kapitola 3. Podávání nabídek a výběr uchazečů).

Toto prohlášení musí obsahovat přinejmenším:

- » úplnou definici střetu zájmů podle článku 24 směrnice 2014/24/EU. Každá zúčastněná strana by měla být obeznámena s přesnou definicí, a zejména jejím velkým rozsahem, který zahrnuje například „finanční, hospodářský nebo jiný osobní zájem“,
- » vyjádření potvrzující, že dotyčná osoba není ve střetu zájmů s ohledem na hospodářské subjekty, které podaly nabídky na danou veřejnou zakázku, a že neexistují žádné minulé, současné ani v budoucnu předvídatelné skutečnosti nebo okolnosti, které by mohly zpochybnit nezávislost dotyčné osoby,

¹⁴ Evropská komise, OLAF, Identifying conflicts of interests in public procurement procedures for structural actions, listopad 2013. K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/2013_11_12-Final-guide-on-conflict-of-interests-EN.pdf

- » vyjádření, že dotyčná osoba oznámí jakýkoli střet zájmů neprodleně poté, co je zjištěn, svému nadřízenému v organizaci veřejného zadavatele a vzdá se další účasti v zadávacím řízení.

Připojit lze dodatečná ustanovení týkající se whistleblowingu nebo ochrany důvěrných informací. Vzor prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací je navržen v dodatku.

Veřejní kupující by měli přijmout rovněž vhodná opatření k účinné prevenci, odhalování a nápravě střetu zájmů, k němuž dochází v průběhu zadávacího řízení, aby tak zamezili narušení hospodářské soutěže a zajistili rovné zacházení se všemi. Ve směrnici 2014/24/EU se střet zájmů pokládá za důvod pro vyloučení hospodářského subjektu.

Další doporučení lze odvodit z níže uvedených osvědčených postupů.

Osvědčené postupy, které mají zabránit střetům zájmů při zadávání veřejných zakázek

Je třeba vypracovat a ve všech veřejných organizacích rozsáhle propagovat **kodeks chování** vztahující se na činnosti v oblasti zadávání veřejných zakázek. Jelikož se úkoly úředníků obvykle týkají veřejných prostředků či oblastí, v nichž je nezbytné zacházet se všemi spravedlivě, měl by kodeks vyžadovat minimální normy chování, které se očekávají od všech úředníků, a zejména pracovníků zadávání veřejných zakázek.

Je třeba zavést **systemy, kontroly a odbornou přípravu**, aby bylo zajištěno, že si všichni klíčoví účastníci, kteří mohou ovlivnit rozhodnutí o rozsahu nebo udělení veřejné zakázky, jsou vědomi své povinnosti jednat nestranně a bezúhonně.

Každý člen hodnotící komise či projektového týmu odpovědného za veřejnou zakázku by měl podepsat **prohlášení o neexistenci střetu zájmů**. Osoba, u níž může existovat střet zájmů, by neměla hrát v zadávacím řízení žádnou úlohu.

Hodnotící komise by měla být požádána, aby **na začátku zadávacího řízení učinila prohlášení o existenci (potenciálního) střetu zájmů**. Tato prohlášení je nutno zaevidovat a uchovávat ve spisovné zakázce.

Uchazeči by měli být požádáni, aby při podávání nabídek **oznámili možný střet zájmů**. Toto prohlášení by mělo představovat minimální požadavek stanovený v zadávací dokumentaci.

Podrobné informace o bezúhonnosti při zadávání veřejných zakázek vypracovala OECD¹⁵.

¹⁵ OECD, Principles for Integrity in Public Procurement, 2009. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/ethics/48994520.pdf>

1.3. Analýza trhu

Při určování toho, co se má pořídit, při odhadu nákladů a před vypracováním kritérií pro výběr a kritérií pro zadání veřejné zakázky je vhodné, aby veřejní kupující znali trh a rozuměli mu. Důležitou součástí přípravné fáze je proto provedení předběžné analýzy trhu s ohledem na zjištěné potřeby. U menších veřejných zakázek může být rozsah této analýzy omezen, tato analýza je však přesto užitečná při lepším vymezení předmětu a rozsahu veřejné zakázky.

Analýza trhu umožňuje veřejnému zadavateli:

- » získat předběžné poznatky a znalosti ohledně možných řešení, která jsou dostupná k uspokojení jeho potřeb,
- » blíže určit a vymežit předmět a rozpočet zakázky,
- » uplatňovat zásadu řádného finančního řízení a dosáhnout co nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou.

Důrazně se doporučuje, aby veřejní zadavatelé provedli předběžnou analýzu trhu při plánování jednacího řízení bez uveřejnění v případě veřejné zakázky, kterou lze zadat pouze jednomu konkrétnímu hospodářskému subjektu.

Předběžná analýza trhu je zapotřebí rovněž při zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a u inovačních partnerství, jelikož tyto typy zadávacích řízení se používají pouze v případě, že na trhu požadovaný výrobek neexistuje.

Inovační partnerství vyžadují předběžnou analýzu trhu rovněž k zjištění počtu dodavatelů na trhu, kteří by mohli mít o veřejnou zakázku zájem. To pomáhá zabránit vytěsnění jiných investic do VaV a vyloučení některých soutěžitelů, pokud jde o poskytnutí inovativních řešení.

Ne všechny veřejné zakázky jsou dosažitelné

Běžnou chybou je, že veřejný zadavatel předpokládá, že trh může veřejnou zakázku splnit, aniž by trh konzultoval ohledně svých návrhů. Ne všechny veřejné zakázky jsou dosažitelné.

Zadávací řízení mohou být neúspěšná, jelikož žádný hospodářský subjekt nepředložil nabídku, nebo žádná nabídka nebyla přijatelná. Někdy není trh jednoduše schopen požadované stavební práce, dodávky nebo služby poskytnout.

Problémy mohou souviset s technickou vyspělostí, přesycenou poptávkou nebo nepříjatelnou úrovní převodu rizika. Veřejný zadavatel může požadovat něco, co je nad rámec stávajících možností trhu, nebo může stanovit nereálné lhůty a rozpočet.

Nastane-li tato situace, musí veřejní zadavatelé zahájit zadávací řízení znovu a přehodnotit cíle, rozsah, technické a ekonomické podmínky veřejné zakázky. Tyto dodatečné úkoly zvyšují pracovní zátěž a vyžadují delší čas a větší zdroje vyhrazené na zadávací řízení, přičemž předběžnou analýzou trhu bylo možné se tomu vyhnout.

Bez ohledu na zvolenou metodu musí být obecně všechny iniciativy související s předběžnou analýzou trhu pro každé zadávací řízení náležitě zdokumento-

vány a zaznamenány písemně. To zajišťuje transparentnost a kontrolovatelnost.

Standardní formulář pro analýzu trhu

OECD vyvinula komplexní metodiku¹⁶ analýzy trhu včetně standardního formuláře zprávy o analýze trhu. To je užitečné pro:

- » usměrňování aplikujících odborníků při analýze trhu,
- » zdokumentování provedených opatření k zajištění úplné transparentnosti této fáze řízení. Toto lze využít k vytvoření interních znalostí a pro účely auditu.

Podrobná doporučení ohledně přístupu, který se má použít, jsou k dispozici [zde](#).

Rámeček: Obecný vzor zprávy o studii trhu

Základní údaje

Kdy studie trhu proběhla?.....

Byly konzultovány složky z předchozích podobných zadávacích řízení?

- Ano, uveďte prosím číslo zadávacího řízení.....
- Ne, uveďte prosím důvody.....

Byly informace získány

- pomocí sekundárního výzkumu?
- od soukromých účastníků trhu?

Jestliže byl proveden sekundární výzkum, které zdroje byly využity?.....

Jestliže byly informace získány přímo od soukromých účastníků trhu, jak byli tito účastníci vybráni? Kolik jich bylo osloveno? Kolik odpovědělo?.....

Pokud bylo k odhadu cen nebo nákladů využito služeb externích konzultantů, podepsali tito konzultanti dohodu o zachování důvěrnosti?.....

Výsledky průzkumu

Analýza trhu (počet dodavatelů):.....

Analýza dodavatelů (způsobilost):.....

Analýza dodavatelů (cena):.....

Byla kromě ekonomické výhodnosti uvedena jako součást studie trhu nějaká zvláštní kritéria?

- Environmentální
- Sociální
- Inovační
- Jiná.....

¹⁶ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 32, Market Analysis, Preliminary Market Consultations, and Prior Involvement of Candidates/Tenderers, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-32-200117.pdf>

Soubor nástrojů pro analýzu trhu

Skotská organizace Procurement Journey vyvinula **komplexní soubor nástrojů pro analýzu trhu**. Tento soubor nástrojů je k dispozici na internetu.

Obsahuje doporučení a nástroje, jako je vzor shrnutí analýzy trhu, jež mohou být užitečné pro veřejné zadavatele v ostatních zemích.

Faktor	Zjištění výzkumu	
Definice trhu	Z čeho trh sestává Jak je popsán v daném odvětví	Přehled komodit/produktů/ služeb pokrytých segmenty
Základní údaje o trhu	Velikost Celkový roční obrat na trhu Celkový objem (množství) prodeje Finanční ukazatele, např. ziskovost / návratnost investic	Přehled trhu podle segmentů, např. zeměpisná oblast, zákaznická základna, sektor
Obchodní sdružení		
Hlavní dodavatelé	Uveďte prosím, jestli je trh pro danou komoditu/ službu globální, evropský nebo lokální a uveďte 5 vhodných hlavních dodavatelů	
Růst trhu	Trendy za poslední 2–4 roky Prognóza na 2–4 roky Hodnoty růstu vyjádřené jako %, hodnota nebo objem	Přehled trhu podle segmentů, např. zeměpisná oblast, zákaznická základna, sektor Faktory ovlivňující růst
Trendy a vývoj	Trendy na trhu (poptávka, technologie, jiný vývoj, přístupy atd.) Hlavní technologické oblasti podporující trh Současné technologie – vyspělost a schopnosti Trendy technologického vývoje – příští velký milník? Kdy?	Tempo změn Dopad na obchod Omezení v přístupu k technologiím
Trendy trhu dodávek	Hlavní aktéři na trhu Dodavatelské trendy	Přehled hlavních dodavatelů Vývoj cenových a slevových strategií – objem / věrnost / riziko: výnos „Metoda nákladů a přírážky“ „Tržní oceňování“

K dispozici na adrese: <https://www.procurementjourney.scot/route-3/route-3-develop-strategy-profiling-commodity-supply-market-analysis>

Co se týká plánování, osvědčený postup prokazuje, že mimořádně užitečný může být průzkum trhu provedený s dostatečným předstihem před uveřejněním oznámení o zahájení zadávacího řízení. Trh mimoto přijímá kladně ohlášení otevřeného dialogu před zahájením zadávacího řízení zveřejněním předběžného oznámení v Úředním věstníku EU, což vede ke kvalitnější zadávací dokumentaci a podaným nabídkám a snižuje riziko stížností v pozdější fázi.

Ke dvěma možným způsobům analýzy trhu patří:

1. průzkum trhu;
2. předběžné tržní konzultace za účasti zájemců či uchazečů.

Rozsah a hloubka analýzy trhu se budou lišit v závislosti na povaze a velikosti veřejné zakázky. U standardních zadávacích řízení může být vhodným postupem využití sekundárního výzkumu k objasnění struktury trhu, určení aktivních hospodářských subjektů a pochopení cen.

1.3.1. Průzkum trhu

Nejčastěji používanou metodou analýzy trhu před přípravou zadávacího řízení je sekundární výzkum, který lze provést s využitím interních zdrojů veřejné-

ho zadavatele. Tento výzkum spočívá v shromáždění informací, především z internetu a prostřednictvím pošty či telefonních kontaktů.

Sekundární výzkum trhu může poskytnout informace o dostupnosti výrobků nebo služeb, které uspokojí potřeby veřejného zadavatele. Zadavatel pak může určit nejvhodnější přístup k zadání veřejné zakázky, aniž by to vyžadovalo mnoho času či zdrojů.

K často využívaným **zdrojům informací** patří:

- » interní oddělení zabývající se daným předmětem,
- » katalogy výrobců, distributorů, dealerů,
- » tisk (odborné časopisy a periodika, informační zpravodaje atd.),
- » oborová sdružení, obchodní organizace nebo obchodní komory,
- » existující tržní studie.

Veřejní kupující by měli tyto různé zdroje informací analyzovat pomocí níže uvedených kritérií.

Tabulka 3. Orientační kritéria pro analýzu trhu

Kategorie analýzy	Údaje a informace
Vyspělost trhu	Vyspělý trh, trh ve fázi rozvoje, existence dostatečného počtu dodavatelů k zajištění účinné hospodářské soutěže.
Schopnost trhu zajistit dodávky	V požadované lhůtě, v požadovaném rozsahu, s dostupným rozpočtem.
Normy a podmínky	Podmínky, které se obvykle uplatňují u podobných veřejných zakázek, možná omezení trhu, schopnost hospodářských subjektů dodržet určité normy.
Hodnota veřejné zakázky	Nejnovější tržní ceny, struktura cen, rozdělení nákladů u podobných veřejných zakázek, pevné a variabilní náklady v rámci obdobného rozpočtu.
Kritéria pro výběr a zadání veřejné zakázky	Minimální požadavky u podobných veřejných zakázek, příslušné kvalitativní aspekty, poučení z podobných zkušeností.
Plnění veřejné zakázky	Potenciální rizika, hlavní milníky, řízení času, poznatky odvozené z podobných zkušeností.

U složitých veřejných zakázek by měla být stanovena řada předem určených referenčních hodnot, které prokazují, co se považuje za přijatelnou nabídku. Veřejný zadavatel může předem vypracovat dokonce optimální teoretickou nabídku.

Je-li to relevantní nebo nezbytné, lze provést jiné, aktivnější činnosti k průzkumu trhu, jako je účast na konferencích, veletrzích, seminářích nebo tržní konzultace s předchozím zapojením zájemců.

1.3.2. Předběžná tržní konzultace

Předběžná tržní konzultace zahrnuje pohovory s účastníky trhu nebo kontaktování dobře informovaných osob v příslušné oblasti, například nezávislých odborníků, specializovaných subjektů, obchodních organizací či hospodářských subjektů.

Účelem tržní konzultace je:

1. lepší příprava zadávacího řízení;
2. informování podniků na příslušném trhu o plánované veřejné zakázce.

Dialog s trhem před zahájením zadávacího řízení může pomoci určit inovativní řešení a nové výrobky či služby, o nichž nemusí být orgán veřejné moci informován. Může rovněž trhu pomoci splnit kritéria, která budou použita v zadávacím řízení, a to objasněním pravděpodobných požadavků orgánu veřejné moci.

Ačkoliv zvláštní pravidla upravující postup tržní konzultace neexistují, vždy je třeba dodržet základní zásady nediskriminace, rovného zacházení a transparentnosti. To je obzvláště důležité v případě, že si veřejný zadavatel vyžádá nebo přijme doporučení od externích stran či jednotlivých hospodářských subjektů.

Trh je třeba oslovit způsobem, který zajišťuje dodržení zásad transparentnosti a rovného zacházení a zabraňuje zveřejnění vyhrazených informací a/ nebo výsadnímu postavení na trhu.

Tržní konzultace bez narušení hospodářské soutěže

Obzvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, aby nedošlo k narušení hospodářské soutěže, jelikož některým hospodářským subjektům jsou poskytnuty včasné informace o plánovaném zadávacím řízení a/nebo o jeho parametrech. Hospodářská soutěž by mohla být narušena i v případě, že by technické specifikace mohly být vnímány jako specifikace, které jsou ovlivněny specifikacemi určitého výrobku nebo služby na trhu nebo které takovéto specifikace „odrážejí“.

Při přípravě výzev k podávání nabídek mohou veřejní zadavatelé provést tržní konzultace, musí však zajistit, aby účast dříve konzultované společnosti nenarušila hospodářskou soutěž v rámci zadávacího řízení. Musí rovněž zajistit, aby byly veškeré informace sdílené s určitou společností v důsledku její předchozí účasti zpřístupněny i ostatním zúčastněným společnostem.

Níže uvedená opatření by měla veřejným zadavatelům pomoci zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž a zabránit vyloučení zvýhodněného uchazeče:

- » otevřené oznámení předběžné tržní konzultace (např. uveřejněním předběžného oznámení na vnitrostátních portálech pro zadávání veřejných zakázek a v databázi TED),
- » sdílení veškerých relevantních informací, které vyplynou z účasti jednoho zájemce nebo uchazeče na přípravě zadávacího řízení, se všemi ostatními zájemci a uchazeči,
- » stanovení přiměřených lhůt pro příjem nabídek, aby měli všichni zájemci dostatek času na analýzu informací.

Veřejný zadavatel by měl být při vyloučení možného zájemce kvůli jeho předchozí účasti na přípravě řízení obezřetný. Vyloučení je třeba uvážit v případě, neexistuje-li jiná možnost zajištění rovného zacházení, hospodářské subjekty by však měly mít právo prokázat, že jejich účast hospodářskou soutěž nenaruší.

Analýza, kterou veřejný zadavatel v této souvislosti provede, by neměla být formální a měla by porovnat danou nabídku rovněž s ostatními nabídkami obdrženy od uchazečů, kteří se na přípravě řízení nepodíleli.

Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi¹⁷ a zvláštní řízení, jako jsou soutěžní dialogy nebo inovační partnerství, umožňují orgánům veřejné moci zapojit se do dialogu o trhu.

1.4. Stanovení předmětu veřejné zakázky

Veřejní zadavatelé se zpravidla domnívají, že prvním krokem zadávacího řízení je vymezení předmětu veřejné zakázky (tj. druhu, doby trvání a hodnoty). To by se však mělo uskutečnit až poté, co byla posouzena potřeba, byly určeny a mobilizovány příslušné zúčastněné strany a byla provedena analýza trhu.

Při vymezení předmětu veřejné zakázky musí veřejný zadavatel určit druh veřejné zakázky, dobu trvání a časový plán, hodnotu a strukturu.

1.4.1. Předmět

Veřejní kupující musí jednoznačně určit předmět veřejné zakázky, aby mohli zvolit vhodné zadávací řízení, které se použije, a vhodný druh veřejné zakázky. Referenční kódy uvedené ve společném slovníku pro veřejné zakázky¹⁸ obsahují podrobný popis různých druhů předmětů a mohou pomoci vymezit daný úkol.

Předmět veřejné zakázky by měl vycházet z jednoznačného obchodního případu.

Obchodním případem je odůvodnění navrhovaného projektu či veřejné zakázky na základě očekávaných přínosů. Veřejný zadavatel by měl zajistit vypracování obchodního případu v oddělení, které podalo žádost o zadání veřejné zakázky, a schválit by jej měli příslušní vedoucí pracovníci.

Obchodní případ

Někdy je potřeba posouzena a zadávací řízení zahájeno, aniž by byly zdokumentovány důvody, na nichž se zakládají příslušná rozhodnutí a které prokazují, že byla udělena příslušná schválení. Je však nezbytné, aby se každé rozhodnutí o zahájení zadávacího řízení na veřejnou zakázku zakládalo na systematickém posouzení souvisejících záležitostí a dostupných možností. Zadávací řízení, která jsou založena pouze na zběžném posouzení a neověřených předpokladech, nemusí dosáhnout svých cílů.

Před zahájením zadávacího řízení by měli veřejní zadavatelé vypracovat obchodní případ, který jednoznačně vysvětluje důvody zahájení zadávacího řízení a prokazuje, že byly uváženy klíčové aspekty plánování.

Zdroje a čas vyhrazený na vypracování obchodního případu by měly být vždy úměrné velikosti a složitosti projektu: u menších projektů nejsou zapotřebí všechny aspekty.

¹⁷ Sdělení Komise nazvané „Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě (KOM(2007) 799, 14.12.2007).

¹⁸ Evropská komise, GŘ GROW, Společný slovník pro veřejné zakázky. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/common-vocabulary_en

Účelem obchodního případu je vypracovat jednoznačné odůvodnění navrhovaného postupu, a to prokázáním toho, že projekt / veřejná zakázka:

- » uspokojí potřebu organizace,
- » využívají nejvhodnější zadávací řízení,
- » jsou dosažitelné,
- » jsou cenově přijatelné,
- » představují řádné obchodní ujednání a
- » jsou udržitelné.

Obchodní případ by měl být schválen na příslušné úrovni v organizaci veřejného zadavatele, aby byl v rámci fáze plánování veřejné zakázky zajištěn potřebný rozpočet. Měl by být vždy schválen před zahájením vlastního zadávacího řízení.

Obchodní případ může mít v případě obvyklých zadávacích řízení základní strukturu, nebo u větších řízení složitější strukturu:

Níže uvedenou **základní strukturu** lze při vypracování obchodního případu použít jako vzor s uvedením všech položek, které je třeba zahrnout:

- » souvislosti a popis potřeby,
- » dosažené přínosy / problémy, které veřejná zakázka vyřeší,
- » odhadované náklady a dostupnost rozpočtu,
- » stanovení lhůty,
- » zapojení vnitřních zdrojů, zúčastněných stran nebo uživatelů a
- » potenciální rizika (viz oddíl 5.2.2. Řízení rizik).

U **složitějších nebo větších zadávacích řízení** bude náležitě vyhotovený obchodní případ představovat pro veřejného zadavatele klíčový nástroj při přípravě a realizaci veřejné zakázky. Lze jej použít, objeví-li se při plnění veřejné zakázky problémy, a může zadavateli pomoci čelit případným potížím a nečekaným okolnostem.

Obchodní případ by měl proto obsahovat podrobnější informace, které lze seskupit následovně:

Tabulka 4. Podrobná struktura obchodního případu v případě složitých veřejných zakázek

Oddíl	Doporučený obsah
VHODNOST ZE STRATEGICKÉHO HLEDISKA	souvislosti a popis potřeby, soulad s vnitřními plány a strategiemi, zohlednění vnějších strategií (je-li vhodné), cíle veřejné zakázky, přínosy, jichž má být dosaženo, klíčové zúčastněné strany, faktory úspěchu a to, jak se budou měřit, potenciální rizika.
PRŮZKUM TRHU	přehled trhu, analýza dodavatelů, tržní ceny, výsledek konzultací (je-li vhodné), tendence a vývoj.

Oddíl	Doporučený obsah
POSOUZENÍ MOŽNOSTÍ	seznam dostupných možností, analýza nákladů a přínosů na vysoké úrovni včetně nefinančních „měkkých“ přínosů, upřednostňovaná možnost a odůvodnění výběru, je upřednostňovaná možnost dostupná prostřednictvím již existující veřejné zakázky?
FINANČNÍ PŘIMĚŘENOST	dostupné finanční prostředky a zdroje, odhad nákladů, náklady životního cyklu (je-li použitelné).
DOSAŽITELNOST	plán úkolů na vysoké úrovni, časový plán provedení veřejné zakázky.
ZÁVĚR	hlavní získané poznatky, další kroky, hlavní body, jimž je třeba věnovat pozornost, doporučení ke schválení.

Druh veřejné zakázky

Veřejný zadavatel musí rovněž **rozhodnout, zda jsou předmětem veřejné zakázky stavební práce, dodávka nebo služba** (viz Tabulka 1. Druhy veřejných zakázek). To zejména určí, které finanční limity je třeba vzít při uplatňování právních předpisů EU v úvahu.

Při této analýze se může také dospět k závěru, že je vhodná koncese.

Ve velmi specifických případech je rovněž možné spojit stavební práce, dodávky a služby ve smíšených veřejných zakázkách.

Smíšená zakázka spojuje stavební práce, dodávky a/nebo služby.

U **smíšených veřejných zakázek**, které spojují stavební práce, dodávky a/nebo služby v jedné veřejné zakázce, musí hlavní předmět určovat prvek s vyšší hodnotou nebo součást veřejné zakázky, která je pro uspokojení potřeby nejdůležitější.

Veřejní kupující použijí při určování druhu veřejné zakázky konkrétně tato kritéria:

Situace	Kritéria pro určení druhu veřejné zakázky
Stavební práce + dodávky	Hlavní předmět veřejné zakázky
Stavební práce + služby	Hlavní předmět veřejné zakázky
Služby + dodávky	Nejvyšší hodnota
Služby + služby v rámci zjednodušeného režimu	Nejvyšší hodnota

Ve zvláštních případech se může na předmět veřejné zakázky vztahovat i více než jedna směrnice o zadávání veřejných zakázek.

Smíšené zakázky spadající do oblasti působnosti několika směrnic EU

U smíšených zakázek na pořízení předmětů, na něž se vztahuje směrnice 2014/24/EU, a pořízení předmětů, na něž se zmíněná směrnice nevztahuje, závisí platný právní režim na tom, zda jsou jednotlivé součásti veřejné zakázky objektivně oddělitelné, či nikoli.

1. Jsou-li jednotlivé součásti oddělitelné, může se veřejný zadavatel rozhodnout

- (a) zadat samostatné veřejné zakázky na jednotlivé součásti, nebo
- (b) zadat jednu zakázku.

Jestliže se veřejný zadavatel rozhodne pro zadání samostatných veřejných zakázek na jednotlivé součásti, musí být rozhodnutí o tom, který právní předpis se vztahuje na každou samostatnou veřejnou zakázku, přijato podle vlastností dotčené samostatné součásti.

Jestliže se veřejný zadavatel rozhodne zadat jedinou veřejnou zakázku, použije se směrnice 2014/24/EU.

2. Pokud jednotlivé součásti oddělitelné nejsou, musí být použitelný právní předpis určen na základě hlavního předmětu dané veřejné zakázky.

1.4.2. Jediná veřejná zakázka, nebo části

Jakmile byly provedeny výše popsané kroky, mohou se veřejní kupující rozhodnout, zda zadají pouze jednu veřejnou zakázku, nebo zda ji rozdělí na části. Veřejní zadavatelé se vybízejí, aby veřejné zakázky rozdělovali na části, jelikož to představuje jeden ze způsobů, jak pomoci malým a středním podnikům účastnit se zadávacích řízení.

Veřejné zakázky, které zahrnují soubor dodávek nebo služeb s podobným účelem, jejichž společná hodnota je taková, že je jako celek je schopno poskytnout několik hospodářských subjektů, by měly být rozděleny na části. To každému hospodářskému subjektu, který má o veřejnou zakázku zájem, umožní podat nabídku na jednu část, či několik částí.

Rozdělení veřejné zakázky na části zvyšuje hospodářskou soutěž, jelikož veřejní zadavatelé získají s větší pravděpodobností vyšší počet a širší škálu uchazečů, obrátí-li se na trh s větším počtem menších veřejných zakázek. Ačkoliv by rozdělení na části ne-

mělo být povinné u všech veřejných zakázek, je třeba je při vypracovávání obchodního případu uvážit.

Rozdělení na části je vhodné rovněž v případě veřejné zakázky na jeden nákup složený z různých výrobků nebo služeb, jež nabízejí společnosti působící v různých hospodářských odvětvích (např. informační a komunikační činnosti často zahrnují správu internetových stránek, výrobu videa nebo zveřejňování písemných materiálů). V těchto případech by byla společnost, která je v rámci svého odvětví vysoce výkonná, není však schopna poskytnout všechny výrobky nebo služby, ze soutěže neprávem vyloučena.

Rozdělení veřejné zakázky na části usnadňuje rovněž účast malých a středních podniků v zadávacím řízení. Například u veřejných zakázek s velmi vysokou hodnotou lze hospodářské soutěže docílit pouze rozdělením veřejné zakázky, jelikož by veškeré požadované výrobky nebo služby byl schopen nabídnout pouze malý počet hospodářských subjektů, což by znamenalo, že je na nich veřejný zadavatel závislý.

Rozdělení na části, nebo vysvětlení

Pokud členský stát nevyžaduje, aby byla veřejná zakázka rozdělena na části, musí veřejní zadavatelé uvést písemně hlavní důvody svého rozhodnutí nerozdělit veřejnou zakázku na části. Toto vysvětlení musí být obsaženo v zadávací dokumentaci nebo v závěrečné zprávě o zadání veřejné zakázky.

Veřejní zadavatelé například nerozdělují veřejnou zakázku na části pouze z toho důvodu, že organizování pouze jedné veřejné zakázky je snazší a může vést k úsporám z rozsahu. V případě více veřejných zakázek a více zúčastněných stran, s nimiž je třeba jednat, je řízení skutečně složitější.

Jestliže se veřejný zadavatel rozhodne zadat veřejnou zakázku ve formě samostatných částí, není vysvětlení zapotřebí, a může přejít k určení velikosti a předmětu jednotlivých částí.

Veřejný zadavatel by měl v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k potvrzení zájmu uvést, zda mohou být podány nabídky pro všechny části, pro určité části či pouze pro jednu část. I v případě, že lze podat nabídky pro několik částí či pro všechny části, může veřejný zadavatel omezit počet částí, jež lze zadat jednomu uchazeči. Tento maximální počet částí na jednoho uchazeče je však třeba uvést v oznámení o zahájení zadávacího řízení.

Veřejný zadavatel musí vypracovat objektivní a nediskriminační kritéria či pravidla, jež se použijí v případě, že použití kritérií pro zadání veřejné zakázky vede k tomu, že by jednomu uchazeči bylo zadáno více částí, než je maximální počet. Při určování, které části budou zadány, musí hodnotící komise (viz oddíl 4.1 Zřízení hodnotící komise) uplatnit kritéria nebo pravidla uvedená v zadávací dokumentaci.

Veřejný zadavatel může zadat veřejné zakázky spojením několika či všech částí. V tomto případě musí veřejný zadavatel v oznámení o zahájení zadávacího řízení upřesnit, že si vyhrazuje právo tak učinit, a musí uvést části nebo skupiny částí, které lze spojit. Jelikož to směrnice 2014/24/EU umožňuje, musí aplikující odborníci toto ověřit ve vnitrostátních právních předpisech.

1.4.3. Doba trvání veřejné zakázky

Veřejný zadavatel musí stanovit požadovanou dobu trvání veřejné zakázky, čímž se rozumí období od podpisu smlouvy do převzetí hotových výrobků nebo výstupů.

Doporučuje se, aby doba trvání zahrnovala jak dobu plnění úkolů, tak i schválení prozatímních výstupů, pokud existují (např. částečných služeb, výrobků nebo fází), jelikož schválení prozatímního výstupu obvykle určuje, zda by měl zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel v plnění úkolů pokračovat, či nikoli. Doba, kterou veřejný zadavatel potřebuje ke schválení výstupu, by mimoto neměla zkracovat dobu poskytnutou zhotoviteli, dodavateli nebo poskytovateli k provedení veřejné zakázky.

Veřejná zakázka obvykle končí tehdy, jakmile obě strany splnily své povinnosti: zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel dodal vše podle podmínek smlouvy a veřejný zadavatel provedl konečnou platbu. Některé podmínky související s ochranou důvěrných informací a přístupem auditorů však mohou být v platnosti dlouhou dobu po skončení veřejné zakázky.

Je nutné stanovit realistický časový plán

Ve fázi plánování je třeba vyhotovit realistický časový plán pro celé zadávací řízení, včetně možných postupů pro uplatnění opravných prostředků, po fázi zadání veřejné zakázky a fázi její realizace. Běžné jsou příliš optimistické časové plány, což vede k chybám v následujících prováděcích fázích. Takovéto časové plány mohou mít například za následek neúspěch zadávacího řízení nebo vážné problémy při provádění kvůli nereálným lhůtám pro vypracování nabídek, což omezuje počet nabídek a nepříznivě ovlivňuje jejich kvalitu.

Veřejné zakázky na stavební práce, dodávky nebo služby s využitím fondů EU jsou často zadávány v rámci většího projektu financovaného EU, který může být realizován prostřednictvím několika veřejných zakázek. Zpoždění jedné veřejné zakázky může mít negativní dopad na ostatní zakázky. Další omezení při zahajování zadávacích řízení představuje doba potřebná pro schválení a vyplacení grantů. Veřejní zadavatelé musí vzít toto v potaz v počáteční fázi.

1.4.4. Hodnota veřejné zakázky

Dalším důležitým prvkem, který je nutno v této fázi stanovit a který by měl být posléze zveřejněn v oznámení o zahájení zadávacího řízení, je hodnota veřejné zakázky, tj. maximální rozpočet, který je pro hospodářské subjekty k dispozici.

Stanovení realistického rozpočtu, který umožňuje, aby veřejná zakázka dosáhla požadovaných výsledků, přičemž bylo současně docíleno ekonomické vý-

hodnosti, má zásadní význam a mělo by vycházet z jednoznačného vymezení požadavků a aktuálních informací o tržních cenách.

Veřejný zadavatel musí provést odhad hodnoty veřejné zakázky a toto zdokumentovat, aby bylo v budoucnu k dispozici opodstatnění a odůvodnění hodnoty nákupu, a to jak pro ostatní pracovníky z organizace veřejného zadavatele, tak i pro případné auditory. Veřejný zadavatel bude muset prokázat nejen zdroje a metodu použitou při odhadu, nýbrž rovněž to, že při nákupu byla zajištěna ekonomická výhodnost.

Definice – Co je to hodnota veřejné zakázky?

Odhadovaná hodnota vychází z celkového objemu služeb, dodávek nebo stavebních prací, které mají být pořízeny za celou dobu trvání veřejné zakázky, včetně všech opcí, fází či případných prodloužení smluv. To zahrnuje celkovou odhadovanou odměnu zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele, včetně

Umělé rozdělení hodnoty veřejné zakázky je protiprávní

Veřejný zadavatel nesmí větší stavební práce / dodávky / služby uměle rozdělit na menší jednotky, aby se vyhnul finančním limitům EU pro zveřejnění oznámení v Úředním věstníku EU, vnitrostátním finančním limitům nebo použití určitých soutěžních postupů.

V případě stavebních prací musí být všechny jednotlivé veřejné zakázky spojeny, existuje-li mezi nimi funkční a časový vztah. Jestliže se veřejné zakázky týkají společně stejného předmětu, je nutné hodnoty sečíst. Překračují-li sečtené hodnoty příslušné finanční limity, musí být veřejné zakázky zveřejněny v Úředním věstníku EU. V případě projektů založených na spolupráci více partnerů je třeba požadavky týkající se zadávání veřejných zakázek uvážit na úrovni projektu, a nikoli na úrovni jednotlivého partnera.

Jestliže chce veřejný zadavatel například vymalovat budovu s deseti místnostmi, nemůže tuto zakázku rozdělit na deset nebo méně (například šest) zakázek a zadat zakázku bez zadávacího řízení. Všechny služby/dodávky nebo stavební práce, které jsou nezbytné k tomu, aby tvořily funkční celek, musí být „spojeny“. V tomto příkladu musí proto hodnotu veřejné zakázky představovat celková hodnota deseti zakázek. Celková hodnota pak rozhoduje o tom, zda se vyžaduje zadávací řízení podle směrnice 2014/24/EU, či nikoli.

Příklady umělého dělení neboli tzv. „salámová metoda“

1. Přezkum plánu na zadání veřejné zakázky týkající se projektu veřejné budovy odhalil použití několika částí s částkami těsně pod finančním limitem stanoveným ve směrnici, a to bez jasného technického zdůvodnění. Všechny tyto části byly zadány na místní úrovni, aniž by se uvažila celková částka jednotlivých částí, která značně přesahovala příslušný finanční limit.
2. Stavební práce byly uměle rozděleny na veřejnou zakázku, která měla být zadána na základě zadávacího řízení a jejíž částka byla jen o 1 % nižší než finanční limit stanovený ve směrnici, a zakázku na „vlastní stavební práce“, kterou provedl přímo veřejný zadavatel.
3. Navrhovaný nákup určitého celkového počtu vozidel je uměle rozdělen na několik veřejných zakázek s úmyslem zajistit, aby byla hodnota každé veřejné zakázky nižší než finanční limity, tj. úmyslně se vyhnout zveřejnění veřejné zakázky na celý soubor dodávek v Úředním věstníku EU.

všech druhů výdajů, jako jsou lidské zdroje, materiál a doprava, avšak rovněž dodatečné náklady, jako je údržba, individuální licence, provozní náklady nebo cestovní výdaje a výdaje na pobyt.

Načasování – Kdy by měla být hodnota veřejné zakázky stanovena?

Pravidla pro zadávání veřejných zakázek vyžadují, aby byla hodnota platná v době vydání výzvy k podávání nabídek nebo zahájení řízení bez uveřejnění. Doporučuje se však, aby veřejní kupující odhadli hodnotu veřejné zakázky na počátku řízení při stanovení předmětu veřejné zakázky. Použije-li se směrnice 2014/24/EU, je každopádně odhadovanou cenou s právní hodnotou cena, která je zveřejněna spolu s oznámením o zahájení zadávacího řízení.

Metoda – Jak hodnotu veřejné zakázky odhadnout?

Aplikující odborníci v oblasti zadávání veřejných zakázek by měli hodnotu nákupu odhadnout na základě dřívějších zkušeností, předchozích podobných veřejných zakázek a/nebo na základě předběžného průzkumu trhu či tržních konzultací.

Hodnotu je třeba vypočítat bez DPH.

Je-li veřejná zakázka rozdělena na části, představuje hodnotu nákupu společná hodnota všech částí.

V této fázi je možno vzít v potaz náklady životního cyklu, jelikož představují jednu z metod pro posouzení potřebného rozpočtu (viz oddíl 2.3 Stanovení kritérií).

V případě veřejných zakázek na stavební práce se kromě hodnoty těchto prací bere v úvahu i celková odhadovaná hodnota dodávek, jež jsou k provedení těchto prací nezbytné a jež zhotoviteli poskytne veřejný zadavatel.

1.4.5. Společné zadávání veřejných zakázek

Společné zadávání veřejných zakázek zahrnuje spojení zadávacích řízení dvou či více veřejných zadavatelů. Konkrétně, za účelem pořízení společných služeb, výrobků nebo stavebních prací je zahájeno pouze jedno zadávací řízení jménem všech zúčastněných veřejných zadavatelů.

To se může uskutečnit mezi několika veřejnými zadavateli z téhož členského státu, nebo mezi veřejnými zadavateli z různých členských států prostřednictvím přeshraničního zadávání veřejných zakázek.

Příležitostné společné zadávání veřejných zakázek

Příležitostně se mohou dva či více veřejných zadavatelů dohodnout na provedení jednoho společného zadávacího řízení. Je-li zadávací řízení provedeno společně jménem a na účet všech dotčených veřejných zadavatelů, musí být tito **společně odpovědní** za splnění svých právních závazků.

Uskutečňuje-li společné zadávací řízení několik veřejných zadavatelů, veřejná zakázka však není sdílena jako celek (tj. společně jsou pořizovány pouze některé úkoly v rámci veřejné zakázky), jsou veřejní zadavatelé společně odpovědní pouze za součásti prováděné společně.

Přeshraniční zadávání veřejných zakázek Veřejní zadavatelé z různých členských států

mohou provést společné zadávací řízení. To může zahrnovat veřejné instituce z různých členských států, nebo lze využít centrální zadavatele nacházející se v jiném členském státě.

Jsou-li centralizované nákupní činnosti prováděny centrálním zadavatelem, který se nachází v jiném členském státě, musí tyto činnosti probíhat v souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu, v němž se centrální zadavatel nachází.

V zadávací dokumentaci musí být jednoznačně upřesněno rozdělení povinností mezi veřejné zadavatele z různých členských států, včetně vedení zadávacího řízení, rozdělení stavebních prací, dodávek nebo služeb, které mají být pořizovány, uzavření smluv a dodržení platných právních předpisů.

1.5. Volba řízení

Rozhodnutí o tom, které řízení se použije, představuje kritické a strategické rozhodnutí, jež ovlivňuje celé zadávací řízení. Toto rozhodnutí je nutno přijmout a odůvodnit ve fázi plánování.

Směrnice 2014/24/EU stanoví pět hlavních typů řízení a rovněž zvláštní kritéria pro konkrétní situaci, jež jsou uvedeny v tomto oddíle. Při pořizování služeb v oblasti VaV lze použít další řízení nazvané „zadávací řízení veřejných zakázek v předobchodní fázi“, které do oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU nespadá.

Při volbě řízení, které se použije, musí veřejní zadavatelé uvážit řadu faktorů, včetně:

- » zvláštních požadavků a účelu každého řízení,
- » přínosů zcela otevřené soutěže,
- » výhod plynoucích z omezení soutěže,
- » administrativní zátěže spojené s každým řízením,
- » pravděpodobného rizika stížností a opravných prostředků, jež často souvisí s riziky korupce a tajných ujednání, a
- » pobídek k inovativním řešením či řešením na míru určeným pro konkrétní potřebu.

Níže uvedená rozhodovací matice má aplikujícím odborníkům poskytnout přehled možností, jež nabízejí různá zadávací řízení, a jejich výhody a nevýhody.

Tabulka 5. Rozhodovací matice na podporu volby zadávacího řízení

Zadávací řízení	Zvláštní požadavky pro použití řízení	Fáze	Minimální počet zájemců	Úroveň hospodářské soutěže	Pracovní zátěž pro veřejné zadavatele	Riziko stížností, opravných prostředků nebo nesrovnalostí	Pobídka k inovativním nápadům/výrobkům nebo výrobkům na míru
Otevřené	Žádné. Lze využít u všech nákupů.	1. Výběr a hodnocení	Žádný. Nabídku mohou podat všichni zainteresovaní zájemci.	VYSOKÁ Neomezený počet nabídek.	VYSOKÁ Veřejný zadavatel musí posoudit všechny vyzývající nabídky a toto může zadání veřejné zakázky opozdit. Náročné na zdroje jak pro veřejného zadavatele, tak pro zájemce, kteří musí vypracovat úplnou nabídku.	NÍZKÉ Rozhodnutí přijato s jednoznačným zaměřením na zadání veřejné zakázky. Omezená rizika týkající se transparentnosti vzhledem k otevřenému, transparentnímu soutěžnímu postupu.	NÍZKÁ
Užší	Žádné. Lze využít u všech nákupů.	1. Předběžné ověření způsobilosti 2. Výběr a hodnocení	Zájem mohou projeviti všichni zainteresovaní zájemci. Nabídku může podat nejméně pět předem vybraných zájemců.	STŘEDNÍ Nabídku může podat omezený počet zájemců. Možnost omezit účast pouze na účastníky trhu s vysokou úrovní specializace.	STŘEDNÍ Vyhodnocuje se omezený počet nabídek, a pro hodnotící komisi / veřejného zadavatele je proto méně náročné na zdroje. Dvoustupňové řízení může být delší, aby byly dodrženy požadované lhůty.	STŘEDNÍ Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.	NÍZKÁ

	<p>Splnění jednoho či více z těchto kritérií:</p> <p>Otevřené či užší řízení vedlo pouze k nabídkám, které jsou v rozporu s pravidly, nebo k nepřijatelným nabídkám.</p> <p>Potřeby veřejného zadavatele nelze uspokojit bez úpravy dostupných řešení.</p>	<p>1. Předběžné ověření způsobilosti</p> <p>2. Jednání a hodnocení</p>	<p>V reakci na oznámení o zahájení zájmového řízení mohou o účast požádat všichni zainteresovaní zájemci.</p> <p>Nabídku mohou podat nejméně tři předem vybraní zájemci.</p>	<p>STŘEDNÍ</p> <p>Nabídku může podat omezený počet zájemců.</p> <p>Možnost omezit účast pouze na účastníky trhu s vysokou úrovní specializace.</p>	<p>VYSOKÁ</p> <p>Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti, které umožňují využít toto řízení, nese veřejný zadavatel.</p> <p>Veřejný zadavatel je vysoce zapojen do jednání/dialogu s uchazeči.</p> <p>Vyhodnocuje se omezený počet nabídek, a pro hodnotící komisi / veřejného zadavatele je proto méně náročné na zdroje.</p> <p>Dvoustupňové či třístupňové řízení může být delší, aby byly dodrženy požadované lhůty.</p>	<p>STŘEDNÍ</p> <p>Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.</p>	<p>STŘEDNÍ</p>
<p>Soutěžní dialog</p>	<p>Předmět veřejné zakázky zahrnuje návrh nebo inovativní řešení.</p> <p>Veřejný zadavatel nemůže technické specifikace s dostatečnou přesností vypracovat odkazem na stanovenou normu nebo technické požadavky.</p> <p>Veřejnou zakázku nelze zadat bez předchozích jednání kvůli zvláštním rizikům či okolnostem souvisejícím s povahou, složitostí nebo právními a finančními záležitostmi.</p>	<p>1. Předběžné ověření způsobilosti</p> <p>2. Dialog</p> <p>3. Výběr a hodnocení</p>	<p>Nabídku může podat omezený počet zájemců.</p> <p>Možnost omezit účast pouze na účastníky trhu s vysokou úrovní specializace.</p>	<p>STŘEDNÍ</p> <p>Nabídku může podat omezený počet zájemců.</p> <p>Možnost omezit účast pouze na účastníky trhu s vysokou úrovní specializace.</p>	<p>VYSOKÉ</p> <p>Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.</p> <p>Požadavky na transparentnost jsou během dialogu obzvláště náročné.</p>	<p>VYSOKÁ</p> <p>Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.</p> <p>Požadavky na transparentnost jsou během dialogu obzvláště náročné.</p>	<p>VYSOKÁ</p>

Zadávací řízení	Zvláštní požadavky pro použití řízení	Fáze	Minimální počet zájemců	Úroveň hospodářské soutěže	Pracovní zátěž pro veřejné zadavatele	Riziko stížností, opravných prostředků nebo nesrovnalostí	Pobídka k inovativním nápadům/výrobkům nebo nápadům/výrobkům na míru
Inovační partnerství	Veřejný zadavatel pořizuje vývoj i nákup inovativních výrobků, služeb nebo stavebních prací, které nejsou na trhu dosud dostupné.	<ol style="list-style-type: none"> Předběžné ověření způsobilosti Jednání Dodání 	<p>V reakci na oznámení o zahájení zadávacího řízení mohou o účast požádat všichni zainteresovaní zájemci.</p> <p>Nabídku mohou podat nejméně tři předem vybraní zájemci.</p>	<p>STŘEDNÍ</p> <p>Nabídku může podat omezený počet zájemců.</p> <p>Možnost omezit účast pouze na účastníky trhu s vysokou úrovní specializace.</p>	<p>VYSOKÁ</p> <p>Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti, které umožňují využít toto řízení, nese veřejný zadavatel.</p> <p>Veřejný zadavatel je vysoce zapojen do plnění veřejné zakázky, jelikož pořizuje a sleduje jak výzkum a vývoj, tak i dodání/zavádění neexistujícího nového výrobku nebo služby.</p> <p>Potenciálně se vyhodnocuje omezený počet nabídek, a pro hodnotící komisi / veřejného zadavatele je proto méně náročné na zdroje.</p> <p>Třístupňové řízení může být delší, aby byly dodrženy požadované lhůty.</p>	<p>VYSOKÉ</p> <p>Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.</p> <p>V průběhu jednání a plnění veřejné zakázky jsou požadavky na transparentnost obzvláště náročné.</p> <p>Riziko vytěsnění jiných investic do VaV a omezení hospodářské soutěže ve fázi dodání/zavádění (podle pravidel pro státní podporu VaV z roku 2014 se usuzuje, že riziko státní podpory neexistuje pouze tehdy, je-li řízení omezeno na nákup jedinečných/specializovaných výrobků nebo služeb, pro něž neexistují na trhu žádní jiní potenciální dodavatelé).</p>	<p>VYSOKÁ</p> <p>VYSOKÁ</p>

<p>Soutěž o návrh</p>	<p>Porota se musí skládat výhradně z fyzických osob, které jsou nezávislé na účastnících soutěže.</p>	<p>1. Výběr a hodnocení</p>	<p>V reakci na oznámení o zahájení zadávacího řízení mohou o účast požádat všichni zainteresovaní zájemci.</p> <p>Možnost omezit počet účastníků na základě jednoznačných a nediskriminačních kritérií pro výběr.</p>	<p>STŘEDNÍ</p> <p>Nabídka může podat omezený počet zájemců.</p>	<p>VYSOKÁ</p> <p>Náročné na zdroje jak pro veřejného zadavatele / porotu, tak pro zájemce, kteří musí vypracovat úplnou nabídku.</p>	<p>NÍZKÉ</p> <p>Rozhodnutí jsou spojena s jednostrupňovým řízením.</p> <p>Rozhodnutí nezávislé poroty jsou často přijímána za účasti externích stran.</p>	<p>VYSOKÁ</p>
------------------------------	---	-----------------------------	---	---	--	---	---------------

Zadávací řízení	Zvláštní požadavky pro použití řízení	Fáze	Minimální počet zájemců	Úroveň hospodářské soutěže	Pracovní zátěž pro veřejné zadavatele	Riziko stížností, opravných prostředků nebo nesrovnalostí	Pobídka k inovativním nápadům/výrobkům nebo nápadům/výrobkům na míru
Jednací řízení bez uveřejnění	<p>Toto řízení se odchyluje od obecných pravidel a lze je využít pouze v jednom či více z níže uvedených výjimečných případů:</p> <p>U stavebních prací, dodávek nebo služeb:</p> <p>v otevřeném či užším řízení nebyly podány žádné nabídky nebo žádné vhodné nabídky,</p> <p>krajní naléhavost způsobená nepředvídatelnými okolnostmi,</p> <p>veřejnou zakázku může provést pouze určitý hospodářský subjekt v případě jedinečného uměleckého díla nebo uměleckého výkonu, v případě neexistence hospodářské soutěže z technických důvodů nebo v případě ochrany výhradních práv.</p> <p>U stavebních prací nebo služeb:</p> <p>nové stavební práce nebo služby, které spočívají v opakování podobných stavebních prací nebo služeb, za předpokladu, že tyto stavební práce nebo služby odpovídají základnímu projektu, na který byla zadána původní veřejná zakázka.</p>	1. Výběr a hodnocení	Možnost omezit počet účastníků na jednoho.	NÍZKÁ Veřejný zadavatel vybírá hospodářské subjekty pro jednání.	NÍZKÁ Omezená pracovní zátěž veřejného zadavatele kvůli nízkému počtu nabídek, které je třeba posoudit. K náležitému vedení řízení jsou zapotřebí vyjednávací dovednosti.	VYSOKÉ Použití tohoto řízení musí být výjimečné a dotčené hospodářské subjekty je mohou snadno napadnout. Větší možnost tajných ujednání / korupce kvůli většímu prostoru pro uvážení ze strany veřejného zadavatele.	NÍZKÁ

<p>U dodávek nebo služeb: z technických nebo uměleckých důvodů nebo kvůli existenci zvláštních či výhradních práv existuje pouze jeden možný dodavatel nebo poskytovatel služeb, nákup dodávek nebo služeb za zvlášť výhodných podmínek.</p> <p>Pouze u dodávek: dodávky nabízené a nakupované na komoditních burzách, výrobky vyráběné výlučně pro účely výzkumu, studia, pokusu či vývoje, dodatečné dodávky, které jsou určeny k částečnému nahrazení nebo k rozšíření stávajících dodávek/zařízení, aby se zabránilo neslučitelnosti nebo technickým obtížím.</p>	<p>Veřejný zadavatel pořizuje služby v oblasti VaV za účelem výzkumu a/ nebo vývoje a ověření inovativních výrobků, služeb nebo stavebních prací, které nejsou na trhu dosud dostupné.</p>	<p>1. Výběr a hodnocení</p>	<p>Nabídku mohou podat všichni zainteresovaní zájemci. V rámci zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi jsou veřejné zakázky zadány několika zhotovitelům, dodavatelům nebo poskytovatelům současně a v konečné fázi VaV se počítá minimálně se dvěma zhotoviteli, dodavateli nebo poskytovateli.</p>	<p>VYSOKÁ Nabídku může podat neomezený počet uchazečů.</p>	<p>STŘEDNÍ Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti, které umožňují využít toto řízení, nese veřejný zadavatel. V porovnání s inovačním partnerstvím je však důkazní břemeno nižší (žádné vytěsnění investic v oblasti VaV nebo omezení hospodářské soutěže s ohledem na konečné dodání řešení).</p>	<p>NÍZKÉ Rozhodnutí přijato s jednoznačným zaměřením na zadání veřejné zakázky. Omezená rizika týkající se transparentnosti vzhledem k otevřenému, transparentnímu soutěžnímu postupu.</p>	<p>VYSOKÁ</p>
<p>Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi <u>Pozn.:</u> Toto řízení nespadá do oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU.</p>							

1.5.1. Otevřené řízení

Obvyklými metodami pořizování běžných stavebních prací, služeb nebo dodávek jsou otevřené a užší řízení.

Otevřené řízení se používá většinou tehdy, je-li hospodářská soutěž omezena na několik málo zájemců a specifikace může být poměrně složitá a mohou být zapotřebí technické odborné znalosti.

Nabídky mohou podat všechny hospodářské subjekty, které mají o veřejnou zakázku zájem. **Všechny nabídky musí být posouzeny** bez jakéhokoli předběžného výběru. Výběr a hodnocení nabídek se provádí poté, co byly nabídky podány.

Jelikož zadávací řízení je dostupné pro všechny zainteresované zájemce, včetně zájemců z ostatních zemí, podporuje otevřené řízení hospodářskou soutěž a pro veřejné zadavatele vede k lepšímu poměru mezi cenou a kvalitou. Podíl otevřených řízení se ve skutečnosti považuje za hlavní ukazatel úrovně hospodářské soutěže v systému zadávání veřejných zakázek.

Ačkoliv se otevřená řízení upřednostňují vzhledem k míře hospodářské soutěže, kterou prosazují, nejsou vhodná pro všechny druhy veřejných zakázek a mohou znamenat větší administrativní zátěž. Složitě nebo vysoce specializované veřejné zakázky lze zadat lépe prostřednictvím selektivnějšího postupu¹⁹.

1.5.2. Užší řízení

Užší řízení představuje dvoustupňový postup, kdy **nabídky mohou podat pouze předem vybraní uchazeči**.

Užší řízení se používá většinou tehdy, jestliže na trhu existuje vysoká míra hospodářské soutěže (řada možných uchazečů), jako jsou například úklidové služby, IT vybavení nebo nábytek, a veřejný zadavatel chce sestavit užší seznam.

Předběžné ověření způsobilosti

V prvním kroku jsou v oznámení o zahájení zadávacího řízení (které je zveřejněno v Úředním věstníku EU, jsou-li překročeny příslušné finanční limity) stanoveny požadavky veřejného zadavatele a potenciální uchazeči jsou vyzváni k vyjádření zájmu. V oznámení o zahájení zadávacího řízení mohou být uvedeny příslušné informace, které mají být poskytnuty prostřednictvím jednotného evropského osvědčení pro zakázky (viz oddíl 2.1.1 Vyhotovení jednotného osvědčení).

Zadávací dokumentace musí být zpřístupněna od zveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo od potvrzení zájmu, pokud se jako způsob výzvy k účasti v soutěži použije předběžné oznámení.

Výběr a hodnocení

Druhý krok zahrnuje zaslání výzvy k podání nabídek nejméně pěti předem vybraným uchazečům, kteří mají požadovanou úroveň odborné, technické a finanční způsobilosti.

1.5.3. Jednací řízení

Jednací řízení představuje stejně jako soutěžní dialog postup, který lze použít ve výjimečných případech. Zahrnuje sestavení užšího **seznamu nejméně tří zájemců, kteří jsou vyzváni k podání předběžné nabídky, a poté jednání**.

Veřejný zadavatel musí každopádně použití jednacího řízení řádně zdůvodnit, jelikož je přípustné pouze v omezeném počtu případů:

- » v předchozím otevřeném nebo užším řízení byly obdrženy pouze nabídky, které jsou v rozporu s pravidly, nebo nepřijatelné nabídky,
- » potřeby veřejného zadavatele nelze uspokojit bez úpravy již dostupných řešení,
- » veřejná zakázka zahrnuje návrh nebo inovativní řešení,

¹⁹ Evropská komise, GR REGIO, Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment (ESI) Funds, leden 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement/study/

- » technické specifikace nelze s dostatečnou přesností určit odkazem na stanovené normy nebo technické reference,
- » veřejnou zakázku nelze zadat bez předchozích jednání kvůli zvláštním rizikům či okolnostem souvisejícím s její povahou, složitostí nebo právními a finančními záležitostmi.

Předběžné ověření způsobilosti

V jednacím řízení uveřejní veřejný zadavatel oznámení o zahájení zadávacího řízení a o účast v řízení mohou požádat všechny hospodářské subjekty, kte-

ré mají o veřejnou zakázku zájem. Za tímto účelem musí prokázat svou způsobilost k provedení veřejné zakázky.

Jednání a hodnocení

Veřejný zadavatel může poté vybrat nejméně tři zájemce a vyzvat je k podání předběžné nabídky jako základu pro následné jednání.

Posléze probíhá fáze jednání na základě předběžných nabídek, zatímco v rámci hodnocení bude posouzena konečná verze nabídek podle kritérií ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

Příklady jednacího řízení

1. Veřejná zakázka na dodávky ve zdravotnictví

Veřejný zadavatel ve zdravotnictví zahájí užší řízení na veřejnou zakázku týkající se dodání rentgenu. Podány a vyhodnoceny jsou čtyři nabídky, všechny čtyři nabídky však zahrnují menší odchylky od technických specifikací, přičemž žádná z nich není přípustná. Veřejný zadavatel se rozhodne zahájit jednací řízení a k účasti na jednání vyzve čtyři hospodářské subjekty, které podaly původní nabídky. Veřejný zadavatel jedná se všemi uchazeči na základě původně podaných nabídek. Cílem jednání je přizpůsobit podané nabídky požadavkům, které veřejný zadavatel stanovil v oznámení o zahájení zadávacího řízení, specifikacích a další dokumentaci, za účelem získání přijatelných nabídek, jež nejsou v rozporu s pravidly.

2. Veřejná zakázka na stavební práce pro místní orgán

Obec chce zadat veřejnou zakázku na výstavbu nové kancelářské budovy v centru města, přičemž je známo, že se v této lokalitě pravděpodobně nacházejí archeologické památky, jež je nutno během výstavby ochránit. Místní orgán neví, jaké riziko jsou hospodářské subjekty ochotny převzít ve vztahu k dopadu ochrany archeologických památek na náklady a časový harmonogram výstavby. Tato záležitost bude vyžadovat jednání s hospodářskými subjekty.

Zdroj: OECD/SIGMA, Informativní zpráva 10, Public procurement procedures, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-10-200117.pdf>

1.5.4. Soutěžní dialog

Veřejní zadavatelé, kteří provádějí složité projekty, nemusí být schopni stanovit, jak pokrýt své potřeby, nebo posoudit, co může trh nabídnout, pokud jde o technická, finanční nebo právní řešení. To může nastat v případě rozsáhlé integrované dopravní infrastruktury, velkých počítačových sítí nebo projektů, které zahrnují složité a strukturované financování (např. partnerství veřejného a soukromého sektoru), u nichž nelze předem stanovit finanční a právní strukturu.

Soutěžní dialog má umožnit určitou míru flexibility u obzvláště složitých nákupů. Stejně jako u jednacímho řízení **může** veřejný zadavatel **použít soutěžní dialog pouze v omezeném počtu případů a své rozhodnutí musí vždy odůvodnit** (viz oddíl 1.5.3 Jednací řízení).

Předběžné ověření způsobilosti

Za prvé, na užší seznam jsou zařazeny nejméně tři hospodářské subjekty, a to na základě své způsobilosti provést veřejnou zakázku (stejně jako u jednacímho řízení).

Dialog

Veřejný zadavatel poté zašle výzvu k účasti pouze hospodářským subjektům zařazeným na užší seznam a zahájí s těmito hospodářskými subjekty fázi soutěžního dialogu.

Ve fázi soutěžního dialogu **mohou být s hospodářskými subjekty projednány všechny aspekty projektu**. To zajišťuje transparentnost.

Výběr a hodnocení

Jakmile si je veřejný zadavatel jistý, že obdrží uspokojivé návrhy, vyzve hospodářské subjekty k podání nabídek, které budou vyhodnoceny na základě kritérií ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

Soutěžní dialog je pro veřejné zadavatele velmi náročný

Veřejní zadavatelé by si měli být vědomi toho, že soutěžní dialog vyžaduje intenzivní **využívání interních pracovníků i vysoké úrovně odborných znalostí**, jelikož se zabývá složitým předmětem a je časově náročný.

Vysoká úroveň interních technických odborných znalostí týkajících se předmětu veřejné zakázky je nezbytná, aby mohl veřejný zadavatel provést řízení s co nejlepšími vyhlídkami na úspěch a aby byl schopen vést s vybranými zájemci dialog.

1.5.5. Inovační partnerství

Inovační partnerství se uskutečňuje prostřednictvím třístupňového zadávacímho řízení (předběžné ověření způsobilosti, jednání, dodání). Veřejný zadavatel pořizuje služby v oblasti VaV za účelem **vývoje inovativního řešení i výsledné inovativní výroby, služby nebo stavební práce**.

Základní logikou inovačního partnerství je skutečnost, že na počátku soutěžního řízení jsou podány nabídky na VaV i dodání výsledných řešení a že tato řešení jsou během fáze realizace zakázky dále rozvíjena.

To představuje podstatný rozdíl v porovnání se soutěžním dialogem, kdy dialog pokračuje, dokud veřejný zadavatel neurčí řešení, jež nejlépe uspokojuje jeho potřeby.

Předběžné ověření způsobilosti

Stejně jako u jednacího řízení a soutěžního dialogu mohou v reakci na oznámení o zahájení zadávacího řízení požádat o účast všichni poskytovatelé, kteří mají o veřejnou zakázku zájem. Veřejný zadavatel vybere nejméně tři zájemce na základě jejich způsobilosti v oblasti VaV a jejich výsledků s ohledem na inovativní řešení.

Vybrán musí být partner s nejlepší způsobilostí v oblasti VaV, který může nejlépe zajistit skutečně rozsáhlé zavádění inovativních řešení. Ke kritériím pro výběr mohou patřit zakázky, které partner realizoval v minulosti, reference, složení týmu, zařízení a systémy zajištění kvality. Pro nově založené podniky a malé a střední podniky může být obtížné získat veřejné zakázky v rámci inovačních partnerství, jelikož zájemci musí na začátku tohoto řízení prokázat nejen způsobilost provést VaV, nýbrž také dodat výsledky.

Vybraní zájemci budou proto vyzváni, aby podali **předběžnou nabídku ve formě návrhu projektu v oblasti výzkumu a inovací**. V zadávací dokumentaci je třeba uvést předmět veřejné zakázky, minimální požadavky a kritéria pro zadání.

Jednání a realizace veřejné zakázky

Po podání nabídek projedná veřejný zadavatel se zájemci předběžné a všechny následné nabídky, pokud se nerozhodne zadat veřejnou zakázku na základě jedné z předběžných nabídek.

Projednat lze všechny aspekty vyjma předmětu, kritérií pro zadání a minimálních požadavků stanovených v zadávací dokumentaci. V zadávací dokumentaci však musí být předem upřesněno rozdělení práv a povinností (včetně práv duševního vlastnictví). Veřejný zadavatel nemůže mimoto podstatně změnit předmět veřejné zakázky (minimální požadavky na řešení) ani v případě, že se ve fázi VaV ukáže, že na začátku řízení nebyl vymezen optimálně. Veřejný zadavatel může vést jednání během řady postupných fází s cílem omezit počet nabídek, které vyžadují jednání, a tudíž případně vyloučit z řízení některé uchazeče.

Po zadání veřejné zakázky jednomu z několika uchazečů schválí veřejný zadavatel podmínky plnění inovativní veřejné zakázky a iniciuje inovační proces. Kromě činností v oblasti výzkumu a vývoje to zahrnuje dokončení stavebních prací, zhotovení a dodání výrobků nebo poskytování služeb.

Veřejný zadavatel musí zúčastněným partnerům vyplácet odpovídající splátky. Veřejní zadavatelé musí v maximální možné míře zajistit, aby struktura a podmínky partnerství a význam jednotlivých fází zohledňovaly míru inovací u plánovaného řešení a pořadí výzkumných a inovačních činností, které jsou zapotřebí k vývoji inovativního řešení. Odhadovaná hodnota plánovaného nákupu dodávek, služeb nebo stavebních prací musí být úměrná investicím, jež jsou pro tyto dodávky, služby nebo stavební práce nezbytné.

Dodání

Jelikož inovační partnerství představuje veřejnou zakázku týkající se vývoje i dodání inovativních řešení, může veřejný zadavatel smlouvu na veřejnou zakázku ukončit před tím, než se přikročí k dodání řešení, pouze tehdy, nebylo-li během VaV dosaženo cílů, které veřejný zadavatel stanovil na začátku řízení s ohledem na nově vytvořené inovativní stavební práce, služby nebo výrobky. Důkazní břemeno ohledně toho, že nově vytvořená řešení nesplňují počáteční cíle a minimální požadavky, nese veřejný zadavatel. Řízení nepřiznává veřejnému zadavateli právo řízení ukončit z jiných důvodů, jsou-li splněny cíle a minimální požadavky (např. ani tehdy, pokud se mezitím na trhu objeví lepší řešení).

1.5.6 Soutěž o návrh

Soutěž o návrh je soutěžní řízení, jež veřejným zadavatelům umožňuje **pořídít plán nebo projekt zvláště v oblasti územního plánování, architektury, stavebního inženýrství či zpracování dat**.

Plán nebo projekt vybírá porota a vítěz je před podpisem smlouvy vyzván k jednání. Za tímto účelem lze použít jednací řízení bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení (viz oddíl 1.5.7 Jednací řízení bez uveřejnění).

Kromě veřejné zakázky zahrnující projekt může výsledek řízení zahrnovat také udělení cen.

Podrobné požadavky týkající se počtu fází, které se musí použít, nebo postupu, jenž je třeba dodržet, nejsou stanoveny.

1.5.7. Jednací řízení bez uveřejnění

Při použití jednacího řízení bez uveřejnění jednají veřejní zadavatelé bez uveřejnění oznámení o podmínkách veřejné zakázky přímo s jedním či několika hospodářskými subjekty.

To představuje významnou odchylku od hlavních zásad týkajících se otevřenosti, transparentnosti a soutěže a jedná se o **velmi výjimečné řízení**. Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti, které umožňují využít jednací řízení, nese veřejný zadavatel.

Jednací řízení bez uveřejnění lze použít pouze ve výjimečných případech, které musí být vždy řádně odůvodněny. Tyto možnosti jsou jednoznačně stanoveny v článku 32 směrnice 2014/24/EU a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 6. Přehled příkladů, kdy lze použít jednací řízení bez uveřejnění

Stavební práce	Služby	Dodávky
<p>V otevřeném nebo užším řízení nebyly podány žádné nabídky nebo žádné vhodné nabídky, za předpokladu, že se jednání účastní všechny hospodářské subjekty, které podaly nabídku, a že se podstatně nezmění specifikace požadavku. Žádnými vhodnými nabídkami se rozumí to, že nabídky jsou nepoužitelné, irelevantní pro veřejnou zakázku, nemohou zjevně uspokojit potřeby a požadavky veřejného zadavatele uvedené v zadávací dokumentaci.</p> <p>Případy krajní naléhavosti způsobené nepředvídatelnými okolnostmi. Jedná se o situace, které veřejný zadavatel nemohl na začátku zadávacího řízení předvídat a které nelze přičíst jednání veřejného zadavatele (např. přírodní pohromy, záplavy, bezpečnostní útoky). To se vztahuje také na dodatečné stavební práce / služby / dodávky vyžadující okamžité jednání, které se objeví i v případě, že veřejný zadavatel vypracoval projekt a/nebo technické specifikace s náležitou péčí.</p> <p>Veřejnou zakázku může provést pouze určitý hospodářský subjekt, a to kvůli jednomu z těchto důvodů: vytvoření nebo získání jedinečného uměleckého díla nebo uměleckého výkonu, neexistence hospodářské soutěže z technických důvodů (pokud nebyly technické požadavky zúženy uměle), ochrana výhradních práv včetně práv duševního vlastnictví.</p>		

Stavební práce	Služby	Dodávky
<p>Nové stavební práce nebo služby v případě opakování podobných stavebních prací nebo služeb za předpokladu, že tyto stavební práce nebo služby odpovídají základnímu projektu, na který byla zadána původní veřejná zakázka. Základní projekt musí uvádět rozsah případných dodatečných stavebních prací nebo služeb a možné použití tohoto řízení k zadání veřejné zakázky.</p>		<p>Dodávky nabízené a nakupované na komoditních burzách.</p> <p>Nákup dodávek za výhodných podmínek od dodavatele, který s konečnou platností ukončuje svou obchodní činnost, nebo od likvidátorů v případě insolvenčního řízení, vyrovnání s věřiteli nebo podobného řízení.</p> <p>Výrobky jsou vyráběny výlučně pro účely výzkumu, pokusu, studia či vývoje.</p>
	<p>Veřejná zakázka následuje po soutěži o návrh a má být v souladu s pravidly pro soutěž o návrh zadána vítězi nebo jednomu z vítězů takové soutěže o návrh.</p>	<p>Dodatečné dodávky, které jsou určeny k částečnému nahrazení nebo k rozšíření stávajících dodávek/zařízení, avšak pouze tehdy, jestliže by změna dodavatele nutila veřejného zadavatele získávat dodávky, které mají neslučitelné technické vlastnosti, nebo by to mělo za následek nepřiměřené technické obtíže při provozu a údržbě.</p>

Zdroj: článek 32 směrnice 2014/24/EU.

Před rozhodnutím o použití tohoto řízení by měli veřejní zadavatelé zjistit, zda existují přesné okolnosti odůvodňující jednání. V případě pochybností se doporučuje vyžádat si za tímto účelem právní radu s písemným záznamem.

Případy, které neodůvodňují použití jednacího řízení bez uveřejnění

Veřejný zadavatel zadá veřejnou zakázku prostřednictvím jednacího řízení, nemůže však prokázat, že toto řízení bylo opodstatněné (lze je použít pouze výjimečně ve velmi specifických případech).

Před použitím řízení je třeba pečlivě ověřit seznam hlavních požadavků a vyžádat si radu od vnitrostátních orgánů odpovědných za zadávání veřejných zakázek, pakliže existují pochybnosti.

1.5.8. Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi

Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi²⁰ uplatňuje stávající **otevřené zadávací řízení k pořizování služeb v oblasti VaV** způsobem, který využívá vývoj po jednotlivých fázích v konkurenčním prostředí a zahrnuje sdílení práv duševního vlastnictví a souvisejících rizik a zisků mezi veřejným zadavatelem a zúčastněnými uchazeči.

Osvobození od pravidel pro zadávání veřejných zakázek v případě nákupu služeb v oblasti VaV

Je třeba zdůraznit, že **na zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi se směrnice EU o zadávání veřejných zakázek a pravidla Dohody WTO o vládních zakázkách nevztahují.** Směrnice 2014/24/EU však na ně odkazuje a zavádí v praxi výjimku pro služby v oblasti VaV.

²⁰ Evropská komise, KOM(2007) 799 v konečném znění, Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0799:FIN:CS:PDF>

Evropská komise, pracovní dokument útvarů Komise – Example of a possible approach for procuring R&D services applying risk-benefit sharing at market conditions, i.e. pre-commercial procurement, 2007. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1511547965552&uri=CELEX:52007SC1_668

Veřejné zakázky na služby v oblasti VaV se používají v případě, nejsou-li stávající řešení na trhu s to poskytnout vyhovující řešení k uspokojení potřeb veřejného zadavatele.

Při použití této výjimky může veřejný zadavatel pořizovat služby v oblasti VaV mimo pravidla EU a WTO, pokud dodrží zásady Smlouvy o EU a pokud vybere hospodářské subjekty transparentním a nediskriminačním způsobem.

Sdílení duševního vlastnictví a zisků

Při zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi nevyhrazuje veřejný zadavatel veškeré duševní vlastnictví a zisky plynoucí z VaV výhradně pro sebe, nýbrž je sdílí s hospodářskými subjekty za tržních podmínek, tudíž zajišťuje, aby nebyla poskytnuta státní podpora.

Sdílením zisků se rozumí to, že veřejný zadavatel přenechává práva duševního vlastnictví zúčastněným hospodářským subjektům, přičemž si zachová právo používat bez licence výsledky VaV a právo udělit licence třetím stranám (vyžadovat toto od hospodářských subjektů).

Veřejný zadavatel má zájem především o právo užívat řešení a případně udělit licence s ohledem na toto řešení v následném zadávacím řízení. Veřejný zadavatel podporuje rovněž soutěž mezi několika hospodářskými subjekty tím, že je postupně vybírá podle výsledků, jichž dosáhli s ohledem na předem stanovené milníky, a jejich nabídek týkajících se další fáze. Veřejný zadavatel by měl mít také možnost projekt kdykoli ukončit, nesplňují-li výsledky očekávané cíle.

Hlavní výhoda pro hospodářské subjekty spočívá v tom, že mohou předložit řešení potřeby veřejné služby, kterou současný trh uspokojivě neřeší. Mohou rovněž toto řešení ověřit a získat ve fázi VaV zpětnou vazbu od uživatelů. V případě úspěchu jim tento proces umožňuje řešení otestovat a prodat jiným veřejným zadavatelům nebo na jiných trzích.

Zadáování veřejných zakázek v předobchodní fázi může být mimoto obzvláště zajímavé pro malé a střední podniky, jelikož uchazeči musí splnit pouze požadavky

na odbornou a finanční způsobilost pro výzkum a vývoj, a nikoli zavedení komerčního objemu řešení.

Uzavírání smluv

Veřejná zakázka v předobchodní fázi musí mít omezenou dobu trvání a může zahrnovat vývoj prototypů či omezených objemů prvních výrobků nebo služeb ve formě zkušebních sérií.

Součástí téže veřejné zakázky však nesmí být nákup nově vytvořených výrobků nebo služeb. Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi rozlišuje veřejnou zakázku na VaV od potenciálních následných veřejných zakázek na nákup komerčních objemů vytvořeného inovativního řešení.

1.5.9 Zjednodušený režim pro pořizování služeb v oblasti sociální a zdravotní péče

U řady kategorií **veřejných zakázek na služby v oblasti zdravotní a sociální péče** mohou veřejní zadavatelé využít „zjednodušený“ režim.

Tyto služby, na něž se často odkazuje jako na „osobní služby“, jsou poskytovány v určitém kontextu, který se v jednotlivých členských státech může lišit. Mimoto mají obvykle v podstatě velmi omezený přeshraniční rozměr.

V případě tohoto zjednodušeného přístupu se použije finanční limit ve výši 750 000 EUR. Tento finanční limit je mnohem vyšší než limit, který se na služby vztahuje v případě řádného režimu.

Tento zjednodušený přístup lze přijmout při pořizování služeb v oblasti zdravotní péče, sociální péče a jiných služeb, které spadají do kódů společného slovníku pro veřejné zakázky uvedených v příloze XIV směrnice 2014/24/EU.

Zmíněný seznam zahrnuje tyto služby:

- » zdravotní péče, sociální péče a související služby,
- » administrativní sociálních a vzdělávacích služeb,

- » služeb zdravotní péče a kulturních služeb,
- » vyhledávací a bezpečnostní služby,
- » povinné sociální zabezpečení,
- » mezinárodní služby,
- » hotelové a restaurační služby,
- » poštovní služby.
- » právní služby v rozsahu, v jakém nejsou ze směrnic vyloučeny,

Postupy podle směrnice 2004/18/ES mohou vést k chybě

Dřívější směrnice 2004/18/ES o zadávání veřejných zakázek (klasická směrnice) rozlišovala mezi službami (příloha II A) a prioritními službami (příloha II B).

Směrnice 2014/24/EU toto rozlišování zrušila a zavedla „zjednodušené“ zadávací řízení vztahující se na pořízování služeb zdravotní péče, služeb sociální péče a ostatních služeb, které spadají do kódů společného slovníku pro zakázky uvedené v příloze XIV.

Veřejní zadavatelé by měli přílohu XIV pečlivě prostudovat, aby zjistili, zda požadavek na služby dříve zařazený do „části B“ spadá do „zjednodušeného“ režimu, či nikoli.

Ačkoliv je seznam služeb v příloze XIV podobný seznamu uvedenému v příloze II B ve směrnici z roku 2004, tyto **seznamy nejsou totožné**. Některé veřejné zakázky na služby, které byly dříve zařazeny v „části B“, nejsou však uvedeny v příloze XIV, budou podléhat běžným pravidlům řádného zadávacího řízení.

Směrnice 2014/24/EU obsahuje velmi málo ustanovení o zadávání služeb v rámci zjednodušeného režimu. Členské státy musí tudíž zavést vnitrostátní pravidla, která dodržují zásady transparentnosti a rovného zacházení s hospodářskými subjekty, přičemž se přihlíží k zvláštní povaze služeb.

V rámci zjednodušeného režimu však musí veřejní zadavatelé uveřejnit v Úředním věstníku EU oznámení o možnosti získat veřejnou zakázku, a to pomocí oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo předběžného oznámení a zveřejnit v Úředním věstníku EU oznámení o výsledku zadávacího řízení.

1.5.10. Rámcové dohody

Rámcové dohody nepředstavují zvláštní řízení ani druh veřejné zakázky, nýbrž jsou spíše **nástrojem, který se doporučuje v případě zjištěných a opa-**

kujících se potřeb, kdy veřejný zadavatel předem nezná rozsah veřejné zakázky nebo přesný okamžik, kdy daná potřeba vyvstane. Rámcové dohody jsou jedním z nástrojů a technik pro souhrnné zadávání veřejných zakázek, jak je vymezeno v právních předpisech EU.

Rámcové dohody mohou být použity v případě stavebních prací, dodávek nebo služeb a jsou uzavírány v rámci organizace jednoho veřejného zadavatele (nebo mezi několika veřejnými zadavateli) s jedním či několika hospodářskými subjekty.

Veřejný zadavatel uveřejní rámcovou dohodu v Úředním věstníku a k výběru a vyhodnocení nabídek použije jedno ze standardních zadávacích řízení stanovených ve směrnici. Jakmile veřejný zadavatel obdrží a vyhodnotí nabídky, uzavře rámcovou dohodu s jedním či několika hospodářskými subjekty.

Úspěšní uchazeči (kteří jsou obvykle vybráni pomocí otevřeného či užšího řízení) mají prospěch z výlučnosti rámcové dohody. Dohoda upravuje způsob zadávání veřejných zakázek subjektům, s nimiž byla rámcová dohoda uzavřena, a podmínky vztahující se na zadávání těchto zakázek po určitou dobu.

Důvodem pro využívání rámcové dohody při nákupu je skutečnost, že pomáhá dosáhnout úspor, a to

jak z hlediska nákladů na pořízení v důsledku úspor z rozsahu, tak i z hlediska času vynaloženého na zadávací řízení.

Rámcové dohody často využívají centrální zadavatele, kteří jednájí vlastním jménem, nebo jménem řady veřejných zadavatelů. Rámcové dohody lze snadno spojit rovněž se společným zadáváním veřejných zakázek, jak je uvedeno v následujících příkladech.

Příklady rámcových dohod

Využití rámcové dohody je nejvhodnější v případě opakovaných požadavků veřejného zadavatele týkajících se stavebních prací, služeb nebo dodávek, kdy však není známo přesné množství, jež bude zapotřebí, jak je tomu v následujících příkladech:

1. „Centrální zadavatel jednájí jménem deseti zdravotnických institucí uzavře se čtyřmi dodavateli rámcovou dohodu týkající se dodávky vozidel záchranné služby.“
2. „Čtyři místní orgány v sousedství uzavřou s jedním hospodářským subjektem rámcovou dohodu týkající se údržby silnic.“
3. „Jedno ministerstvo uzavře se třemi dodavateli rámcovou dohodu týkající se dodávky kancelářských potřeb.“

Zdroj: OECD/SIGMA, Informativní zpráva 19, Framework Agreements, září 2016. K dispozici na adrese:
<http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-19-200117.pdf>

Více informací o rámcových dohodách

Odkaz na podrobné vysvětlení a pokyny k rámcovým dohodám:

Evropská komise, GŘ GROW, Vysvětlivka k rámcovým dohodám. K dispozici na adrese:
https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation_en

1.6. Naplánování řízení

V této fázi se doporučuje vypracovat komplexní plán pro celé zadávací řízení s cílem zorganizovat budoucí plnění a řízení veřejné zakázky. To lze provést na zá-

kladě všech klíčových prvků, které již byly stanoveny: potřeby, která má být uspokojena, týmu a zúčastněných stran, předmětu, doby trvání a hodnoty veřejné zakázky a řízení.

Plánování může být rychlé a ušetří čas v budoucnu

Plánování má zásadní význam a nemusí znamenat obtížné a zdlouhavé postupy.

Jedná se jednoduše o **vymezení toho, co je třeba udělat, kdy a s jakými zdroji**. Jestliže veřejný zadavatel neprovede tuto část procesu správně, budou s největší pravděpodobností následovat chyby a problémy.

V případě společného zadávání veřejných zakázek může plánování provést hlavní tým během několika málo hodin práce s využitím jednoduchého plánovacího nástroje, jako je nástroj představený v oddíle 1.6.2 Jednoduchý plánovací nástroj.

Veřejný zadavatel by měl vypracovat podrobný časový plán, standardní nástroje nebo pravidla (např. pro komunikaci s uchazeči) a navrhnout systém zaznamenávání klíčových rozhodnutí (tj. zaznamenání informací, které jsou v této fázi známy, dostupných možností a odůvodnění upřednostňované možnosti). Plán by měl obsahovat realistické a pravidelné milníky, které pomohou sledovat pokrok při realizaci složitých i jednodušších veřejných zakázek.

Veřejným zadavatelům se rovněž doporučuje zavést pravidla týkající se řízení veřejné zakázky, zapojení zúčastněných stran, sledování a kontroly zadávacích řízení (viz kapitola 5. Provedení veřejné zakázky).

1.6.1. Plánování složitých veřejných zakázek

U složitých veřejných zakázek lze vypracovat Ganttův diagram, aby se vzaly v úvahu všechny potřebné úkoly, rozdělily povinnosti a jednoznačně určily příčinné vztahy mezi jednotlivými kroky procesu.

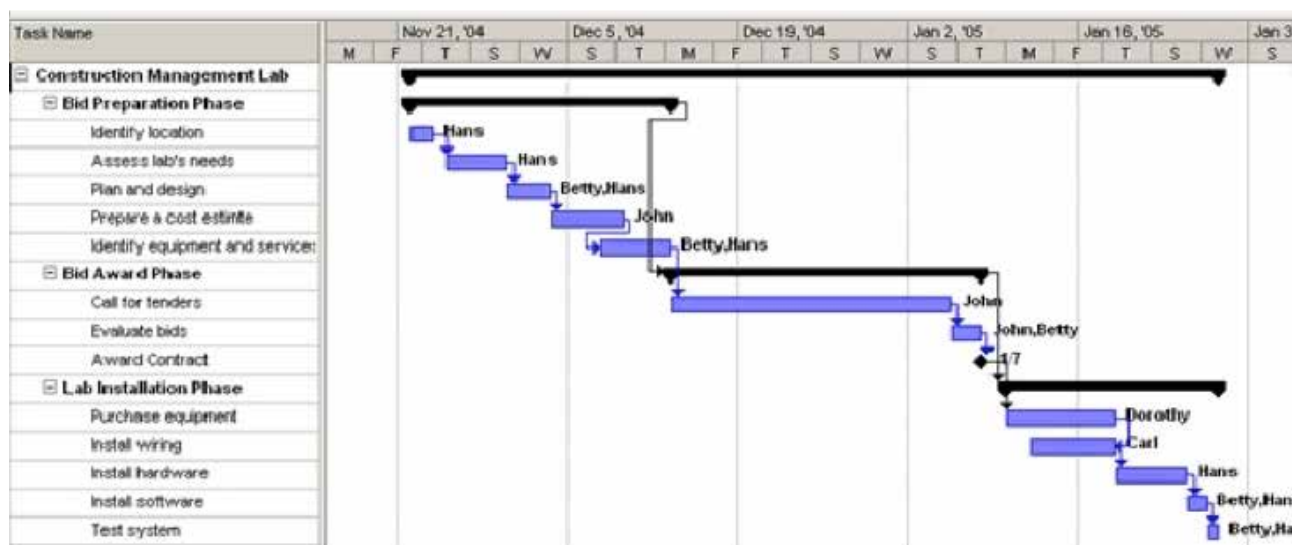
Aby bylo možno přikročit k plánování pomocí Ganttova diagramu, potřebujete tyto vstupní informace:

- » sled úkolů, které mají být provedeny,
- » odhadovanou dobu trvání jednotlivých úkolů,
- » požadavky na lidské zdroje,
- » časová omezení a hlavní milníky,
- » výstupy nebo rovnocenné údaje,
- » závislosti mezi jednotlivými úkoly.

Ganttův diagram se zaměřuje na sled úkolů, které jsou nezbytné k provedení určitého projektu. Každý úkol je znázorněn jako vodorovný pruh. Vodorovná osa představuje časový plán pro realizaci projektu.

Délka pruhu u každého úkolu odpovídá době trvání úkolu nebo času potřebnému k jeho provedení. Šipky spojující jednotlivé úkoly znázorňují příčinný vztah mezi některými úkoly (viz níže uvedený příklad)²¹.

Obrázek 3. Příklad Ganttova diagramu pro zadávací řízení vytvořený pomocí MS Project

Ganttův diagram je vynikající nástroj pro rychlé posouzení stavu projektu. Je proto vhodný pro podávání zpráv o stavu a sdělování informací o pokroku projektu všem zúčastněným stranám.

Lze jej vypracovat pomocí softwaru jako Microsoft Project nebo šablony Microsoft Excel, která má méně funkcí, její použití je však snazší a rychlejší.

1.6.2. Jednoduchý plánovací nástroj

U běžnějších veřejných zakázek lze snadno a rychle vyhotovit komplexní přehled ve formě jednoduché tabulky, který lze použít k naplánování a sledování přípravy a plnění veřejné zakázky.

Níže uvedená orientační tabulka umožňuje shrnout informace potřebné pro každou z hlavních fází zadávacího řízení v jednom formuláři.

²¹ Ředitelství pro veřejné zakázky (PPD) Ministerstva financí Kyprské republiky, PUBLIC PROCUREMENT BEST PRACTICE GUIDE, 2008. K dispozici na adrese: http://www.publicprocurementguides.treasury.gov.cy/OHS-EN/HTML/index.html?7_4_1_5_time_planning_of_activities.htm

Tabulka 7. Jednoduchý přehled pro účely plánování veřejné zakázky

Úkoly a hlavní milníky	Odpovědná osoba	Dotčené zúčastněné subjekty	Systemy a nástroje	Vedení záznamů	Časový plán/předpokládané dokončení
------------------------	-----------------	-----------------------------	--------------------	----------------	-------------------------------------

1. Příprava a plánování

Zjištění budoucí potřeby					
Zapojení zúčastněných stran (ustanovení pracovní skupiny)					
Analýza trhu					
Stanovení předmětu veřejné zakázky					
Volba řízení					

2. Zveřejnění a transparentnost

Vypracování zadávací dokumentace					
Zveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení					
Poskytnutí vysvětlení potenciálním uchazečům					

3. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky

Otevírání a hodnocení nabídek					
Zadání veřejné zakázky					
Podpis smlouvy					
Zveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení					

4. Provedení veřejné zakázky

Řízení a sledování plnění zakázky					
Provádění plateb					
Případně změna smlouvy na veřejnou zakázku					
Případně ukončení smlouvy na veřejnou zakázku					

Tato přehledná tabulka by měla být v ideálním případě vypracována na počátku procesu společně příslušnými interními zúčastněnými stranami a sdílena

s těmito stranami, aby byla zajištěna společná shoda a chápání celkového plánování.

2. Zveřejnění a transparentnost

Účelem fáze zveřejnění a transparentnosti je přilákat konkurenceschopné nabídky, jež zajistí uspokojivé provedení veřejné zakázky, tj. S výsledky, které uspokojují potřeby veřejného zadavatele.

Za tímto účelem je nezbytné:

vypracovat jednoznačnou zadávací dokumentaci, která jasně stanoví potřebu a předmět veřejné zakázky v technických specifikacích, důvody pro vyloučení a kritéria pro výběr a zadání veřejné zakázky,

stanovit dostatečné lhůty, aby mohli uchazeči náležitě vypracovat své návrhy,

veřejnou zakázku **řádně zveřejnit** nebo vyzvat zájemce k podání nabídek a v případě potřeby poskytnout vysvětlení.

2.1. Vypracování zadávací dokumentace

Vypracování zadávací dokumentace představuje v zadávacím řízení rozhodující krok. Jedná se o způsob, jakým veřejní zadavatelé vysvětlí trhu, konkrétně subjektům, které mají zájem podat nabídku, své potřeby a související cíle a požadavky.

Počet a povaha dokumentů zadávacího řízení závisí na druhu řízení, který byl zvolen. Ve většině případů však bude zadávací dokumentace obsahovat níže uvedené položky.

Tabulka 8. Hlavní dokumenty zadávacího řízení

Dokument	Popis
Výzva k podávání nabídek, nebo výzva k předběžnému ověření způsobilosti	Výzvou je stručný dopis , v němž jsou hospodářské subjekty vyzvány, aby veřejnému zadavateli podaly nabídku, nebo žádost o účast v případě dvoustupňových řízení (jako je užší řízení nebo jednací řízení).
Oznámení o zahájení zadávacího řízení	Oznámení o zahájení zadávacího řízení je dokument, který zadávací řízení formálně a veřejně zahajuje . V závislosti na hodnotě veřejné zakázky a na vnitrostátních pravidlech bude oznámení o zahájení zadávacího řízení zveřejněno v Úředním věstníku EU a/nebo v celostátních, regionálních či místních publikacích (viz oddíl 2.5.2 Oznámení, která musí být uveřejněna). Toto oznámení obsahuje základní informace o veřejné zakázce, odkazuje na hlavní příslušné subjekty a udává, kde mohou strany, které mají zájem, získat přístup k úplné zadávací dokumentaci.
Technické specifikace	Technické specifikace představují v zadávací dokumentaci klíčový dokument . Mohou obsahovat obecné podkladové informace o veřejné zakázce, popis předmětu zakázky, důvody pro vyloučení, kritéria pro výběr a pro zadání veřejné zakázky a údaje o konkrétním rozsahu prací, jež se od hospodářského subjektu vyžadují.

Dokument	Popis
	<p>Tento dokument má především hospodářským subjektům poskytnout informace, které potřebují pro vypracování nabídek nebo žádostí o účast. Technické specifikace mohou mimoto veřejného zadavatele chránit v pozdější fázi tím, že stanoví jeden jednoznačný zdroj informací pro uchazeče. Uchazeči tudíž nemohou ve fázi zadávání nebo plnění veřejné zakázky tvrdit, že jim určité skutečnosti nebyly známy.</p> <p>V oblasti služeb se na technické specifikace často odkazuje jako na „mandát“. V některých případech to kromě technických specifikací zahrnuje i další dokumenty.</p>
<p>Pokyny pro uchazeče</p>	<p>Pokyny sestávají ze zásad a formálních pravidel upravujících zadávací řízení.</p> <p>Tato pravidla mají hospodářské subjekty podpořit při přípravě a podávání nabídek nebo žádostí o účast. Obvykle poskytují praktické údaje o tom, jak by měly být návrhy strukturovány a v jakém jazyce by měly být vyhotoveny, o cenové kalkulaci, o způsobu elektronického podání nebo o formálních požadavcích na předložení (např. finanční a technické návrhy musí být často předloženy v samostatných zalepených obálkách).</p> <p>Doporučuje se zařadit formální kontrolní seznam k ověření souladu, který uchazečům pomůže vypracovat dokumentaci a usnadní ověření dokladů veřejným zadavatelem / hodnotící komisí.</p>
<p>Jednotné evropské osvědčení pro zakázky (dále jen „jednotné osvědčení“)</p>	<p>Jednotné osvědčení je vlastní prohlášení o finanční situaci hospodářského subjektu, jeho schopnosti a způsobilosti pro zadávací řízení. Je k dispozici ve všech jazycích EU a používá se jako předběžný doklad o splnění podmínek požadovaných v zadávacích řízeních ze strany uchazeče. Díky jednotnému osvědčení již uchazeči nemusí poskytnout veškeré doklady a všechny jednotlivé formuláře, které se používaly při zadávání veřejných zakázek v EU dříve. To znamená, že přístup k přeshraničním zadávacím řízením je nyní podstatně jednodušší. Od října 2018 musí být jednotné osvědčení poskytováno výhradně v elektronické podobě.</p>
<p>Návrh smlouvy</p>	<p>V zadávací dokumentaci může být zahrnut návrh smlouvy, který hospodářským subjektům poskytuje jednoznačné informace o požadovaných smluvních ujednáních. Návrh smlouvy je podrobný právní dokument, který zpravidla uvádí hodnotu veřejné zakázky, předmět, dobu trvání a časový rámec, platební podmínky a jiná ustanovení, včetně ochrany stran, prohlášení, záruk, odškodnění, podmínek a veškerých použitelných právních a správních předpisů.</p>

Níže jsou podrobněji popsány klíčové prvky týkající se administrativní části nabídek, zatímco technickou částí nabídek se zabývají zevrubněji zvláštní od-

díly (viz oddíly 2.2. Stanovení specifikací a norem a 2.3. Stanovení kritérií).

2.1.1. Vyhotovení jednotného osvědčení

Jednotné evropské osvědčení pro zakázky (dále jen „jednotné osvědčení“) má snížit administrativní zátěž uloženou hospodářským subjektům, a zejména malým a středním podnikům, která vyplývá z nutnosti předložit v souvislosti s důvody pro vyloučení a kritérií pro výběr značný počet osvědčení a správních dokladů.

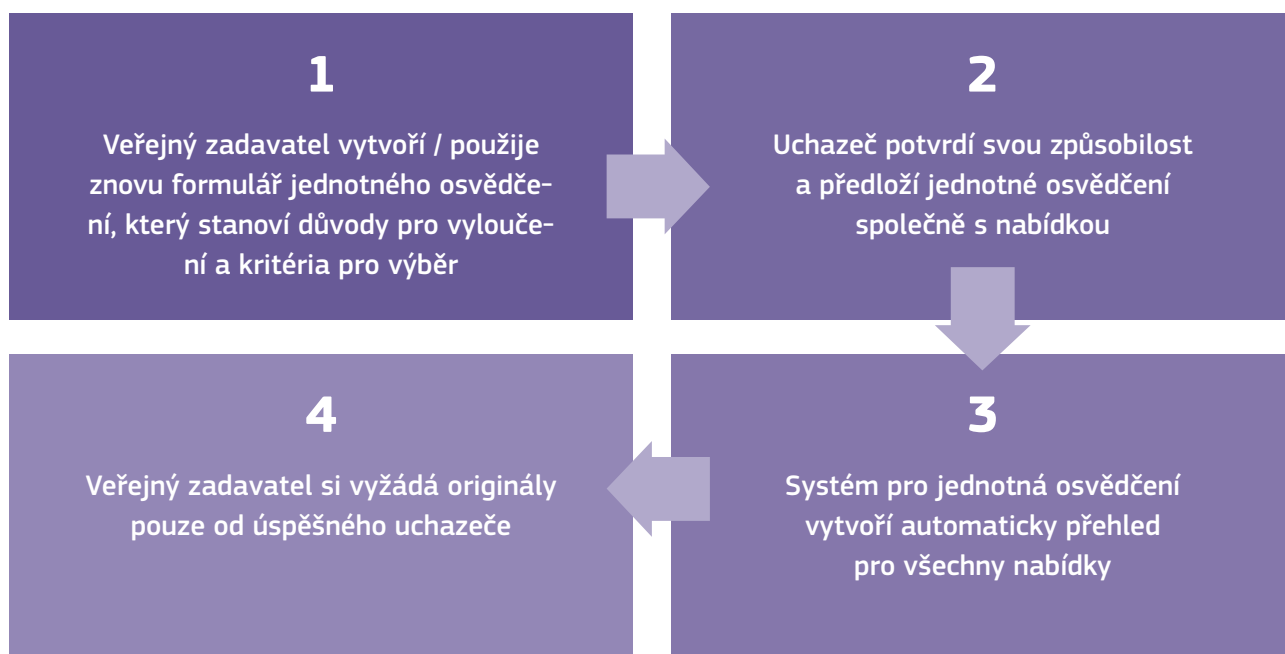
Jednotné osvědčení umožňuje hospodářským subjektům učinit elektronicky prohlášení o tom, že splňují požadované podmínky pro účast v zadávacím

řízení. Jinými slovy, jednotné osvědčení sestává z formálního prohlášení hospodářských subjektů, které potvrzuje, že nejsou vyloučeni na základě důvodů pro vyloučení a že splňují kritéria pro výběr.

Úplné písemné doklady k doložení tohoto prohlášení musí předložit pouze úspěšný uchazeč. V budoucnu může být zrušena i tato povinnost, jakmile bude možno důkazy elektronicky spojit s vnitrostátními databázemi.

Níže uvedený obrázek objasňuje hlavní kroky v souvislosti s jednotným osvědčením.

Obrázek 4. Čtyři kroky k ověření způsobilosti uchazeče

Zdroj: Evropská komise, 2017. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/tools/espdl>

Jak jednotné osvědčení funguje?

Od 18. dubna 2018 zavedou členské státy EU výhradně elektronické zadávání veřejných zakázek. Do té doby je možné jednotné osvědčení vytisknout, vyplnit ručně, naskenovat a zaslat elektronickými prostředky.

Za účelem vytvoření a používání jednotného osvědčení mohou veřejní zadavatelé využít buď vlastní nástroj zabudovaný v jejich platformách pro elektro-

nické zadávání veřejných zakázek, nebo použít nástroj pro jednotné osvědčení, který vyvinula Komise (viz Obrázek 5).

Komise vyvinula nástroj, který veřejným zadavatelům umožňuje vytvořit jednotné osvědčení a připojit je k zadávací dokumentaci²³. Veřejní zadavatelé pak mohou jednotné osvědčení upravit podle svých potřeb a exportovat je ve strojově čitelném formátu.

²⁷ Evropská komise, GR GROW, European Single Procurement Document and e-Certis, 2017.

K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/e-procurement/espdl/>.

Obrázek 5. On-line nástroj pro vytvoření a používání jednotného osvědčení

The screenshot shows the user interface of the 'Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky' (Single European Certificate of Qualification for Public Procurement) tool. At the top, there is a navigation bar with the European Commission logo and the text 'Evropská komise > Nástroje > Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky'. The main heading is 'Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky' and the subtitle is 'Služba pro vyplnění a opětovné použití jednotného osvědčení'. Below the heading is a progress bar with five steps: 'Začátek', 'Postup', 'Vyloučení', 'Výběr', and 'Konec'. The main content area is titled 'Vítejte ve službě jednotného osvědčení' and contains an introductory text explaining the purpose of the certificate and the electronic submission process. Below the text are several interactive elements: a 'Kdo jste?' section with radio buttons for 'Jsem veřejný zadavatel', 'Jsem zadavatel', and 'Jsem hospodářský subjekt'; a 'Co chcete udělat?' section with radio buttons for 'Vytvořit nové jednotné osvědčení', 'Znovu použít stávající jednotné osvědčení', and 'Zobrazit jednotné osvědčení'; and a 'Kde se nachází Váš veřejný zadavatel?' section with a dropdown menu for selecting a country.

Source: European Commission, 2017. Available at: <https://ec.europa.eu/tools/esp/>

Jednotné osvědčení musí být zahrnuto spolu s ostatní zadávací dokumentací. V oznámení o zahájení zadávacího řízení je navíc třeba uvést, že zájemci nebo uchazeči musí jednotné osvědčení vyplnit a předložit jako součást přihlášky či nabídky.

Před zadáním veřejné zakázky musí veřejný zadavatel uchazeče, jemuž se rozhodl zakázku udělit, požádat, aby předložil aktuální doklady potvrzující informace uvedené v jednotném osvědčení. Jestliže veřejný zadavatel již příslušné aktuální podklady či jiné písemné doklady vlastní nebo k nim má úplný přístup prostřednictvím vnitrostátní databáze, nemusí je úspěšný uchazeč předložit znovu.

Hospodářské subjekty mohou mimoto předložit opětovně jednotné osvědčení, které již použily v dřívějším zadávacím řízení, pokud potvrdí, že informace v něm obsažené jsou i nadále platné.

e-Certis, on-line databáze správních dokladů

Systém e-Certis představuje bezplatný zdroj informací, který má hospodářským subjektům a veřejným zadavatelům pomoci určit různá osvědčení a potvrzení, jež se často vyžadují v zadávacích řízeních v EU.

Systém je k dispozici na internetu na adrese: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis/>

Uchazečům pomáhá zjistit, jaké doklady veřejný zadavatel vyžaduje (např. V souvislosti s důvody pro vyloučení nebo kritérii pro výběr), a veřejným zadavatelům pomáhá porozumět dokumentům, které

hospodářský subjekt předložil. To je obzvláště užitečné v rámci přeshraničních zadávacích řízení, kdy jednotlivé strany pocházejí z několika členských států.

Systém e-Certis je referenční nástroj, nikoli služba právního poradenství

Spolehlivost systému e-Certis závisí na informacích, které poskytnou jednotliví veřejní zadavatelé ve všech členských státech, a na pravidelné aktualizaci těchto údajů.

Systém e-Certis proto nemůže zaručit, že veřejný zadavatel uzná platnost informací získaných na základě vyhledávání. Jedná se o informační nástroj, který uživatelům pomáhá zjistit a rozpoznat osvědčení a potvrzení, jež jsou při zadávacích řízeních v různých členských státech požadována nejčastěji.

V případě pochybností se proto doporučuje obrátit se přímo na příslušnou stranu (veřejného zadavatele nebo vnitrostátní orgány) a vyžádat si bližší objasnění ohledně požadovaných dokladů.

2.1.2. Návrh smlouvy

Veřejní zadavatelé by měli v zadávací dokumentaci zveřejnit návrh smlouvy, která bude podepsána s úspěšným uchazečem, aby byly všechny hospodářské subjekty informovány o právním rámci, který upravuje provádění veřejné zakázky (viz kapitola 5. Provedení veřejné zakázky).

Náležitě vypracovaná smlouva by měla obsahovat ustanovení o platném předpisu, předmětu, ceně, prodlevách, profesním pochybení, odpovědnosti, řešení sporů, změnách, právech duševního vlastnictví, povinnostech týkajících se ochrany důvěrnosti informací a jiných příslušných aspektech.

Smlouva by měla být spravedlivá a vyvážená, pokud jde o sdílení rizik. Veřejní zadavatelé by měli zamezit zejména ustanovením nebo smluvními podmínkám,

jež na zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele přenášejí rizika, která jsou zcela mimo jeho kontrolu, jelikož to může omezit počet nabídek, mít významný dopad na cenu nebo vést ke smluvním sporům.

Doporučuje se, aby veřejné orgány používaly standardizovanou formální smlouvu vyhotovenou jejich právním oddělením nebo vnitrostátními orgány odpovědnými za zadávání veřejných zakázek. Může být rovněž užitečné rozdělit vzory smlouvy na „zvláštní podmínky“ a „obecné podmínky“, přičemž obecné podmínky jsou standardizované, zatímco zvláštní podmínky jsou přizpůsobeny konkrétnímu zadávacímu řízení. V případě pochybností by si veřejní zadavatelé měli vždy vyžádat příslušné právní rady.

Ke konečné smlouvě, která je podepsána všemi stranami, je nutno připojit úplný soubor zadávací dokumentace a celou nabídku úspěšného uchazeče.

Změny smlouvy na veřejnou zakázku mohou vést k chybám

Ve fázi plánování je třeba důkladně uvážit možnost změn smlouvy na veřejnou zakázku. V návrhu smlouvy by proto měla být obsažena jasná, přesná a jednoznačná ustanovení o změnách, včetně rozsahu a povahy možných změn a podmínek, za nichž je lze uplatnit.

Základní zásadou je to, že by se změny původního zadávacího řízení, které veřejnou zakázku podstatně mění, pokud jde o předmět, hodnotu, časový plán nebo rozsah, měly v míře, v jaké mohly změnit výsledek původního řízení, považovat za novou veřejnou zakázku na dodatečné práce nebo služby.

Více informací je uvedeno v kapitole 5 Provedení veřejné zakázky.

2.2. Stanovení specifikací a norem

2.2.1. Vypracování specifikací

Nejdůležitějším dokumentem v zadávacím řízení je dokument s technickými specifikacemi.

Účelem specifikací je poskytnout trhu jednoznačný, přesný a úplný popis potřeb veřejného zadavatele, a tudíž hospodářským subjektům umožnit, aby navrhly řešení k uspokojení těchto potřeb.

Specifikace jsou základem pro výběr úspěšného uchazeče a budou součástí konečné smlouvy, která stanoví, co musí úspěšný uchazeč dodat. Konečný přezkum a potvrzení specifikací proto představuje v zadávacím řízení klíčové rozhodnutí a je důležité, aby osoby, které je přijímají, měly znalosti, pravomoci a zkušenosti potřebné pro tento úkol.

Specifikace obvykle popisují potřeby veřejného zadavatele, předmět veřejné zakázky s objasněním služby, dodávky či stavebních prací, které mají být poskytnuty, vstupy a očekávané výstupy a výsledky, požadované normy a určité podkladové materiály. Při vypracovávání specifikací by autoři měli mít na paměti skutečnost, že specifikace mají přímý dopad na náklady.

Existují tři hlavní druhy specifikací, které jsou založeny na vstupech, výstupech nebo výsledku:

- » Specifikací založenou na **vstupech** je řada pokynů, které popisují, jak se má stanovený úkol provést. Tento druh specifikací se používá ojediněle (s výjimkou základních veřejných zakázek), jelikož takovéto specifikace nejsou pružné, často nezajišťují ekonomickou výhodnost a nemusí uchazeči umožnit, aby zajistil přidanou hodnotu nebo inovoval. Obvykle se používají s kritériem pro zadání veřejné zakázky, které je založeno na nejnižší ceně (viz oddíl 2.3.3 Kritéria pro zadání veřejné zakázky).
- » Specifikace založená na **výstupech** se zaměřuje na požadované výstupy nebo odvedenou práci z obchodního hlediska místo na podrobné technické specifikace toho, jak mají být výstupy poskytnuty. To uchazečům umožňuje navrhnout inovativní řešení, která by veřejnému zadavateli nepřišla na mysl.
- » Specifikace založené na **výsledcích** lze nejnázat ze všech vypracovat, jejich posouzení a sledování je však nejtěžší. Jedná se o popis potřeby a údaj o očekávaných přínosech namísto popisu vstupů a výstupů.

Posledně uvedené dva druhy specifikací lze spojit a uchazeči mohou být požádáni, aby vypracovali metodický návrh, který stanoví, jak lze požadavky splnit. Jelikož každý uchazeč může navrhnout něco jiného, musí být veřejný zadavatel schopen tyto alternativy posoudit.

Náležitě vypracované technické specifikace by zpravidla měly:

- » popisovat přesně požadavky,
- » být pro hospodářské subjekty i všechny zúčastněné strany snadno srozumitelné,
- » mít jasně definované, dosažitelné a měřitelné vstupy, výstupy a výsledky,
- » poskytovat dostatečně podrobné informace, které hospodářským subjektům umožní podat realistické a přizpůsobené nabídky,
- » zohledňovat pokud možno názory veřejného zadavatele, potenciálních uživatelů nebo příjemců plnění veřejné zakázky a externích zúčastněných stran i vstupní informace poskytnuté trhem,
- » být vypracovány osobami, které mají dostatečné odborné znalosti, a to z organizace veřejného zadavatele, nebo s využitím externích odborníků,
- » neuvádět názvy značek nebo požadavky, které omezují hospodářskou soutěž,

- » být vypracovány tak, aby zohledňovaly kritéria přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením, nebo být navrženy pro všechny uživatele, je-li veřejná zakázka určena k používání fyzickými osobami, ať už širokou veřejností, nebo pracovníky v organizaci veřejného zadavatele,
- » v závislosti na platných vnitřních předpisech být schváleny příslušným řídicím řetězcem v organizaci veřejného zadavatele.

Technické specifikace týkající se stavebních prací by měly zahrnovat minimálně: technický popis díla, technickou zprávu, projektový soubor (konstrukční výkresy, konstrukční výpočty, podrobné výkresy), předpoklady a předpisy včetně pracovních podmínek (odklon dopravy, práce v noci), výkaz výměr (je-li použitelné), ceník prací a časový plán.

Technické specifikace by měly případně obsahovat výslovná ustanovení o změnách, aby byla možná určitá míra flexibility, pokud jde o případné změny smlouvy na veřejnou zakázku během realizace. Ustanovení o změnách musí jednoznačně a přesně stanovit rozsah a povahu případných změn a jejich znění nesmí být obecné, aby se zahrnuly všechny možné změny. Musí uvádět rovněž podmínky, za nichž je lze uplatnit (viz oddíl 5.3 Řešení změn smluv na veřejné zakázky).

Důkladné technické specifikace zlepšují celkovou kvalitu řízení

Nedostatečně vypracované specifikace jsou často příčinou následných změn smlouvy na veřejnou zakázku, jelikož nezohledňují náležitě potřeby veřejného zadavatele a očekávané výsledky stavebních prací, dodávek nebo služeb.

Tato nedostatečná jasnost může vést ke změnám veřejné zakázky, a to v důsledku pozměnění či přidání úkolů, a tudíž změny rozsahu i hodnoty veřejné zakázky v porovnání s tím, co se plánovalo původně. Veřejní zadavatelé musí poté prostudovat pravidla pro změny smluv na veřejné zakázky a v případě potřeby zahájit nové zadávací řízení (viz oddíl 5.3 Řešení změn smluv na veřejné zakázky).

Jednoznačné, úplné a přesné technické specifikace mimoto hospodářským subjektům pomáhají vyhotovit vysoce kvalitní nabídky přizpůsobené potřebám veřejného zadavatele.

K celkové efektivitě procesu přispívá využití zvláštních odborných znalostí daného předmětu (interních či externích), a to poskytnutím informací, které jsou náležitě přezkoumány, analyzovány, posouzeny a sepsány.

Předmět

Informace obsažené v oznámení o zahájení zadávacího řízení a/nebo zadávací dokumentaci musí být dostatečné, aby mohli potenciální uchazeči/zájemci určit předmět veřejné zakázky. Technické specifikace by neměly například popisovat pouze „nábytek“ nebo „automobily“ bez objasnění, jaký druh nábytku či automobilů se pořizuje.

Osoba či osoby pověřené vypracováním specifikací by měly být dostatečně kvalifikované, aby přesně popsaly potřeby a očekávání, a měly by si vyžádat podporu od ostatních zúčastněných stran.

Specifikace musí **popisovat předmět ve srozumitelné a neutrální formě** bez jakýchkoli diskriminačních odkazů na určité značky nebo společnosti. Nelze-li tomu z objektivních důvodů zabránit, měli by veřejní zadavatelé vždy doplnit slovní spojení „nebo rovnocenný“.

Je třeba zamezit diskriminačním technickým specifikacím

Veřejní zadavatelé nemohou stanovit technické specifikace pro dodávku zařízení s uvedením konkrétní značky, aniž by byly povoleny „rovnocenné nabídky“, nebo využívat specifikace na míru, které úmyslně či neúmyslně zvýhodňují určité dodavatele.

K tomu někdy dochází v případech, kdy nezkušení pracovníci, kteří odpovídají za vypracování technických specifikací pro určité zařízení, jednoduše zkopírují specifikace přímo z brožury určitého výrobce, aniž by si uvědomili, že to může omezit počet společností, které budou moci toto zařízení dodat.

Ve všech případech, kdy je nevyhnutelný odkaz na konkrétní značku, by se mělo použít slovní spojení „nebo rovnocenný“.

Rozpočet

Za osvědčený postup se považuje uvedení odhadovaného rozpočtu (tj. odhadované hodnoty veřejné zakázky) v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v technických specifikacích, aby byla zadávací dokumentace co nejtransparentnější.

To znamená, že uvedený rozpočet musí být s ohledem na požadované stavební práce, služby nebo dodávky realistický. Hodnota veřejné zakázky poskytuje uchazečům nejen potřebné údaje pro vypracování finančních nabídek, nýbrž také klíčové informace ohledně výsledků a úrovně kvality, které veřejný zadavatel očekává (viz oddíl 1.4.4 Hodnota veřejné zakázky).

Vždy je možná otevřená soutěž bez zveřejněného rozpočtu, v zadávací dokumentaci však musí být uvedeno, že si veřejný zadavatel vyhrazuje právo v řízení nepokračovat, pokud neobdrží přiměřeně oceněné nabídky (či z jiného objektivního důvodu). V těchto případech musí veřejný zadavatel před zahájením zadávacího řízení stanovit nezveřejněnou maximální přijatelnou cenu a technické specifikace musí být vypracovány přesně.

Varianty

Hospodářské subjekty by měly své nabídky zpravidla vypracovat na základě toho, co se požaduje v zadávací dokumentaci. Veřejní zadavatelé se však mohou rozhodnout, že ponechají prostor pro různé přístupy či alternativní řešení. Za tímto účelem mohou povolit navržené varianty.

Zadávací dokumentace včetně oznámení o zahájení zadávacího řízení musí jednoznačně uvádět, zda jsou variantní nabídky přípustné, či nikoli. Jsou-li variantní nabídky přípustné, měli by veřejní zadavatelé zajistit toto:

- » Možností variantních nabídek je třeba se zabývat ve **fázi plánování**. Průzkum trhu by měl prokázat, zda existuje možnost, že navržené specifikace může zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel zajistit jinými způsoby, než se předpokládá. Je-li tomu tak a je-li veřejný zadavatel ochoten tuto možnost využít, je nutno vypracovat specifikace odpovídajícím způsobem.
- » Veřejní zadavatelé mohou k podání variantních nabídek vyzvat pouze v případě **specifikací založených na výstupech nebo výsledcích**, nikoli na vstupech, kdy veřejní dodavatelé vydávají uchazečům pokyny. Veřejní zadavatelé by měli stanovit minimální požadavky, které musí varianty splňovat.
- » **Kritéria pro zadání veřejné zakázky a metoda hodnocení** musí být navrženy tak, aby bylo možno pomocí stejných kritérií posoudit „vyhovující“ i „variantní“ nabídky. V těchto případech je zásadní, aby byla kritéria pro zadání veřejné zakázky důkladně ověřena ve fázi plánování veřejné zakázky s cílem zajistit, že umožňují spravedlivé, otevřené a transparentní hodnocení. V krajních případech, kdy tomu tak není, to může vést k zrušení zadávacího řízení a zahájení nového řízení.

Povolení variant v technických specifikacích je náročný úkol, který bude při hodnocení nabídek vyžadovat odpovídající technické odborné znalosti. Akceptováním variant je proto třeba se zabývat a schválit je co nejdříve, a to před uveřejněním oznámení o zadávacím řízení.

2.2.2. Strategické využívání zelených, sociálních a inovačních kritérií při zadávání veřejných zakázek

Hlavním cílem zadávání veřejných zakázek je tradičně dosažení co nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou při pořizování stavebních prací, dodávek nebo služeb. V situaci nedostatečných finančních prostředků a rozpočtových omezení však orgány veřejné moci využívají zadávání veřejných zakázek v rostoucí míře nejen k uspokojení určité potřeby a k pořízení stavebních prací, dodávek nebo služeb, nýbrž rovněž k dosažení strategických politických cílů.

Vzhledem k významnému podílu zakázek veřejného sektoru v evropských ekonomikách (přibližně 14 % HDP v EU) se zadávání veřejných zakázek jeví jako účinný nástroj na podporu environmentálních, sociálních a inovačních cílů a k prosazování přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám.

Existují tři obvykle používané formy strategického zadávání veřejných zakázek²⁴:

- » **Zelené veřejné zakázky** spočívají v obstarání zboží, služeb a prací, jejichž dopad na životní prostředí je po dobu celého jejich životního cyklu nižší než u výrobků, služeb a prací se stejnou prvotní funkcí, které by byly obstarány jinak²⁵.
- » **Sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek** umožňuje veřejným zadavatelům zohlednit různá sociální hlediska, jako je sociální začleňování, pracovní normy, rovnost žen a mužů a etický obchod²⁶.
- » **Zadávací veřejných zakázek na inovativní řešení** umožňuje veřejným zadavatelům pořizovat inovativní výrobky a služby, které nejsou dosud komerčně dostupné ve velkém rozsahu.

²⁴ Evropská komise, GR GROW, Study on Strategic use of public procurement in promoting green, social and innovation policies – Final Report, 2016. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17261>

²⁵ Evropská komise, sdělení (KOM(2008) 400) nazvané Zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52008DCO_400

²⁶ Evropská komise, GR EMPL, Sociální nakupování – Průvodce zohledňováním sociálních hledisek při zadávání veřejných zakázek, 2011. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=978>

Pokud veřejný zadavatel jedná jako zaváděcí zákazník, jedná se o nástroj na straně poptávky, který podporuje inovace a současně uspokojuje potřeby veřejného zadavatele²⁷.

Právní rámec EU pro zadávání veřejných zakázek veřejným zadavatelům výslovně umožňuje využívat v zadávacích řízeních určitá **zvláštní ustanovení, která mají usnadnit dosažení strategických cílů**. Veřejní zadavatelé mohou:

- » zahrnout zvláštní požadavky (např. sociální nebo environmentální) jako kritéria pro zadání veřejné zakázky v případě použití nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou, pokud tyto požadavky souvisejí s veřejnou zakázkou,
- » požadovat osvědčení, štítky či jiné rovnocenné doklady o uplatňování norem jakosti, environmentálních norem nebo sociálních norem (viz oddíl 2.2.3 Používání norem nebo štítků),
- » zohlednit při stanovení kritérií pro zadání veřejné zakázky náklady životního cyklu na podporu udržitelnějších nákupů. Tento postup může ušetřit peníze v dlouhodobém horizontu, ačkoliv se na první pohled jeví jako nákladnější (viz oddíl 2.3.3 Kritéria pro zadání veřejné zakázky),
- » využít řízení, která mají podpořit inovace při zadávání veřejných zakázek, jako je soutěžní dialog a inovační partnerství (viz oddíly 1.5.4 Soutěžní dialog a 1.5.5 Inovační partnerství),
- » stanovit podmínky související se způsobem provedení veřejné zakázky, včetně environmentálních nebo sociálních aspektů. Tyto podmínky nesmí být diskriminační a musí být slučitelné s právními předpisy EU (např. ustanovení o pracovních podmínkách musí být vypracována v souladu s pravidly EU týkajícími se minimálních norem, jež se vztahují na všechny evropské pracovníky),
- » vyhradit určité veřejné zakázky na služby konkrétním organizacím, pokud splňují pět podmínek:
 - > plní úkoly veřejné služby,
 - > zisky znovu investují za účelem dosažení cíle organizace,
 - > jsou řízeny na základě podílu zaměstnanců na vlastnictví či participačních zásad,
 - > v předchozích třech letech jim nebyla zadána veřejná zakázka,
 - > doba trvání nesmí u veřejných zakázek, které byly zadány s využitím této možnosti, překročit tři roky,
- » vyhradit určité veřejné zakázky organizacím, ve kterých tvoří nejméně 30 % pracovních sil osoby se zdravotním postižením či znevýhodněné osoby.

Vyhrazené veřejné zakázky na podporu sociálního začleňování

Bez ohledu na druh veřejné zakázky (dodávka, stavební práce, služba) a její předmět mohou veřejní zadavatelé vyhradit účast v zadávacím řízení chráněným dílnám a hospodářským subjektům, jejichž hlavním cílem je začlenění osob se zdravotním postižením nebo znevýhodněných osob mezi pracovní síly, nebo požadovat, aby veřejnou zakázku provedla chráněná dílna, která má toto jako své hlavní cíle.

Nabídky mohou být legitimně posouzeny pouze tehdy, tvoří-li nejméně 30 % zaměstnanců podílejících se na plnění veřejné zakázky osoby se zdravotním postižením nebo znevýhodněné osoby. Jestliže se veřejný zadavatel rozhodne využít tuto možnost, musí vyhrazenou povahu veřejné zakázky jednoznačně uvést v oznámení o zahájení zadávacího řízení.

²⁷ OECD, Public Procurement for Innovation – Good practices and strategies, 2017. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/public-procurement-for-innovation-9789264265820-en.htm>

Společná kritéria na úrovni EU pro zelené veřejné zakázky

S cílem usnadnit začlenění environmentálních aspektů do zadávacích řízení vypracovala Evropská komise pro různé skupiny výrobků praktické soubory kritérií pro zelené veřejné zakázky (technické specifikace a kritéria pro zadání veřejné zakázky), jež mohou veřejní zadavatelé přímo použít, chtějí-li pořídit ekologicky šetrné výrobky a služby²⁸.

Komise mimoto pravidelně zveřejňuje informace a pokyny na podporu veřejných zadavatelů při využívání zelených veřejných zakázek, jako je například:

- » seznam evropských a mezinárodních ekoznaček²⁹,
- » „Nakupujte zeleně! Příručka o zadávání zelených veřejných zakázek“, která je k dispozici ve všech jazycích EU³⁰ a poskytuje pokyny k zařazení environmentálních aspektů do jednotlivých fází procesu zadávání veřejných zakázek ve stávajícím právním rámci EU,
- » přehled osvědčených postupů³¹.

2.2.3. Používání norem nebo štítků

Používání norem, štítků nebo osvědčení při zadávání veřejných zakázek je rozšířené, jelikož jsou objektivní a měřitelné a představují praktický a spolehlivý způsob, jakým mohou veřejní zadavatelé ověřit splnění určitých minimálních požadavků ze strany uchazečů. Veřejní zadavatelé mohou v zadávací dokumentaci odkázat na obecně známé normy nebo štítky, aby bylo zajištěno, že výrobek nebo služba jsou dodány v souladu s určitými odvětvovými normami či normami kvality.

Normy nebo štítky používané v zadávacích řízeních obvykle odkazují na zajišťování jakosti, ekologickou certifikaci, ekoznačky, systémy environmentálního řízení a sociální požadavky, jako je přístupnost pro osoby se zdravotním postižením nebo rovnost žen a mužů.

Veřejní zadavatelé by měli odkazovat pouze na normy, které vypracovaly nezávislé subjekty, přednostně na evropské nebo mezinárodní úrovni, jako je systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) nebo osvědčení od Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO).

Jestliže se veřejní zadavatelé rozhodnou zmínit vnitrostátní či regionální certifikaci, musí uznat rovnocenná osvědčení z ostatních členských států či jakýkoli jiný doklad prokazující splnění požadavku.

²⁸ Evropská komise, GŘ ENV, Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky (ve všech jazycích EU). K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

²⁹ Evropská komise, GŘ ENV, List of existing EU and international eco-labels. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/ecolabels.pdf>

³⁰ Evropská komise, GŘ ENV, Nakupujte zeleně! Příručka o zadávání zelených veřejných zakázek, 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

³¹ Evropská komise, GŘ ENV, GPP good practices. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/case_group_en.htm

Při požadování určité normy či štítku je třeba použít slovní spojení „nebo rovnocenný“

V technických specifikacích jsou zpravidla nepřijatelné jakékoli podmínky, které lze vykládat jako diskriminační, zejména vůči uchazečům z jiné země, nebo podmínky, které vyžadují zboží, jež může dodat pouze jeden dodavatel (či dodavatelé z jedné země).

Chce-li veřejný zadavatel zmínit určitou normu nebo konkrétní štítek jasně vysvětlující požadavky, je třeba ve specifikacích jednoznačně uvést, že akceptovány budou i rovnocenné normy nebo štítky.

Je proto nutné použít slovní spojení „nebo rovnocenný“, aby se zabránilo omezení hospodářské soutěže.

2.3. Stanovení kritérií

Veřejní zadavatelé musí v zadávací dokumentaci stanovit kritéria pro výběr nejlepší nabídky. Tato kritéria musí být zveřejněna jednoznačným a transparentním způsobem.

Při výběru vítězné nabídky se používají tři druhy kritérií:

- » **důvody pro vyloučení** jsou situace, v nichž musí být hospodářský subjekt ze zadávacího řízení vyloučen,
- » **kritéria pro výběr** určují vhodnost uchazečů pro provedení veřejné zakázky,
- » **kritéria pro zadání veřejné zakázky** určují, který uchazeč vypracoval ekonomicky nejvýhodnější návrh, jenž přináší očekávané výsledky, a kterému by tudíž měla být veřejná zakázka zadána.

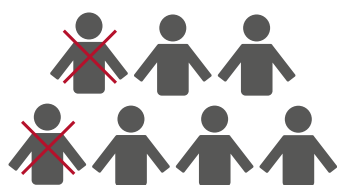

Jednotlivá kritéria se nesmí zaměňovat

Je důležité objasnit rozdíly mezi jednotlivými druhy kritérií. Veřejní zadavatelé a hospodářské subjekty musí zajistit, aby se tyto jednotlivé druhy nezaměňovaly.

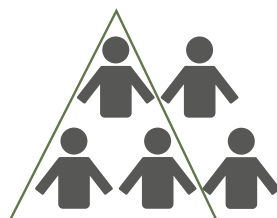
Tři druhy kritérií odpovídají třem různým krokům při výběru vítězné nabídky. Sledují různé cíle a mají odpovědět na tři různé otázky.

Důvody pro vyloučení →

Kdo musí být ze zadávacího řízení vyloučen?

Kritéria pro výběr →

Kdo je schopen zakázku zrealizovat?

Kritéria pro zadání veřejné zakázky

Čí návrh zajistí očekávané výsledky tím nejlepším způsobem?

Při určování kritérií by měli mít veřejní zadavatelé tyto otázky na paměti, aby zamezili záměně a možnému zařazení nevhodných kritérií.

2.3.1. Důvody pro vyloučení

Veřejní zadavatelé musí ze zadávacího řízení vyloučit všechny hospodářské subjekty, které porušují nebo porušily právní předpisy nebo které se dopustily nanejvýš odsouzeníhodného profesionálního chování. V právních předpisech je stanovena řada důvodů pro vyloučení, které jsou buď povinné, nebo jsou ponechány na uvážení veřejných zadavatelů, a to v závislosti na provedení příslušných směrnic EU ve vnitrostátním právu.

V případě podávání společných nabídek, kdy několik hospodářských subjektů utvoří konsorcium za účelem podání společné nabídky, se důvody pro vyloučení vztahují na všechny uchazeče.

Povinné důvody pro vyloučení musí uplatňovat všichni veřejní zadavatelé.

Hospodářské subjekty, které byly odsouzeny za jeden z níže uvedených **trestných činů**, musí být ze zadávacího řízení vyloučeny:

- » účast na zločinném spolčení,
- » korupce,
- » podvod,
- » terorismus,
- » praní peněz,
- » dětská práce nebo obchodování s lidmi.

Ze zadávacího řízení musí být mimoto vyloučeny hospodářské subjekty, které ve svém členském státě neuhradily řádně **daně a příspěvky na sociální zabezpečení**.

Výjimečně mohou veřejní zadavatelé připustit výjimku z tohoto pravidla, pokud v případě daní nebo příspěvků na sociální zabezpečení nebyly zaplacený pouze nepatrné částky nebo pokud byl hospodářský subjekt o porušení povinností informován natolik pozdě, že již nemohl provést platbu včas.

Kromě povinných důvodů pro vyloučení se veřejným zadavatelům rovněž doporučuje (a v závislosti na provedení příslušných směrnic EU ve vnitrostátním právu mají případně povinnost) vyloučit z účasti v zadávacím řízení hospodářský subjekt v jedné z těchto situací (tj. **nepovinné důvody pro vyloučení v závislosti na členském státě**):

- » nedodržování práva životního prostředí, sociálního práva nebo pracovního práva,
- » úpadek nebo probíhající insolvenční řízení,
- » vážné profesní pochybení, což zpochybňuje důvěryhodnost hospodářského subjektu,
- » narušení hospodářské soutěže například v důsledku tajných ujednání s ostatními uchazeči nebo účasti hospodářského subjektu na přípravě zadávacího řízení,
- » střet zájmů, který nelze vyřešit „měkčími“ opatřeními,
- » závažné pochybení při plnění dřívější veřejné zakázky,
- » neposkytnutí informací k ověření neexistence důvodů pro vyloučení,
- » pokus neoprávněně ovlivnit rozhodovací proces veřejného zadavatele, získat důvěrné informace, které by mohly zajistit neoprávněné výhody v zadávacím řízení, nebo z nedbalosti poskytnutí zavádějících informací, jež by mohly mít věcný dopad na rozhodnutí ohledně vyloučení, výběru nebo zadání veřejné zakázky.

Aby mohli veřejní zadavatelé náležitě posoudit neexistenci důvodů pro vyloučení, je zásadní, aby měli **přístup k aktuálním informacím**, a to prostřednictvím vnitrostátních databází ostatních správních orgánů, nebo prostřednictvím dokumentů předložených uchazeči. To je obzvláště důležité v případech finančních potíží, které mají negativní dopad na způsobilost hospodářského subjektu, nebo v případě dluhu na daních nebo příspěvcích na sociální zabezpečení.

Kritéria a jejich váhy je třeba uvést v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v technických specifikacích

Důvody pro vyloučení, kritéria pro výběr a kritéria pro zadání veřejné zakázky a jejich příslušné váhy musí být uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení, v technických specifikacích či v jiných dokumentech zadávacího řízení.

Opomenutí těchto prvků pomáhá zabránit používání zvláštních kontrolních seznamů a standardních formulářů oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo zadávací dokumentace.

2.3.2. Kritéria pro výběr

Výběr znamená určení hospodářských subjektů, které jsou způsobilé pro provedení veřejné zakázky. Kritéria pro výběr mají určit zájemce nebo uchazeče, kteří jsou schopni veřejnou zakázku provést a zajistit očekávané výsledky.

Aby byly hospodářské subjekty vybrány, musí prokázat, že jsou schopny veřejnou zakázku provést vzhledem ke své:

- » vhodnosti pro výkon odborné činnosti,
- » ekonomické a finanční situaci a
- » technické a odborné způsobilosti.

Stanovení kritérií pro výběr

Kritéria pro výběr představují minimální úroveň schopnosti, jež se vyžadují pro účast, a musí:

- » být v souladu se zásadami Smlouvy o EU, zejména zásadami transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace,
- » souviset s veřejnou zakázkou a být úměrná její velikosti a povaze,

- » být určena s přihlédnutím k zvláštní potřebě každé veřejné zakázky,
- » být relevantní s ohledem na konkrétní veřejnou zakázku, která má být zadána, a nesmí být stanovena abstraktně,
- » být formulována jednoduše a srozumitelně, aby jim mohly snadno porozumět všechny hospodářské subjekty,
- » být navržena tak, aby nebyly od účasti odrazeny hospodářské subjekty, včetně malých a středních podniků, které mohou být efektivními poskytovateli.

Kritéria pro výběr musí vždy zmiňovat slovní spojení „nebo rovnocenný“, pokud upřesňují normy, značky nebo jakýkoli původ.

Jelikož kritéria pro výběr závisejí na konkrétní povaze a rozsahu veřejné zakázky, je osvědčeným postupem jejich stanovení při vypracovávání specifikací.

Níže uvedená tabulka shrnuje možná kritéria pro výběr stanovená ve směrnici 2014/24/EU, která mohou veřejní zadavatelé použít k výběru uchazečů.

Tabulka 9. Příklady kritérií pro výběr

Cíl	Požadavek na hospodářské subjekty
Posouzení vhodnosti pro výkon odborné činnosti	Zápis v některém z oficiálních profesních nebo obchodních rejstříků ³² vedených v příslušném členském státě
	Oficiální oprávnění k poskytování určitého druhu služby (např. stavební inženýři, architekti)
	Platné osvědčení o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání (to lze vyžadovat rovněž v době podpisu smlouvy)
Posouzení ekonomické a finanční situace	Minimální roční obrat, který nesmí přesahovat dvojnásobek odhadované hodnoty veřejné zakázky (např. 2 miliony EUR v případě, je-li hodnota veřejné zakázky 1 milion EUR ročně), včetně určitého minimálního obratu v oblasti, které se veřejná zakázka týká
	Informace o ročních účetních závěrkách, z nichž je patrný poměr mezi aktivy a pasivy (např. minimální úroveň solventnosti ve výši 25 % či více)
	Odpovídající úroveň pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání
Posouzení technické a odborné způsobilosti	Odpovídající lidské zdroje (např. příslušné kvalifikace klíčových pracovníků) a technické zdroje (např. určité zařízení) k provedení veřejné zakázky v požadované kvalitě
	Zkušenosti samotného zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele (nikoli jednotlivých pracovníků) s ohledem na provedení zakázky v odpovídající kvalitě (např. reference z předchozích veřejných zakázek v posledních třech letech, včetně nejméně dvou podobných veřejných zakázek)
	Potřebné dovednosti, výkonnost, zkušenosti a spolehlivost s ohledem na poskytnutí služeb nebo provedení instalace nebo stavby

Zásadní změny kritérií pro výběr poté, co byla stanovena, nejsou přijatelné

Po zveřejnění zadávací dokumentace jsou přijatelné pouze nepatrné změny hlavních kritérií pro výběr, jako jsou změny znění či adresy, na kterou se mají zaslat přihlášky.

Změny požadavků, jako jsou finanční údaje (roční obrat nebo podíl vlastního kapitálu), počet referencí nebo požadované pojistné krytí, se pokládají za významné změny. Tyto změny vyžadují prodloužení lhůty pro podání žádosti/nabídky (viz oddíl 2.4 Stanovení lhůt), nebo zrušení řízení.

³² Úplný seznam profesních nebo obchodních rejstříků v členských státech EU je uveden v příloze XI směrnice 2014/24/EU.

Posouzení kritérií pro výběr

Metodika výběru uchazečů závisí na povaze a složitosti zadávacího řízení. Metodika by měla veřejnému zadavateli umožnit objektivně a transparentně určit, kteří uchazeči jsou schopni veřejnou zakázku provést.

Kritéria pro výběr lze posoudit pomocí:

- » otázky „vyhovuje nebo nevyhovuje“,
- » systému vah jednotlivých kritérií,
- » metodiky posouzení v případě složitějších veřejných zakázek.

Použít lze rovněž metodiku založenou na bodovém hodnocení, která veřejným zadavatelům pomůže stanovit pořadí uchazečů a v případě potřeby je zařadit na užší seznam. V užších řízeních by po vyřazení uchazečů, kteří nesplňují minimální kritéria pro výběr, mělo být přiděleno bodové hodnocení v případě, je-li třeba počet zájemců snížit za účelem sestavení užšího seznamu. V těchto případech musí veřejní zadavatelé v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k potvrzení zájmu uvést:

- » objektivní a nediskriminační metodu, kterou hodlají použít,

- » minimální počet zájemců, kterým bude zaslána výzva, a
- » případně maximální počet zájemců, kterým bude zaslána výzva.

Při bodovém hodnocení zájemců musí za rozhodnutím o počtu bodů následovat vždy poznámky k hodnocení, aby bylo možno výsledky vysvětlit v budoucnu.

Stejně jako u mnoha aspektů veřejné zakázky **musí být i kritéria pro výběr a metodika výběru uchazečů transparentní a musí být zveřejněny v zadávací dokumentaci.**

Při stanovení kritérií pro výběr se veřejní zadavatelé často dopouštějí těchto chyb:

- » neověřují, zda jsou všechna kritéria pro výběr relevantní a přiměřená s ohledem na konkrétní veřejnou zakázku, a v novém zadávacím řízení jednoduše použijí znovu stejná kritéria,
- » přidají otázky, aniž by uvažili možné odpovědi,
- » nezveřejní metodiku pro posouzení a bodové hodnocení splnění kritérií pro výběr.

Protiprávní a/nebo diskriminační kritéria pro výběr

Kritéria pro výběr nesmí být nepřiměřená nebo nespravedlivá a neměla by zbytečně omezovat počet uchazečů. Veřejní zadavatelé musí například stanovit přiměřený požadavek na roční příjmy a nesmějí rozlišovat mezi referencemi z veřejného sektoru a ze soukromého sektoru. V případě pochybností je třeba si vždy vyžádat právní radu.

Níže uvedené příklady povinností odkazují na případy, kdy byly hospodářské subjekty odrazeny od podání nabídky v důsledku protiprávních kritérií pro výběr, a vedly k finančním opravám, jež byly veřejným zadavatelům uloženy:

1. mít kancelář nebo zastoupení v dané zemi nebo regionu nebo potřebnou praxi v dané zemi nebo regionu;
2. mít roční příjmy ve výši 10 milionů EUR, ačkoli hodnota veřejné zakázky činí pouze 1 milion EUR;

3. mít nejméně pět podobných referencí z veřejného sektoru, a nikoli ze soukromého sektoru (např. u zakázek na úklidové služby), ledaže to je odůvodněné a nediskriminační;
4. předložení referencí pro předchozí díla, jejichž hodnota a rozsah byly podstatně vyšší než u veřejné zakázky, která má být zadána, ledaže to je odůvodněné a nediskriminační;
5. uznání kvalifikací / profesních osvědčení v zemi veřejného zadavatele již v době podání nabídek, jelikož splnění tohoto požadavku v tak krátké lhůtě je pro zahraniční uchazeče obtížné;
6. dodržení určitého profesního standardu, aniž by bylo použito slovní spojení „nebo rovnocenný“ (např. standardů stanovených Mezinárodní federací konzultačních inženýrů (FIDIC), globálních standardů Mezinárodní federace sociálních pracovníků, norem NSF pro čištění odpadních vod, norem Mezinárodní organizace pro civilní letectví nebo Mezinárodního sdružení leteckých dopravců atd.).

2.3.3. Kritéria pro zadání veřejné zakázky

Po výběru uchazečů, u nichž neexistují důvody pro vyloučení a kteří splňují kritéria pro výběr, musí veřejní zadavatelé vybrat na základě kritérií pro zadání nejlepší nabídku. Stejně jako u kritérií pro výběr musí být i kritéria pro zadání veřejné zakázky stanovena předem, musí být zveřejněna v zadávací dokumentaci a nesmí narušovat spravedlivou hospodářskou soutěž.

Veřejní zadavatelé musí zadání veřejné zakázky založit na **ekonomicky nejvýhodnější nabídce**. Při použití tohoto kritéria lze uplatnit tři různé přístupy, z nichž každý zahrnuje určitý ekonomický prvek:

- » pouze cena,
- » pouze náklady s použitím přístupu založeného na efektivnosti nákladů, jako jsou náklady životního cyklu,
- » nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou.

Veřejní zadavatelé si mohou jednu z těchto tří metod zvolit libovolně s výjimkou soutěžního dialogu a inovačního partnerství, kdy je nutno použít kritérium založené na nejlepším poměru mezi cenou a kvalitou.

Cenové kritérium může mít rovněž podobu pevné ceny, na jejímž základě mohou hospodářské subjekty soutěžit s ohledem na kritérium týkající se kvality.

Zvolený přístup ohledně kritérií pro zadání zakázky je třeba jednoznačně uvést v oznámení o zahájení zadávacího řízení. Při použití nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou by měla být podrobná kritéria pro zadání veřejné zakázky a jejich váhy uvedeny buď v oznámení o zahájení zadávacího řízení, nebo v zadávací dokumentaci (např. technických specifikacích), a to prostřednictvím matice bodového hodnocení nebo jednoznačné metodiky hodnocení³³.

Pouze cena nebo nejnižší cena

Přístup založený pouze na ceně znamená, že jediným faktorem, který se bere při výběru nejlepší nabídky v úvahu, je cena. Veřejnou zakázku získá nabídka s nejnižší cenou. V případě této možnosti se neposuzuje analýza nákladů ani aspekty týkající se kvality.

Použití kritéria založeného pouze na ceně může být užitečné v těchto případech:

- » Nejnižší cena se obvykle používá u stavebních prací, kdy veřejný zadavatel dodává projekt, nebo u stavebních prací s již existujícím projektem.

³³ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 8, Setting the Award Criteria, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-8-200117.pdf>

- » U jednoduchých a standardizovaných dodávek hotových výrobků (např. kancelářských potřeb) může být cena jediným důležitým faktorem, na němž je rozhodnutí o zadání veřejné zakázky založeno.
 - » U některých standardizovaných služeb (např. úklid budov nebo vydavatelské služby) může veřejný zadavatel upřednostnit podrobné stanovení přesných požadavků a poté vybrat nabídku s nejnižší cenou, která splňuje požadavky.
- Je třeba uvést, že ačkoliv je použití kritéria založeného pouze na ceně přípustné a u jednoduchých nákupů může být užitečné, mohou se veřejní zadavatelé rozhodnout, že používání tohoto kritéria omezí, jelikož nemusí pomoci dosáhnout nejlepšího poměru mezi kvalitou a cenou.
- » klady, přičemž jsou zohledněny veškeré náklady na zboží, stavební práce nebo služby během celého jejich životního cyklu. Náklady životního cyklu zahrnují veškeré náklady vynaložené veřejným zadavatelem, a to jednorázové, nebo opakující se náklady včetně³⁴:
 - » pořizovacích nákladů (např. nákup, instalace, školení),
 - » provozních nákladů (např. energie, pomocný materiál, údržba),
 - » nákladů spojených s koncem životnosti (např. recyklace, likvidace),
 - » environmentálních dopadů (např. emise znečišťujících látek).

Nákladová efektivnost, náklady životního cyklu

U přístupu založeného na nákladové efektivnosti je vítěznou nabídkou nabídka s nejnižšími celkovými ná-

Veřejní zadavatelé musí upřesnit metodu, kterou použijí k posouzení nákladů životního cyklu, v zadávací dokumentaci a musí přesně uvést, jaké údaje se budou za tímto účelem od uchazečů vyžadovat.

Nástroje a zdroje pro výpočet nákladů životního cyklu

Národní agentura pro veřejné zakázky ve Švédsku vyvinula zvláštní nástroje pro výpočet nákladů životního cyklu pro tyto skupiny výrobků: venkovní a vnitřní osvětlení, prodejní automaty, domácí spotřebiče a spotřebiče pro profesionální použití.

K dispozici na adrese: <http://www.upphandlingsmyndigheten.se/en/subject-areas/lcc-tools/>

V rámci projektu SMART SPP byl vyvinut a otestován nástroj ve formátu Excel, který veřejným zadavatelům pomáhá posoudit náklady životního cyklu a emise CO₂ a porovnat nabídky.

K dispozici na adrese: <http://www.smart-spp.eu/index.php?id=7633>

Evropská komise vyvinula nástroj pro výpočet nákladů životního cyklu, který má veřejným zadavatelům usnadnit používání tohoto přístupu. Tento nástroj se zaměřuje na určité kategorie výrobků, jako je kancelářské IT vybavení, venkovní a vnitřní osvětlení, bílé zboží, prodejní automaty a zdravotnická elektrická zařízení.

K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/lcc.htm>

³⁴ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 34, Life-cycle Costing, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-34-200117.pdf>

Nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou

Účelem **nejlepšího poměru ceny a kvality** je určit nabídku, která je ekonomicky nejvýhodnější. To je nutno posoudit na základě kritérií souvisejících s předmětem dotyčné veřejné zakázky. Tato kritéria mohou zahrnovat kvalitativní, environmentální a/ nebo sociální aspekty.

Nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou se pokládá za vhodný v těchto případech:

- » stavební práce navržené uchazečem,
- » dodávky, které se týkají významných a specializovaných činností v oblasti instalace a/nebo údržby a/ nebo zaškolení uživatelů – u tohoto druhu veřejných zakázek má kvalita zpravidla obzvláštní význam,
- » služby spojené s intelektuální činností, jako jsou poradenské služby, kde je kvalita velmi důležitá.

Zkušenosti ukazují, že při pořizování služeb tohoto druhu je nejlepšími výsledky z hlediska poměru mezi cenou a kvalitou dosaženo v případě použití kritéria ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

Kritéria pro zadání veřejné zakázky na základě poměru mezi cenou a kvalitou budou obvykle posouzena pomocí systému bodového hodnocení, který jednotlivým kritériím přiděluje určitou váhu. Poměrná váha každého kritéria použitého k vyhodnocení nabídek musí být uvedena v procentech nebo počtech bodů, například „cena 30 %, kvalita 40 %, služby 30 %“. Není-li to z objektivních důvodů možné, měla by být kritéria uvedena v sestupném pořadí důležitosti (viz oddíl 4.2 Použití kritérií pro zadání veřejné zakázky).

Níže uvedená tabulka uvádí obvyklá kritéria pro zadání a dílčí kritéria, která může veřejný zadavatel použít, pokud zvolí přístup založený na nejlepším poměru mezi cenou a kvalitou.

Tabulka 10. Příklady kritérií pro zadání veřejné zakázky s použitím přístupu založeného na nejlepším poměru mezi cenou a kvalitou

Kritéria	Dílčí kritéria
Cena	Pevná cena Sazby (např. denní poplatky, jednotkové náklady) Náklady životního cyklu
Kvalita	Technická úroveň Estetické a funkční vlastnosti Přístupnost a koncept pro všechny uživatele Sociální, environmentální a inovační podmínky
Organizace	Řízení projektu Analýza rizik Kontrola kvality
Pracovníci pověřeni realizací dané veřejné zakázky	V případě, že na úroveň plnění veřejné zakázky může mít významný dopad kvalita zapojených pracovníků: » kvalifikace pracovníků, » zkušenosti pracovníků.

Kritéria	Dílčí kritéria
Služby	Podmínky dodání, jako je datum dodání, postup dodání, doba dodání nebo dokončení Údržba Poprodejní služby Technická pomoc

Kritéria pro zadání by měla být pro každou veřejnou zakázku specifická. Veřejní zadavatelé by je měli stanovit při vypracovávání zadávací dokumentace a poté je nesmí měnit.

Během zadávacího řízení se nesmí kritéria pro zadání veřejné zakázky nikdy měnit

Kritéria pro zadání veřejné zakázky a jejich váhy se považují za podstatné prvky zadávací dokumentace, a tudíž po uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení se nesmí měnit.

Stejně jako u kritérií pro výběr musí být v případě, že kritéria pro zadání veřejné zakázky obsažená v zadávací dokumentaci nejsou správná a je třeba je změnit, prodloužena lhůta pro podání nabídek (viz oddíl 2.5.2 Oznámení, která musí být uveřejněna).

Rovněž vysvětlení pro uchazeče nesmí vést ke změně kritérií, která byla předložena, či jiných podstatných informací.

Stanovení kritérií pro zadání v případě složité veřejné zakázky vyžaduje značné technické dovednosti, a veřejní zadavatelé si proto případně musí interně či externě vyžádat odbornou radu (viz oddíl 1.2 Zapojení zúčastněných stran). Technické poradce lze využít rovněž jako nehlasující členy hodnotících komisí (viz kapitola 4. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky), je však důležité, aby u nich neexistoval možný střet zájmů s ohledem na potenciální uchazeče (viz oddíl 1.2.3 Bezúhonnost a střet zájmů).

Jelikož kritéria pro zadání musí být pro každé zadávací řízení specifická a musí úzce souviset s předmětem veřejné zakázky, nelze a nesmí se vypracovat univerzální kritéria pro zadání veřejné zakázky. S cílem poskytnout aplikujícím odborníkům v oblasti zadávání veřejných zakázek další vodítko je však možné poukázat na časté chyby, kterým je třeba se vyhnout, a uvést některé příklady toho, co dělat a co nedělat při navrhování kritérií pro zadání veřejné zakázky.

Nesprávné postupy při navrhování kritérií pro zadání veřejné zakázky

Níže uvedené příklady představují nesprávné postupy nebo chyby, které vedly k finančním sankcím, jelikož nebyly v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a odradily hospodářské subjekty od podání nabídek:

1. Kritéria pro zadání veřejné zakázky nejsou jednoznačně spojena s jejím předmětem.
2. Kritéria pro zadání jsou příliš obecná, například kvalita je hodnocena na základě trvanlivosti a odolnosti výrobku, v zadávací dokumentaci však jsou trvanlivost nebo odolnost jasně vymezeny.
3. Použití minimálních požadavků k zadání veřejné zakázky (např. pětiletá záruční lhůta, modrá barva, dodací lhůta sedm dnů), přičemž tyto požadavky měly být použity jako kritéria pro výběr (tj. odpověď ano/ne).
4. Početní chyby při sčítání počtu udělených bodů a stanovení pořadí nabídek.
5. Zaměňování kritérií pro výběr a kritérií pro zadání veřejné zakázky, kdy se kritéria pro výběr používají jako kritéria pro zadání nebo kritéria, která již byla použita ve fázi výběru, se použijí znovu ve fázi zadávání veřejné zakázky. Jako kritérium pro zadání veřejné zakázky by se například neměly použít předchozí zkušenosti s podobnou veřejnou zakázkou, jelikož to souvisí se způsobilostí uchazeče provést dotyčnou veřejnou zakázku. To je třeba posoudit ve fázi výběru, nikoli ve fázi zadávání veřejné zakázky. Jako kritérium pro zadání veřejné zakázky však lze použít zkušenosti pracovníků pověřených realizací dané veřejné zakázky v případě, že na úroveň plnění veřejné zakázky může mít významný dopad kvalita pracovníků.
6. Používání průměrného ocenění, kdy je více bodů udělováno nabídkám blízcím se průměru než nabídkám, které se od průměru vzdalují. Ačkoliv nabídková cena představuje objektivní kritérium, které se používá ve fázi zadávání, použití této metodiky vede k rozdílnému zacházení s uchazeči, zejména s těmi, kteří předložili platné nízké nabídky.
7. Použití smluvních pokut jako kritéria pro zadání veřejné zakázky, kdy je za vyšší smluvní pokutu, kterou je uchazeč ochoten zaplatit za pozdní dodání veřejné zakázky, uděleno více bodů. Pokud se takovéto pokuty předpokládají, musí být zahrnuty pouze v podmínkách smlouvy na veřejnou zakázku.
8. Použití doby trvání veřejné zakázky jako kritéria pro zadání – doba trvání veřejné zakázky by měla být stanovena v zadávací dokumentaci a pro všechny potenciální zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele by měla být stejná.
9. Použití „dodatečných položek“ jako kritéria pro zadání veřejné zakázky, například přidělení dodatečných bodů uchazečům, kteří kromě požadovaných položek nabídnou další položky navíc bezplatně.
10. Použití objemu subdodávek jako kritéria pro zadání veřejné zakázky s cílem omezit jejich využívání, například udělení vyššího počtu bodů uchazečům, kteří subdodávky nenavrhují, v porovnání s uchazeči navrhujícími subdodávky.

Níže uvedená tabulka uvádí některé příklady osvědčených postupů při navrhování kritérií.

Příklady toho, co dělat a co nedělat při navrhování kritérií pro zadání veřejné zakázky

Níže uvedené příklady kritérií pro zadání veřejné zakázky zdůrazňují některé důležité detaily, které je nutno vzít při navrhování kritérií pro zadání veřejné zakázky v úvahu.

Tyto detaily mohou představovat rozdíl mezi užitečným a neúčinným kritériem.

Co nedělat	Co dělat
<p>Minimální provozní doba uchazeče od 08:00 do 16:00. Dlouhá provozní doba bude hodnocena kladně.</p> <p>→ „Dlouhá provozní doba“ není veřejným zadavatelem vymezena.</p>	<p>Minimální provozní doba od 08:00 do 16:00. Delší provozní doba, případně nepřetržitá provozní doba bude posouzena a ohodnocena kladně.</p> <p>→ Uchazeči soutěží mezi provozní dobou 8:00-16:00 a 24 hodin 7 dnů v týdnu.</p>
<p>Dodací lhůta od objednávky. Krátká dodací lhůta bude hodnocena kladně.</p> <p>→ „Krátká dodací lhůta“ není veřejným zadavatelem upřesněna, například maximální počet dnů a nabízené dny, které budou hodnoceny kladně.</p>	<p>Dodací lhůta od objednávky maximálně dvanáct dnů. Čtyři nabízené dny budou posouzeny a ohodnoceny kladně.</p> <p>→ Uchazeči soutěží mezi dvanácti a čtyřmi dny. Za dodací lhůtu kratší než čtyři dny nebudou uděleny žádné body navíc.</p> <p>Lze stanovit a zveřejnit model bodového hodnocení:</p> <p>≤ 4 dny: 5 bodů 5-6 dnů: 4 body 7-8 dnů: 3 body 9-10 dnů: 2 body 11 dnů: 1 bod >12 dnů: 0 bodů</p>
<p>Dodatečné náklady u urgentních objednávek.</p> <p>→ Veřejný dodavatel by měl uvést odhadovaný počet „urgentních objednávek“ ročně, aby uchazeči mohli vypočítat související náklady.</p>	<p>Dodatečné náklady u urgentních objednávek. Odhadovaný počet „urgentních objednávek“ ročně je 500.</p> <p>→ Uchazeči mohou vypočítat celkové roční náklady na urgentní objednávky, což je transparentní a jasné.</p>
<p>Záruka za zboží v minimální délce dva roky ode dne výroby.</p> <p>→ Veřejný zadavatel nestanoví upřednostňovanou záruční dobu.</p>	<p>Záruka za zboží v minimální délce dva roky ode dne výroby. Záruční doba v délce pěti let bude posouzena a ohodnocena kladně.</p> <p>→ Uchazeči soutěží mezi záruční dobou dva roky a pět let. Za záruční dobu delší než pět let nebudou uděleny žádné body navíc.</p>

Vzorec pro stanovení pořadí nabídek

Jakmile byla posouzena a ohodnocena kritéria pro zadání veřejné zakázky, měl by se použít zvláštní vzorec ke stanovení pořadí nabídek a k určení nabídky, která by měla soutěž vyhrát. To neplatí v případě, kdy se jako kritérium použije pouze cena a pořadí nabídek lze snadno stanovit porovnáním finančních nabídek.

Za účelem výpočtu, která nabídka poskytuje nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou, by veřejní zadavatelé měli vzít v úvahu bodové hodnocení kvality a cenu, oboje ve formě indexů. Použitá metoda musí být uvedena v zadávací dokumentaci a během celého zadávacího řízení se nesmí změnit.

Neexistuje jeden požadovaný způsob určení nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou, obvykle se však používají dva vzorce :

(a) základní metoda bez zvláštního vážení mezi cenou a kvalitou:

$$\text{Bodové hodnocení nabídky X} = \frac{\text{nejnižší cena}}{\text{cena nabídky X}} \times \text{celkový počet bodů za kvalitu (z celkem 100) u nabídky X}$$

(b) metoda používající vážení kvality a ceny vyjádřené jako procentní podíl (např. 60 % / 40 %):

$$\text{Bodové hodnocení nabídky X} = \frac{\text{nejnižší cena}}{\text{cena nabídky X}} \times 100 \times \text{váha ceny (v \%)}$$

+ celkový počet bodů za kvalitu (z celkem 100) u nabídky X × váha kritérií kvality (v %)

Vážení určuje, kolik finančních prostředků navíc je veřejný zadavatel ochoten zaplatit za zadání veřejné zakázky hospodářskému subjektu, jehož nabídka poskytuje vyšší technickou hodnotu.

Níže uvedený příklad ukazuje rozdíly ve výpočtu výsledků a pořadí u tří platných nabídek (A, B a C) s použitím dvou výše zmíněných metod.

V obou vzorcích je konečná známka přidělena z celkového počtu 100 bodů. Veřejná zakázka musí být zadána nabídce s nejvyšší známkou.

Vzorec s vážením (vzorec b)) jednoznačně zdůrazňuje význam kvality v porovnání se vzorcem a).

Tabulka 11. Příklady výpočtů ke stanovení pořadí nabídek

Nabídka	Cena	Bodové hodnocení kvality	a) Vzorec bez vážení		b) Vzorec s vážením 40 % cena, 60 % kvalita	
			Výpočet	Pořadí	Výpočet	Pořadí
A	100	62	$\frac{100}{100} \times 62 = 62$ bodů	1.	$\frac{100}{100} \times 100 \times 0.4 + 62 \times 0.6 = 77.20$ bodů	2.
B	140	84	$\frac{100}{140} \times 84 = 60$ bodů	2.	$\frac{100}{140} \times 100 \times 0.4 + 84 \times 0.6 = 78.97$ bodů	1.
C	180	90	$\frac{100}{180} \times 90 = 50$ bodů	3.	$\frac{100}{180} \times 100 \times 0.4 + 90 \times 0.6 = 76.22$ bodů	3.

2.4. Stanovení lhůt

V této fázi procesu musí veřejný zadavatel stanovit dobu mezi uveřejněním zadávacího řízení a lhůtou pro podání nabídek nebo žádostí o účast ze strany hospodářských subjektů.

Veřejní zadavatelé se mohou rozhodnout, že hospodářským subjektům poskytnou na přípravu návrhu delší či kratší čas, a to s přihlédnutím k velikosti a složitosti veřejné zakázky.

V praxi veřejní zadavatelé obvykle čelí značným časovým omezením a krátkým interním lhůtám. Proto zpravidla používají minimální lhůty, které právní předpisy připouštějí. Ve výjimečných případech mohou veřejní zadavatelé použít rovněž zkrácené řízení s cílem postup zadání veřejné zakázky urychlit.

2.4.1. Minimální lhůty

Jak je objasněno výše (viz oddíl 1.5 Volba řízení), výběr řízení je nutno provést a odůvodnit ve fázi plánování. U každého typu řízení musí veřejní zadavatelé dodržet minimální lhůty stanovené ve směrnici 2014/24/EU.

V následující tabulce jsou shrnuty požadované minimální lhůty, které je nutno dodržet u řízení na veřejné zakázky přesahující finanční limity EU.

Je třeba uvést, že zveřejnění předběžného oznámení ve spojení s možností elektronického podání nabídek hospodářskými subjekty minimální lhůty významně zkracuje.

Tabulka 12. Minimální lhůty v případě překročení finančních limitů EU

Řízení	Příjem žádostí o účast		Příjem nabídek	
	Běžné podání	Elektronické podání	Běžné podání	Elektronické podání
Otevřené	–	–	35 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 15 dnů s předběžným oznámením	30 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 15 dnů s předběžným oznámením
Užší	30 dnů	30 dnů	30 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 10 dnů s předběžným oznámením	25 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 10 dnů s předběžným oznámením
Jednací řízení	30 dnů	30 dnů	30 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 10 dnů s předběžným oznámením	25 dnů <u>bez</u> předběžného oznámení 10 dnů s předběžným oznámením
Soutěžní dialog	30 dnů	30 dnů	Žádná minimální lhůta	Žádná minimální lhůta
Inovační partnerství	30 dnů	30 dnů	Žádná minimální lhůta	Žádná minimální lhůta
Jednací řízení bez uveřejnění	–	–	Žádná minimální lhůta	Žádná minimální lhůta
Soutěž o návrh	–	–	Žádná minimální lhůta	Žádná minimální lhůta

Zdroj: směrnice 2014/24/EU, články 27 až 31, v počtech dní od data odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k zveřejnění v Úředním věstníku EU.

Níže jsou uvedeny bližší vysvětlivky pro nejčastěji používaná zadávací řízení: otevřené řízení a užší řízení.

Otevřené řízení

Směrnice 2014/24/EU povoluje **minimální lhůtu v délce 35 dnů** ode dne uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v Úředním věstníku EU do přijetí nabídek.

Tuto lhůtu lze zkrátit o pět dní, je-li oznámení o zahájení zadávacího řízení předáno elektronicky a umožňuje-li veřejný zadavatel úplný elektronický přístup k zadávací dokumentaci.

Lhůtu lze zkrátit na patnáct dnů ode dne uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v případě, bylo-li předběžné oznámení uveřejněno nejméně 35 dnů a nejvýše 12 měsíců před dnem zveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení. Předběžné oznámení musí obsahovat všechny informace vyžadované pro oznámení o zahájení zadávacího řízení ve směrnici 2014/24/EU (příloha v část B oddíl I), pokud byly tyto informace v době uveřejnění předběžného oznámení dostupné.

Všechny odpovědi na dotazy uchazečů musí být anonymizovány a všem zúčastněným stranám musí být zaslány nejpozději šest dnů před uplynutím lhůty stanovené pro podání nabídek.

Vysvětlení poskytnutá uchazečům nesmí vést ke změně důležitých aspektů původních specifikací (včetně původních kritérií pro výběr a zadání veřejné zakázky). V zájmu zajištění úplné transparentnosti by před lhůtou pro podání nabídek měla být všechna vysvětlení zveřejněna na internetových stránkách veřejného zadavatele, aby byla k dispozici všem potenciálním uchazečům.

Oznámení o výsledku zadávacího řízení musí být zveřejněno do 30 dnů od uzavření smlouvy (podpis všech stran).

Užší řízení

Směrnice 2014/24/EU vyžaduje **minimální lhůtu v délce 30 dnů** ode dne uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v Úředním věstníku EU do přijetí žádostí o účast.

Chce-li veřejný zadavatel omezit počet uchazečů v tomto řízení, musí minimální počet činit pět. Veřejný zadavatel však nemusí stanovit žádný limit, pokud jej nezamýšlí použít.

Na základě žádostí o účast pak veřejný zadavatel vybere minimálně pět zájemců, kteří budou vyzváni k podání nabídky.

Vybraným subjektům musí být poté zaslány písemné výzvy k podání nabídek, které ponechávají minimální lhůtu pro doručení nabídek v délce 30 dnů ode dne, kdy byla výzva odeslána. Tuto lhůtu lze zkrátit o pět dnů, přijímá-li veřejný zadavatel nabídky podané elektronickými prostředky.

Jestliže bylo nejméně 35 dnů a nejvýše 12 měsíců přede dnem, kdy bylo uveřejněno oznámení o zahájení zadávacího řízení, zveřejněno elektronickými prostředky předběžné oznámení, lze lhůtu pro podání nabídek zkrátit na deset dnů. Stejně jako u otevřeného řízení musí předběžné oznámení obsahovat všechny informace vyžadované pro oznámení o zahájení zadávacího řízení ve směrnici 2014/24/EU (příloha v část B oddíl I), pokud byly tyto informace v době uveřejnění předběžného oznámení dostupné.

Všechny odpovědi na dotazy uchazečů musí být anonymizovány a všem zúčastněným stranám musí být zaslány nejpozději šest dnů před uplynutím lhůty stanovené pro podání nabídek.

Oznámení o výsledku zadávacího řízení musí být zveřejněno do 30 dnů od uzavření smlouvy (podpis všech stran).

Nedodržení minimálních lhůt má za následek finanční opravy

Veřejní zadavatelé musí uvážit lhůty stanovené v člancích 27 až 31 směrnice 2014/24/EU před uveřejněním oznámení a ve fázi plánování musí stanovit realistické časové plány (viz Tabulka 12 Minimální lhůty v případě překročení finančních limitů EU).

Jsou-li lhůty pro příjem nabídek (nebo příjem žádostí o účast) kratší než lhůty stanovené ve směrnici 2014/24/EU, neposkytne veřejný zadavatel hospodářským subjektům dostatečný čas k tomu, aby se mohly zúčastnit.

Jsou-li lhůty v důsledku zveřejnění předběžného oznámení zkráceny, musí veřejní zadavatelé zajistit, aby předběžné oznámení obsahovalo veškeré informace, které jsou zapotřebí pro oznámení o zahájení zadávacího řízení.

2.4.2. Prodloužení původně stanovených lhůt

Tyto lhůty mohou být prodlouženy, aby byly hospodářské subjekty informovány o všech důležitých údajích týkajících se zadávací dokumentace, pokud:

- » došlo k podstatným změnám zadávací dokumentace,
- » odpovědi na žádosti o objasnění byly potenciálním uchazečům poskytnuty méně než šest dní

před lhůtou pro příjem nabídek, nebo v případě zkráceného řízení méně než čtyři dny (viz oddíl 2.4.3 Zkrácení lhůt: zkrácené řízení),

- » je nezbytný přístup na místě, aby mohly hospodářské subjekty vypracovat své nabídky – například informace, jež lze získat pouze na základě prohlídek na místě, údaje, které neexistují ve strojově čitelném formátu, nebo obzvláště velké dokumenty.

Nezveřejnění prodloužených lhůt pro příjem nabídek nebo žádostí o účast v Úředním věstníku EU

Informace o prodloužení lhůt pro příjem nabídek (nebo příjem žádostí o účast) musí **být zveřejněny** v souladu s příslušnými pravidly.

Veškeré prodloužené lhůty musí být zveřejněny v Úředním věstníku EU v případě veřejných zakázek, u nichž se v souladu s články 18, 47 a 27–31 směrnice 2014/24/EU vyžadovalo uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v Úředním věstníku EU.

2.4.3. Zkrácení lhůt: zkrácené řízení

Ustanovení o zkráceném řízení obsažená ve směrnici 2014/24/EU umožňují veřejným orgánům urychlit zadávací řízení v obzvláště naléhavých případech, kdy by běžná lhůta nebyla účelná. Ačkoliv se nejedná o samostatné zadávací řízení (viz oddíl 1.5 Volba řízení), odkazuje se na tento postup jako na „zkrácené řízení“.

Lhůty lze zkrátit za těchto podmínek:

- » naléhavost řízení znamená, že běžné lhůty nejsou realistické,

- » použití zkráceného řízení musí být v oznámení o zahájení zadávacího řízení náležitě odůvodněno s jednoznačným a objektivním vysvětlením,
- » tato ustanovení o zkráceném řízení se vztahují pouze na tři typy řízení: otevřené řízení, užší řízení a jednací řízení.

V následující tabulce je shrnuto možné zkrácení lhůt v důsledku zkráceného řízení.

Tabulka 13. Zkrácené lhůty

Řízení	Běžná lhůta pro příjem žádostí o účast	Zkrácená lhůta	Běžná lhůta pro příjem nabídek	Zkrácená lhůta
Otevřené	–	–	35 dnů	15 dnů
Užší	30 dnů	15 dnů	30 dnů	10 dnů

Zdroj: směrnice 2014/24/EU, články 27 a 28, v počtech dní od data odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k zveřejnění v Úředním věstníku EU.

Zkrácené řízení se často zneužívá a veřejní zadavatelé musí být schopni jeho použití odůvodnit na základě jednoznačných a objektivních skutečností.

„Zkrácené řízení“ není řízení jako takové.

Možnost, kterou směrnice 2014/24/EU nabízí s ohledem na „zkrácení“ otevřeného nebo užšího zadávacího řízení, nepředstavuje další typ řízení.

Tento postup by se neměl zaměřovat s jednacím řízením bez uveřejnění na základě krajní naléhavosti způsobené událostmi, které nebylo možno předvídat, jež nevyžaduje uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení (viz oddíl 1.5.7 Jednací řízení bez uveřejnění).

2.5. Uveřejnění veřejné zakázky

Uveřejnění veřejné zakázky spočívá v oznámení zadávacího řízení, aby měly všechny hospodářské subjekty, které mají zájem, možnost zúčastnit se a předložit návrh (žádost o účast nebo nabídku).

Uveřejnění je jedním z nejdůležitějších prvků zadávání veřejných zakázek k zajištění transparentnosti, rovného zacházení a soutěže mezi hospodářskými subjekty na jednotném trhu.

Uveřejnění pomáhá zvýšit transparentnost a bojovat proti korupci, jelikož zajišťuje, aby byly hospodářské subjekty a občanská společnost včetně médií, jakož i široká veřejnost informovány o dostupných možnostech týkajících se veřejných zakázek a rovněž o veřejných zakázkách, které byly zadány v minulosti. Uveřejnění veřejným zadavatelům také umožňuje informovat co nejvíce hospodářských subjektů o obchodních příležitostech ve veřejném sektoru, a těmto subjektům tudíž umožňuje soutěžit, což vede k ekonomicky nejvýhodnějším výsledkům pro veřejné zadavatele³⁶.

2.5.1. V případě překročení finančních limitů je uveřejnění v Úředním věstníku EU povinné

Přesáhne-li hodnota veřejné zakázky finanční limity EU (viz oddíl Nové definice, nové finanční limity a nová kategorie veřejného zadavatele), je třeba se řídit směrnicí 2014/24/EU, a veřejná zakázka musí být tudíž uveřejněna v dodatku Úředního věstníku Evropské unie (dále jen „Úřední věstník EU“). Oznámení zveřejňuje Úřad pro publikace Evropské unie bezplatně.

Veřejné zakázky, které musí být uveřejněny v Úředním věstníku EU, mohou být zveřejněny i v jiných mezinárodních, celostátních nebo místních úředních věstnících nebo denících. Veřejní zadavatelé musí mít na paměti, že k tomuto dodatečnému uveřejnění nesmí dojít před zveřejněním oznámení o zahájení zadávacího řízení v Úředním věstníku EU a že nesmí obsahovat informace, jež nejsou obsaženy v oznámení o zahájení zadávacího řízení zveřejněném v Úředním věstníku EU.

V Úředním věstníku EU by měly být uveřejněny i veřejné zakázky, jejichž hodnota nedosahuje finančních limitů EU, mohou však vyvolat přeshraniční zájem. V Úředním věstníku EU může být obecně zveřejněn jakýkoliv druh veřejné zakázky nedosahující finančních limitů EU, a to i v případě, že tyto veřejné zakázky nevyvolávají přeshraniční zájem.

V případě pochybností je zapotřebí uveřejnění v Úředním věstníku EU

Neuveřejnění veřejné zakázky je jednou z nejzávažnějších chyb.

Mohou-li veřejné zakázky nedosahující finančních limitů EU vyvolat přeshraniční zájem, je nejbezpečnějším způsobem, jak zamezit riziku nesrovnalostí a případným finančním opravám, zveřejnění zakázky v Úředním věstníku EU a na vnitrostátních internetových stránkách o zadávání veřejných zakázek nebo na známých internetových stránkách o zadávání veřejných zakázek.

V případě pochybností například ohledně finančních limitů nebo možného přeshraničního zájmu o veřejnou zakázku se doporučuje uveřejnění ve Veřejném věstníku EU jako způsob, jak zajistit hospodářskou soutěž v celé EU.

Platformy mnoha členských států pro elektronické zadávání veřejných zakázek jsou nyní napojeny na elektronický dodatek Úředního věstníku EU (TED) a uveřejnění v Úředním věstníku EU lze provést současně se zveřejněním na vnitrostátní úrovni. Aby se zabránilo chybám, měli by veřejní zadavatelé na platformě TED vždy provést rychlou dvojí kontrolu s cílem zajistit náležitě uveřejnění oznámení.

³⁶ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 6, Advertising, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-6-200117.pdf>

2.5.2. Oznámení, která musí být uveřejněna

Základní zásadou právních předpisů EU v oblasti zadávání veřejných zakázek je to, že by všechny zakázky přesahující finanční limity EU měly být zveřejněny v oznámeních ve standardním formátu na úrovni EU v Úředním věstníku, aby mohly hospodářské subjekty ve všech členských státech podat nabídky týkající se veřejných zakázek, u nichž se domnívají, že splňují příslušné požadavky.

Veřejní zadavatelé mohou oznámení vypracovat prostřednictvím své obvyklé platformy pro elektronické zadávání veřejných zakázek, pokud může tato platforma vytvářet oznámení odpovídající jednotným formulářům EU, nebo pomocí nástroje [eNotices](#), on-line aplikace pro vypracovávání a uveřejňování oznámení o veřejných zakázkách³⁷.

Všechna oznámení předložená ke zveřejnění v Úředním věstníku EU musí používat standardní slovník. **Společný slovník pro veřejné zakázky (CPV)** je klasifikační systém s osmi číselnými znaky (a s devátou kontrolní číslicí), který má standardizovat odkazy, jež veřejní zadavatelé používají k popisu předmětů veřejných zakázek. Kódy CPV jsou dostupné na internetu, prostřednictvím internetových stránek SIMAP³⁸.

Aplikující odborníci v oblasti zadávání veřejných zakázek mohou odkázat rovněž na zvláštní pokyny Evropské komise k vyplňování jednotných formulářů, které se použijí při překročení finančních limitů EU³⁹.

Hlavními dokumenty, které musí být při překročení finančních limitů EU uveřejněny v Úředním věstníku EU, jsou tři níže popsána oznámení.

Tabulka 14. Hlavní oznámení, která musí být uveřejněna v případě veřejných zakázek přesahujících finanční limity EU

Zkratka oznámení	Jednotné formuláře ⁴⁰	Účel	Povinné?	Časový rámec
PIN	<u>Předběžné oznámení</u>	Upozorňuje trh na budoucí veřejné zakázky	Ne	Nejméně 35 dnů a nejvýše 12 měsíců přede dnem zveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo výzvy pro zájemce
CN	<u>Oznámení o zahájení zadávacího řízení</u>	Zahajuje zadávací řízení	Ano	–
CAN	<u>Oznámení o výsledku zadávacího řízení</u>	Informuje trh o výsledku zadávacího řízení	Ano	Do 30 dnů od uzavření smlouvy

³⁷ Evropská komise, SIMAP, eNotices. K dispozici na adrese: <http://simap.europa.eu/enotices/>

³⁸ Evropská komise, SIMAP, Společný slovník pro veřejné zakázky (CPV). K dispozici na adrese: <http://simap.ted.europa.eu/web/simap/cpv>

³⁹ Evropská komise, GŘ GROW, Public procurement standard forms guidance, verze 1.05, 2015-09-19. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/14683/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

⁴⁰ Evropská komise, SIMAP, Jednotné formuláře pro veřejné zakázky. K dispozici na adrese: <http://simap.ted.europa.eu/cs/web/simap/standard-forms-for-public-procurement>

Předběžné oznámení

Zveřejnění předběžného oznámení není povinné.

Zveřejněním předběžného oznámení na počátku roku však lze získat výhodu v podobě kratších lhůt pro podávání nabídek (viz oddíl 2.4 Stanovení lhůt).

Předběžné oznámení bylo zavedeno z toho důvodu, aby mohli veřejní zadavatelé informovat trh o všech nadcházejících veřejných zakázkách například během příštích šesti měsíců nebo příštího roku. Předběžné oznámení lze využít rovněž k oznámení chystaných předběžných tržních konzultací, ačkoliv tyto konzultace mohou být zahájeny i bez uveřejnění předběžného oznámení. To je spojeno s pravidelným plánem zadávacích řízení (většinou na ročním základě), jež by měli veřejní zadavatelé vypracovat na podporu vysoce kvalitních veřejných zakázek obecně⁴¹.

V současnosti však veřejní zadavatelé používají předběžné oznámení na základě konkrétní zakázky. Předběžné oznámení musí být uveřejněno nejméně 35 dnů a nejvýše 12 měsíců před uveřejněním konkrétní zakázky prostřednictvím oznámení o zahájení zadávacího řízení.

Oznámení o zahájení zadávacího řízení

Je-li hodnota veřejné zakázky vyšší než finanční limit EU (a spadá tudíž do oblasti působnosti směrnice 2014/24/EU), je uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení povinné.

Oznámení o zahájení zadávacího řízení poskytuje informace o veřejném zadavateli, předmětu veřejné zakázky (včetně kódů CPV), hodnotě veřejné zakázky, podmínkách účasti (právní, ekonomické, finanční a technické informace), druhu veřejné zakázky, použitém řízení, lhůtě a pokynech k podání nabídek, jakož i údaje o orgánech příslušných k přezkumnému řízení.

Jakmile bylo oznámení zveřejněno, nejsou povoleny podstatné změny hlavního obsahu zadávací dokumentace (jako jsou technické požadavky, objem, časový plán, kritéria pro výběr a pro zadání veřejné zakázky a smluvní podmínky), ledaže jsou prodlouženy příslušné lhůty (viz oddíl 2.4.2 Prodloužení původně stanovených lhůt).

Dojde-li ve lhůtě pro podávání nabídek v zadávací dokumentaci k menším změnám, musí veřejní zadavatelé zveřejnit tyto změny v Úředním věstníku EU a vždy se doporučuje, aby byla prodloužena lhůta pro podávání nabídek.

Nezveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení může vést k vážným finančním opravám

S výjimkou velmi specifických případů se bude neuveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení pro veřejnou zakázku, jejíž hodnota je vyšší než finanční limity EU, považovat za porušení pravidel EU pro zadávání veřejných zakázek a může vést k finanční opravě, jež může dosáhnout 25 % až 100 % souvisejících výdajů⁴².

Požadavky na uveřejnění stanovené ve směrnici 2014/24/EU jsou splněny, je-li zveřejněno oznámení o zahájení zadávacího řízení a jsou-li jednoznačně a přesně poskytnuty všechny informace vyžadované v jednotném formuláři.

⁴¹ Evropská komise, GR REGIO, Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment (ESI) Funds, leden 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement/study/

⁴² Evropská komise, rozhodnutí Komise ze dne 19.12.2013, kterým se stanoví a schvalují pokyny ke stanovení finančních oprav, jež má Komise provést u výdajů financovaných Uníí v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, COCOF(2013)9527 final. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/cocof/2013/cocof_13_9527_annexe_en.pdf

Oznámení o výsledku zadávacího řízení

Oznámení o výsledku zadávacího řízení objasňuje rozhodnutí vyplývající ze zadávacího řízení (viz oddíl 4.6 Zadání veřejné zakázky). Kromě informací o zadání veřejné zakázky, včetně úspěšného uchazeče a konečné hodnoty veřejné zakázky, lze většinu obsahu souvisejícího se zadávacím řízením vyplnit automaticky díky informacím obsaženým v oznámení o zahájení zadávacího řízení. Veřejný zadavatel však musí vědomě rozhodnout o uveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení v požadované lhůtě.

Nebyla-li veřejná zakázka zadána, doporučuje se (není to však povinné), aby veřejný zadavatel zveřejnil oznámení o výsledku zadávacího řízení, v němž je uveden důvod nezadání veřejné zakázky. Důvodem je většinou skutečnost, že nebyly obdrženy žádné nabídky či žádosti o účast, nebo všechny z nich byly odmítnuty. Jestliže ke zrušení zadávacího řízení vedly jiné důvody, je třeba je uvést⁴³.

Je-li veřejná zakázka zadána, poskytuje oznámení o výsledku zadávacího řízení informace o obdržení nabídek (počty nabídek a hlavní charakteristiky uchazečů), jméno a bližší údaje úspěšného uchazeče (tj. zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele) a celkovou konečnou hodnotu veřejné zakázky.

Dodatečná oznámení

Veřejní zadavatelé musí vždy informovat trh (tj. potenciální uchazeče), dojde-li ke změnám v zadávací dokumentaci a oznámeních (např. datu pro přijímání nabídek), a to zveřejněním dalšího oznámení a dodatečně informováním všech subjektů, které o veřejnou zakázku projeví zájem.

Opravu zveřejněných informací je možné zaslat pomocí formuláře F14 Oprava – oznámení změn nebo dodatečných informací, který vytvořil Úřad pro publikace EU. Další pokyny k použití opravy jsou zveřejněny na internetových stránkách SIMAP⁴⁴.

2.5.3 Přístup k zadávací dokumentaci

Veřejní zadavatelé musí ode dne uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení umožnit neomezený a úplný přímý přístup k zadávací dokumentaci, a to bezplatně. Za tímto účelem musí být v oznámení o zahájení zadávacího řízení pro zúčastněné strany uvedeny internetové stránky, na nichž je zadávací dokumentace k dispozici.

Nelze-li tento úplný a bezplatný přímý přístup k zadávací dokumentaci umožnit, musí veřejní zadavatelé v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k potvrzení zájmu uvést, že dotyčná zadávací dokumentace bude poskytnuta jiným způsobem. Potenciální uchazeči nebo zájemci pak mohou získat přístup k zadávací dokumentaci a předložit své návrhy prostřednictvím elektronické platformy nebo pomocí elektronické pošty.

Veřejní zadavatelé musí obdobně poskytnout dodatečné informace týkající se oznámení o zahájení zadávacího řízení a zadávací dokumentace všem uchazečům, kteří projeví zájem. Veřejní zadavatelé musí proto pečlivě udržovat přehled o všech hospodářských subjektech, které si stáhly zadávací dokumentaci nebo které projeví zájem či požádaly o objasnění týkající se zadávacího řízení.

⁴³ OECD/SIGMA, Public Procurement Training Manual, aktualizované znění z roku 2015. Modul E, Conducting the procurement process, 2.11.1 Advertising the award of the contract. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/public-procurement-training-manual.htm>

⁴⁴ Evropská komise, SIMAP, F14 Oprava – oznámení změn nebo dodatečných informací. K dispozici na adrese: http://simap.ted.europa.eu/documents/10184/99173/EN_F14.pdf
Evropská komise, SIMAP, Instructions for the use of the standard form 14 „Corrigendum“. K dispozici na adrese: http://simap.ted.europa.eu/documents/10184/166101/Instructions+for+the+use+of+F14_EN.pdf/909e4b38-1871-49a1-a206-7a5976a2d262

3. Podávání nabídek a výběr uchazečů

Účelem fáze podávání nabídek a výběru je zajistit, aby byly obdrženy a vybrány vyhovující nabídky v souladu s pravidly a kritérii stanovenými v zadávací dokumentaci (viz oddíl 2.1 Vypracování zadávací dokumentace).

Před podáním nabídek je nutné zajistit transparentnost

Před podáním nabídek může být potenciálním uchazečům umožněno obrátit se na veřejného zadavatele a vyžádat si určitá objasnění, pokud se to předpokládá v zadávací dokumentaci, pokud jsou komunikační kanály k dispozici všem potenciálním uchazečům a pokud jsou stanoveny jednoznačné lhůty a mezní data.

V těchto případech se doporučuje, aby komunikace probíhala pouze písemně a aby veškeré dodatečné informace, které veřejný zadavatel poskytne, byly zpřístupněny všem potenciálním uchazečům, a nikoli pouze uchazeči, který si objasnění vyžádal.

Komunikace s uchazeči po uplynutí lhůty pro podání nabídek je omezena pouze na objasnění nabídky, a to v otevřeném a užším řízení. Dialog týkající se podstaty nabídky není přípustný a vykládal by se jako jednání.

3.1. Zajištění doručení nabídky podle pokynů

Veřejní zadavatelé by měli v zadávací dokumentaci uvést jasné technické a administrativní pokyny na podporu hospodářských subjektů při přípravě a podávání nabídek či žádostí o účast.

Rovněž se doporučuje zahrnout **formální kontrolní seznam k ověření souladu**, který uchazečům pomůže vypracovat požadovanou dokumentaci a usnadní ověření dokladů veřejným zadavatelem (viz oddíl 2.1 Vypracování zadávací dokumentace).

Vyžaduje-li se návrh v tištěné podobě, je nezbytné objasnit přesně pokyny ohledně doručení – kam má

být nabídka zaslána (název, adresa, číslo místnosti nebo kanceláře), požadovaný počet kopií a případné pokyny k balení. Veřejní zadavatelé mohou rovněž uvést, že nabídky mají být předloženy v obálce, která neobsahuje žádné identifikační údaje společnosti, jako jsou razítka nebo logo. V případě elektronického zadávání veřejných zakázek, zejména v případě elektronického podávání nabídek, musí být příslušné internetové stránky a platformy pro elektronické zadávání veřejných zakázek zpřístupněny všem potenciálním uchazečům.

V oznámení o zahájení zadávacího řízení musí být uvedena lhůta pro příjem nabídek nebo žádostí o účast. Za zajištění včasného doručení odpovídá uchazeč.

Musí být poskytnuty jasné informace o datu a času doručení

Uvedení jednoznačné lhůty v oznámení o zahájení zadávacího řízení a v zadávací dokumentaci je nanejvýš důležité, aby se zabránilo tomu, že potenciální uchazeč, který lhůtu zmešká, bude z řízení jednoduše vyloučen.

Aby se předešlo nedorozumění, měli by veřejní zadavatele uvést:

- » celé datum (den, měsíc, rok) a
- » přesný čas (hodinu, minuty).

Vyžaduje-li se od uchazečů výtisk v papírové podobě, který lze zaslat poštou, je třeba uvést, zda se za platné považuje datum poštovního razítka, nebo zda musí být výtisk doručen do prostor veřejného zadavatele před stanovenou lhůtou.

Je-li rozhodnuto o prodloužení lhůty pro podávání nabídek (oddíl 2.4.2 Prodloužení původně stanovených lhůt), je třeba neprodleně informovat všechny uchazeče písemně a zaslat oznámení Úřednímu věstníku nebo jiné použité platformě pro elektronické zadávání veřejných zakázek. Cílem je zajistit, aby byli o nové lhůtě informováni všichni potenciální uchazeči pro případ, že by vzhledem k prodloužení lhůty mohli mít zájem podat nabídku. To zahrnuje veškeré uchazeče, kteří již podali nabídky a kteří mohou v nové lhůtě podat novou nabídku.

3.2. Potvrzení přijetí a otevírání nabídek

Bez ohledu na to, zda jsou nabídky podány v papírové podobě, nebo elektronickými prostředky, se veřejným zadavatelům doporučuje vyhotovit **seznam příchozích nabídek** se jménem uchazečů a datem a časem přijetí nabídky.

Uchazeči by měli mimoto obdržet oficiální písemné potvrzení o přijetí nabídky se zaznamenaným datem a časem doručení, a to bez ohledu na to, zda byly jejich nabídky podány poštou, prostřednictvím kurýrní služby, osobně či elektronickými prostředky.

V případě elektronického podávání nabídek by měly portály pro elektronické zadávání veřejných zakázek poskytovat spolehlivou strukturu pro doručování za

účelem podávání nabídek a pro uchazeče generovat automatické potvrzení o přijetí.

Je třeba zachovávat důvěrnost podaných nabídek a zajistit jejich bezpečné uchování.

Dalším úkolem veřejného zadavatele je ověření všech nabídek, aby bylo zajištěno, zda jsou formálně v souladu s pokyny vydanými uchazečům (např. počet kopií, balení, struktura nabídky). Pokud tomu tak není a není-li možné požádat o objasnění (jelikož nesoulad přesahuje rámec toho, co připouštějí pravidla týkající se objasnění, nebo podle vnitrostátních právních předpisů není objasnění přípustné), měly by být ihned odmítnuty jako nevyhovující a uchazeči by mělo být podáno vysvětlení ohledně důvodu odmítnutí. Odmítnutí nabídky i příslušné zdůvodnění je třeba zaznamenat.

Za osvědčený postup se považuje **oficiální** otevírání nabídek, které splňují formální požadavky, pořádané veřejnými zadavateli. Přítomny by měly být nejméně dvě osoby, které jsou členy hodnotící komise, aby zaznamenaly údaje o nabídkách (oddíl 4.1 Zřízení hodnotící komise). Místo, datum a čas otevírání nabídek mohou být uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení, aby se ho mohli zúčastnit všichni uchazeči či jiné zúčastněné strany, které projeví zájem.

Je třeba uvést, že se tento postup mezi evropskými zeměmi liší a že v případě pochybností ohledně pořádání takovéto akce by měli veřejní zadavatelé kon-

zultovat vnitrostátní orgány odpovědné za zadávání veřejných zakázek.

3.3. Posouzení a výběr nabídek

Výběr nabídek spočívá v posouzení nabídek na základě důvodů pro vyloučení a kritérií pro výběr stanovených v zadávací dokumentaci (viz oddíl 2.3 Stanovení kritérií). Po této fázi se provádí hodnocení nabídek na základě kritérií pro zadání veřejné zakázky (viz kapitola 4. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky).

Posouzení důvodů pro vyloučení a kritérií pro výběr lze provést pomocí matice obsahující kritéria zveřejněná v zadávací dokumentaci a jednotlivé nabídky (viz Tabulka 15. Matice pro posouzení důvodů pro vyloučení a kritérií pro výběr). Během posuzování nelze důvody pro vyloučení a kritéria pro výběr měnit.

I když jsou důvody pro vyloučení a kritéria pro výběr transparentní a objektivní, doporučuje se, aby toto posouzení provedly nejméně dvě osoby z organizace veřejného zadavatele a/nebo hodnotící komise (oddíl 4.1 Zřízení hodnotící komise), a to jedna, která analyzuje každé kritérium, a druhá, která toto posouzení přezkoumá.

Tabulka 15. Matice pro posouzení důvodů pro vyloučení a kritérií pro výběr

Posouzení	Jméno hodnotitele:	Datum posouzení:	
Přezkum	Jméno kontrolora:	Datum přezkumu:	

Nabídka	Nabídka A	Nabídka B	Nabídka ...
Důvod pro vyloučení č. 1	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	...
Důvod pro vyloučení č. 2	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	...
Důvod pro vyloučení č. 3	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	Vyhovující: ano/ne Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný)	...
Důvod pro vyloučení
Jsou splněny požadavky pro výběr jakožto uchazeče	☐ Ano ☐ Ne, uchazeč je ze zadávacího řízení vyloučen.	☐ Ano ☐ Ne, uchazeč je ze zadávacího řízení vyloučen.	...
Kritérium pro výběr č. 1	Vyhovující: ano/ne nebo bodové hodnocení: ... Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný) Poznámka:	Vyhovující: ano/ne nebo bodové hodnocení: ... Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný) Poznámka:	...

Nabídky	Nabídka A	Nabídka B	Nabídka ...
Kritérium pro výběr č. 2	Vyhovující: ano/ne nebo bodové hodnocení: ... Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný) Poznámka:	Vyhovující: ano/ne nebo bodové hodnocení: ... Zdroj: ... (jednotné osvědčení, jiný) Poznámka:	...
Kritérium pro výběr
Uchazeč vybrán: nabídku lze vyhodnotit	☐ Ano ☐ Ne, nabídka je ze zadávacího řízení vyloučena.	☐ Ano ☐ Ne, nabídka je ze zadávacího řízení vyloučena.	...

Veřejný zadavatel za prvé zjistí, zda existují důvody pro vyloučení hospodářských subjektů z účasti a zda byla zaznamenána nějaká odchylka (viz oddíl 2.3.1 Důvody pro vyloučení). Poté veřejný zadavatel posoudí, zda hospodářské subjekty, které nebyly vyloučeny, splňují příslušné požadavky pro výběr jakožto uchazečů. Hospodářské subjekty, které byly vybrány, jsou posléze vyzvány k podání nabídek, jednání nebo

účasti v dialogu. V případě otevřeného řízení budou vyhodnoceny nabídky, které již byly podány⁴⁵.

Pokud uchazeč nespĺňuje jeden z důvodů pro vyloučení či kritérium pro výběr, měla by se nabídka považovat za nezpůsobilou a zbývající část nabídky by se neměla vyhodnotit.

Podávání společných nabídek za účelem splnění kritérií pro výběr

Běžnou praxí je, že se několik hospodářských subjektů rozhodne spolupracovat a spojit své síly, aby jako skupina či konsorcium prokázaly splnění požadavků na ekonomickou a finanční situaci a technickou nebo odbornou způsobilost, jež se vyžadují v kritériích pro výběr. S ohledem na požadavky týkající se ekonomické a finanční situace postačuje například jejich splnění celou skupinou, a nikoli jednotlivými členy.

Hospodářský subjekt se může navíc v případě, že je to pro určitou zakázku vhodné, spoléhat na způsobilost jiných subjektů bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. V tomto případě musí prokázat, že bude mít k dispozici potřebné zdroje, například předložením závazku dotyčných subjektů za tímto účelem.

Tato možnost pomáhá podpořit účast malých a středních podniků v zadávacích řízeních.

⁴⁵ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 7, Selecting Economic Operators, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-7-200117.pdf>

Akceptování uchazečů, kteří měli být vyloučeni

Byly zaznamenány případy, kdy hodnotící komise přijala k hodnocení uchazeče, kteří měli být vyloučeni kvůli nesplnění určitého kritéria pro výběr. V některých případech tito uchazeči dokonce získali veřejnou zakázku. Jedná se o jednoznačný příklad nerovného zacházení, jemuž je třeba zabránit.

Veřejným zadavatelům se doporučuje zavést v hodnotící komisi zásadu čtyř očí, aby byl přinejmenším u úspěšného uchazeče proveden přezkum s cílem zajistit, že uchazeči, kteří byli určeni jako způsobilí pro hodnocení, splnili všechna kritéria pro výběr.

3.3.1. Používání bodového hodnocení

Předpokládá-li se za účelem posouzení splnění kritérií pro výběr mechanismus bodového hodnocení, měli by veřejní zadavatelé zajistit, aby hodnotící komise uplatňovala bodové hodnocení co nejobjektivněji a nejkonzistentněji (viz oddíl 4.1 Zřízení hodnotící komise).

Na postupu při bodovém hodnocení se především musí hodnotící komise shodnout před tím, než jednotliví členové začnou přidělovat body. Mechanismus bodového hodnocení by měl být zveřejněn v oznámení o zahájení zadávacího řízení a v zadávací dokumentaci a každému členu hodnotící komise by měl být jasně vysvětlen.

Je třeba rozhodnout rovněž o tom, zda budou body přidělovat členové jednotlivě, nebo celá skupina, a jak budou body přidělovány. Použije-li se individuální bodové hodnocení, musí každý člen vyhotovit individuální matici pro hodnocení za účelem uvedení počtu bodů přidělených jednotlivými členy komise a celkového počtu bodů. Je-li to upřednostňovanou možnos-

tí, může se hodnotící komise dohodnout na jednom počtu bodů jako skupina namísto stanovení průměru jednotlivých bodových hodnocení. V případě této možnosti by se měla použít jedna matice pro hodnocení.

Během hodnocení je třeba se všemi uchazeči zacházet stejně a přístup k bodovému hodnocení musí být jednotný, nediskriminační a spravedlivý.

Bodové hodnocení by mělo být stanoveno pouze na základě informací obsažených v nabídkách a hodnotící komise nemůže vzít v úvahu jiné informace získané jakýmkoli způsobem, včetně osobních znalostí nebo zkušeností týkajících se daného uchazeče.

Obsah bodového hodnocení hodnotící komise (jednotlivě nebo celkově) by neměl být sdělen jiným osobám mimo komisi.

3.3.2 Žádost o objasnění

Jestliže u uchazeče existují důvody pro vyloučení nebo uchazeč nesplní kritéria pro výběr, musí být odmítnut.

Dvojitá kontrola vnitrostátních právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek před podáním žádosti o objasnění

V některých zemích nemusí vnitrostátní právní předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek veřejným zadavatelům umožňovat, aby v této fázi požádali uchazeče o objasnění informací, nebo to mohou připouštět pouze za určitých podmínek.

Veřejným zadavatelům se doporučuje ověřit příslušné vnitrostátní předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek nebo se obrátit na příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za zadávání veřejných zakázek.

V této fázi mohou veřejní zadavatelé požádat uchazeče o potvrzení či objasnění informací, jsou-li například určité informace nejasné nebo jednoznačně chybné. Veřejní zadavatelé mohou uchazeče rovněž vyzvat, aby předložené doklady doplnili nebo objasnili. Žádost o objasnění a příslušná odpověď musí být vyhotoveny písemně.

Objasnění nelze chápat jako vyjednávání. Jako doplnění nebo objasnění budou akceptovány chybějící

osvědčení či podklady, chybný výpočet, početní chyby, pravopisné chyby nebo překlepy. Podstatné změny nebo úpravy nabídky nejsou přípustné.

Veřejný zadavatel může například požádat o určitý dokument (např. existující osvědčení), jež uchazeč opomněl připojit k ostatním dokladům. Pokud tak však veřejný zadavatel učiní, musí se všemi uchazeči zacházet stejně a vyžádat si dodatečné doklady od všech uchazečů, jejichž dokumentaci je třeba doplnit.

Nerovné zacházení s uchazeči

Ve fázi výběru musí veřejní zadavatelé zajistit, aby byly všechny žádosti o objasnění nebo o dodatečné doklady týkající se kritérií pro výběr podány u všech dotčených uchazečů na stejném základě. Hodnotící komise si musí od všech uchazečů vyžádat objasnění ohledně opomenutí týkajících se těchto aspektů jejich nabídek.

Je-li například jeden uchazeč požádán, aby předložil potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků, jež bylo v podání uchazeče zjevně opomenuto, přičemž od jiného uchazeče nebylo totéž potvrzení vyžadováno, představuje to nerovné zacházení.

Aby byla zajištěna co největší hospodářská soutěž, mohou si veřejní zadavatelé vyžádat rovněž doplňkové informace, pod podmínkou, že to nevede ke změně obsahu nabídky.

Po posouzení vyžádaných doplňkových informací by měla hodnotící komise přikročit k vyhodnocení všech vybraných nabídek.

3.3.3 Užší seznam

Jestliže se v rámci určitého zadávacího řízení, jako je užší řízení (viz oddíl 1.5 Volba řízení), mohou veřejní zadavatelé rozhodnout, že sestaví užší seznam pouze omezeného počtu způsobilých uchazečů, musí to být uvedeno v oznámení o zahájení zadávacího řízení s udáním počtu či rozpětí s ohledem na uchazeče, kteří budou zařazeni na užší seznam.

Sestavení užšího seznamu uchazečů, kteří splňují minimální kritéria pro výběr, je třeba provést na základě nediskriminačních a transparentních pravidel a kritérií, která jsou zájemcům známá.

Aby však byla zajištěna náležitá hospodářská soutěž, vyžaduje se, aby k podání nabídek bylo vyzváno minimálně pět uchazečů, pokud alespoň tento počet splňuje kritéria pro výběr, a v případě jednacích řízení, soutěžního dialogu a inovačního partnerství minimálně tři uchazeči.

Je třeba uvést, že v otevřeném řízení není sestavení užšího seznamu přípustné.

4. Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky

Účelem vyhodnocení nabídek je určit, která z nabídek, u nichž neexistují důvody pro vyloučení a které splňují kritéria pro výběr, je na základě zveřejněných kritérií pro zadání veřejné zakázky ekonomicky nejvýhodnější.

Vyhodnocení nabídek by měla provést hodnotící komise (někdy nazývaná rovněž hodnotící výbor), jejímž cílem je vydat veřejnému zadavateli doporučení ohledně zadání veřejné zakázky.

Hodnocení musí být provedeno spravedlivě a transparentně na základě kritérií pro zadání veřejné zakázky, která byla zveřejněna v zadávací dokumentaci.

Hodnotící komisi často předsedá vedoucí zakázky, který je v organizaci veřejného zadavatele pověřen zadávacím řízením.

Může mu být nápomocen tajemník s finančními a/ nebo právními znalostmi v oblasti zadávání veřejných zakázek. V menších zadávacích řízeních může funkci předsedy a tajemníka zastávat jedna osoba (např. vedoucí zakázky).

4.1. Zřízení hodnotící komise

Osvědčeným postupem je zřízení hodnotící komise, jakmile bylo rozhodnuto o zahájení zadávacího řízení, s cílem zajistit, aby byli do zadávacího řízení od samého začátku zapojeni všichni účastníci, kteří mají potřebné kvalifikace a odborné znalosti (viz oddíl 1.2 Zapojení zúčastněných stran).

Hodnotiteli jsou techničtí pracovníci z organizace veřejného zadavatele nebo externí odborníci se specializací v oblasti, jíž se předmět veřejné zakázky týká. Jako nehlasující členy lze zapojit rovněž technické poradce nebo externí zúčastněné strany spojené s výsledkem veřejné zakázky.

Tabulka 16. Příklad struktury hodnotící komise

Předseda	Tajemník	Hodnotitelé
 <p>vede, koordinuje, vydává pokyny a kontroluje hodnocení nabídek,</p> <p>zajišťuje, aby bylo hodnocení provedeno v souladu s právními předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek a zásadami Smlouvy,</p> <p>podepisuje prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací.</p>	 <p>podporuje předsedu a plní administrativní úkoly související s hodnocením,</p> <p>připravuje a zaznamenává zápisy ze zasedání a zprávy o hodnocení nabídek,</p> <p>nemá nutně hlasovací právo,</p> <p>podepisuje prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací.</p>	 <p>posuzují nabídky (nezávisle nebo společně) na základě kritérií pro zadání veřejné zakázky podle metody hodnocení uvedené v zadávací dokumentaci,</p> <p>podepisují prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací.</p>

Níže uvedená tabulka uvádí příklad vhodné hodnotící komise, který lze použít ve většině zadávacích řízení.

Veřejní zadavatelé by měli požadovat, aby všichni členové hodnotící komise podepsali prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací (viz oddíl 6.5 Vzor prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací).

K určení a prověření možných nezveřejněných vazeb mezi členy hodnotící komise a uchazeči by se mimoto měl použít zvláštní systém varování nebo techniky vytěžování dat (viz oddíl 1.2.3 Bezúhonnost a střet zájmů).

Je nutné zabránit nezveřejněnému střetu zájmů

Veřejní zadavatelé by měli mít pokyny nebo protokoly, jak postupovat v případě střetu zájmů, zejména s ohledem na členy hodnotících komisí.

Pokud například manžel členky hodnotící komise zastává vedoucí funkci v organizaci jednoho z uchazečů, musí tato členka informovat veřejného zadavatele a z komise i z celého zadávacího řízení odstoupit.

4.2. Použití kritérií pro zadání veřejné zakázky

Ve fázi vypracovávání zadávací dokumentace rozhodne veřejný zadavatel o tom, jaká metoda hodnocení se použije. Tato metoda musí být jednoznačně uvedena v zadávací dokumentaci (oddíl 2.3 Stanovení kritérií), a to podle druhu kritérií pro zadání veřejné zakázky:

- » pouze cena,
- » pouze náklady s použitím přístupu založeného na efektivnosti nákladů, jako jsou náklady životního cyklu,
- » nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou.

Během hodnocení je zakázáno nabídku měnit

Veřejní zadavatelé nesmí připustit, aby uchazeči ve fázi hodnocení své nabídky měnili, například poskytnutím podstatných doplňkových informací.

Předseda hodnotící komise a/nebo odpovědný pracovník zadávání veřejných zakázek musí zajistit, aby byly vyhodnoceny pouze informace, které byly poskytnuty ve lhůtě pro podávání nabídek.

Stejně tak nesmí ani veřejní zadavatelé v žádném případě nabídku měnit: to může být považováno za zvýhodňování či korupci.

V otevřeném nebo užším řízení nelze během hodnocení nabídek jednat

V případě otevřeného nebo užšího řízení nemohou veřejní zadavatelé ve fázi hodnocení s uchazeči jednat. To by vedlo ke změně původních podmínek stanovených v oznámení o zahájení zadávacího řízení a v zadávací dokumentaci (např. významná změna rozsahu projektu nebo ceny veřejné zakázky).

Veškerá objasnění či komunikace s uchazeči poté, co podali nabídku, musí být písemná. Má-li veřejný zadavatel pochybnosti ohledně srozumitelnosti zadávací dokumentace, měl by uvážit zahájení nového zadávacího řízení s revidovanými specifikacemi.

4.2.1. Pouze cena

Je-li jako kritérium zvolena nejnižší cena, je metoda hodnocení poměrně jednoduchá a transparentní, jelikož zahrnuje pouze porovnání jednotlivých finančních nabídek, za předpokladu, že případná technická nabídka vyhovuje technickým specifikacím.

Při posuzování nabídnutých cen je však nutno vzít v úvahu některé důležité aspekty :

Finanční nabídky musí obsahovat všechny prvky ceny v souladu s požadavky stanovenými v zadávací dokumentaci:

- » početní chyby musí být opraveny a zaznamenány,
- » musí být uplatněna případná sleva,
- » nabídky, jejichž cena se jeví jako mimořádně nízká, musí být pečlivě prověřeny.

Nejnižší cena či kritérium založené pouze na ceně se doporučuje pouze pod podmínkou, že veřejný zadavatel stanoví předem technické specifikace a minimální požadavky na kvalitu, a ty musí být tudíž ve všech nabídkách stejné.

Nikdy se nemění rozsah veřejné zakázky

Změní-li se v průběhu zadávacího řízení rozsah veřejné zakázky, ovlivní to zejména hodnocení finančních nabídek.

Finanční nabídky předložené uchazeči nebudou úměrné novému rozsahu (menšímu či většímu) a jejich hodnocení nebude relevantní.

Tato změna vyžaduje zrušení zadávacího řízení, jelikož uchazeči mohli nabídnout jiné ceny a o zakázku by mohly projevit zájem další hospodářské subjekty, pokud by znaly skutečnou hodnotu veřejné zakázky.

4.2.2. Náklady životního cyklu

Použije-li se přístup založený na efektivnosti nákladů, musí hodnotící komise použít k výpočtu nákladů během celého životního cyklu výrobků, služeb nebo stavebních prací metodu zveřejněnou v zadávací dokumentaci. Pokud byla v právních předpisech členských států stanovena jako závazná určitá běžná metoda výpočtu nákladů životního cyklu, musí se použít tato metoda.

Náklady životního cyklu mohou zahrnovat náklady, které hradí veřejný zadavatel či jiní uživatelé, jakož i náklady způsobené environmentálními externalitami, které jsou spojeny s výrobky, službami nebo stavebními pracemi v průběhu jejich životního cyklu, pokud lze vyčíslit a ověřit jejich peněžní hodnotu⁴⁶.

Hodnotící komise by měla zajistit, aby:

- » nabídky obsahovaly údaje uvedené v metodě výpočtu nákladů životního cyklu, která byla zveřejněna v zadávací dokumentaci,
- » zveřejněná metoda pro stanovení nákladů životního cyklu se ve fázi hodnocení nezměnila,
- » u každé nabídky byla použita stejná metoda.

Při vyhodnocování a bodovém hodnocení finančních nabídek by měli hodnotitelé použít stejnou logiku jako u kritéria založeného pouze na ceně a zajistit, aby byly zahrnuty veškeré náklady, opraveny početní chyby, uplatněny slevy a prověřeny nabídky, které se jeví jako mimořádně nízké.

4.2.3. Nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou

Ekonomicky nejvýhodnější nabídka na základě nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou se u veřejných zadavatelů stala **běžně používanou metodou hodnocení**, ačkoliv v některých zemích se dosud uplatňuje hlavně kritérium založené pouze na ceně.

V této souvislosti musí být veřejní zadavatelé schopni provést hodnocení na základě ceny a kvality, technické úrovně a funkčních vlastností. Uchazeči musí stejně tak vědět, jak na tomto základě připravit nabídku.

V některých případech si mohou veřejní zadavatelé vyžádat pomoc od externích odborníků, kteří nejsou závislí na žádném z uchazečů (viz oddíl 1.2.2 Externí klíčové zúčastněné strany).

Použije-li se přístup založený na nejlepším poměru mezi cenou a kvalitou, musí hodnotící komise použít zveřejněná konkrétní kritéria a jejich příslušnou váhu. Pokud byla v zadávací dokumentaci zveřejněna podrobnější metodika hodnocení, musí se použít tato metodika⁴⁶.

K vyhodnocení nabídek lze použít **matici hodnocení**. Tato matice může sloužit jako praktický nástroj i jako nástroj pro vedení záznamů, které mají být uvedeny ve zprávě o hodnocení nabídek (viz oddíl 4.5.2 Zpráva o hodnocení nabídek).

Při bodovém hodnocení nabídek na základě kritérií pro zadání veřejné zakázky musí být o logice bodového hodnocení rozhodnuto před tím, než členové hodnotící komise zahájí hodnocení. Jednou z možností je odstupňování podle následující tabulky:

Níže uvedená matice odkazuje na kritéria týkající se nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou, lze ji však přizpůsobit jiným kritériím pro zadání veřejné zakázky. Kritéria a jejich příslušné váhy jsou pouze orientační a slouží jen jako příklad.

⁴⁶ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 9, Tender Evaluation and Contract Award, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-9-200117.pdf>

Tabulka 17. Matice pro hodnocení nabídek na základě nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou

Identifika- ce nabídky	A, B, ...	
Hodnocení	Jméno hodnotitele (hodnotitelů):	Datum:

Ekonomická výhodnost	Váha	Bo- dové hod- nocení	Kategorie	Váha	Bo- dové hod- noce- ní	Dílčí soubor	Váha	Bo- dové hod- nocení
Cena	30	...	Náklady	30	...	Náklady	30	...
Kvalita	70	...	Technická	25	...	Relevantnost Přidaná hodnota Řídicí činnosti	12 5 8
			Dodání	10	...	Schopnost reagovat a flexibilita Komunikace Řízení rizik	4 4 2
			Zdroje	15	...	Relevantnost Řízení zaměstnanců	10 5
			Životní pro- středí	10	...	Závazek/ opatření Cíle	7 3
			Sociální od- povědnost	10	...	Závazek/ opatření Cíle	7 3	
		CELKEM	100	...				

Během hodnocení by měla hodnotící komise věnovat zvláštní pozornost těmto záležitostem:

- » tzveřejněná kritéria pro zadání veřejné zakázky by měla vždy zahrnovat kritérium týkající se ceny,
- » kritéria pro zadání a jejich váhy, včetně dílčích kritérií, a metodiku hodnocení nelze ve fázi hodnocení měnit,

» členové hodnotící komise musí schválit jednotný přístup při bodovém hodnocení nabídek, aby bylo zajištěno smysluplné a kvalitní hodnocení,

» při vyhodnocování a bodovém hodnocení finančních nabídek by měli hodnotitelé použít stejnou logiku jako u kritéria založeného pouze na ceně a zajistit, aby byly zahrnuty veškeré náklady, opraveny početní chyby, uplatněny slevy a prověřeny nabídky, které se jeví jako mimořádně nízké.

Změna kritérií pro zadání veřejné zakázky nebo metodiky hodnocení po uplynutí lhůty pro podávání nabídek

Někteří hodnotitelé mohou někdy během hodnocení určitá kritéria chybně pozměnit nebo vypracovat dodatečná kritéria či dílčí kritéria, ačkoliv tyto změny nebo dodatečné aspekty nebyly v zadávací dokumentaci zahrnuty. Tyto postupy jsou protiprávní a je třeba jim zabránit.

Jsou-li však během hodnocení kritéria pro zadání veřejné zakázky pozměněna, uskuteční se zadání na základě kritérií, která nebyla zveřejněna, což má za následek nesprávné vyhodnocení nabídek.

Je-li nutné kritéria pro zadání veřejné zakázky pozměnit poté, co bylo zveřejněno oznámení o zahájení zadávacího řízení, musí veřejný zadavatel buď i) zadávací řízení zrušit a zahájit nové řízení, nebo ii) zveřejnit opravu a případně prodloužit lhůtu pro podávání nabídek.

4.3. Zacházení s mimořádně nízkými nabídkami

Zacházení s mimořádně nízkými nabídkami může být pro veřejné zadavatele problematické, jelikož neexistuje jednoznačný přístup, který lze použít k jejich určení. Mimořádně nízké nabídky se týkají situace, kdy cena, kterou hospodářský subjekt nabídl, vyvolává pochybnosti o tom, zda je nabídka z ekonomického hlediska udržitelná a zda ji lze řádně provést⁴⁷.

Pokud se zdá, že finanční nabídka určitého uchazeče je mimořádně nízká, měla by hodnotící komise dotyčného uchazeče požádat, aby písemně objasnil, že nabídka je z ekonomického hlediska udržitelná a že ji lze řádně provést. Může se stát, že uchazeč nepochopil správně specifikace, podcenil pracovní zátěž nebo rizika nebo že nebyly jasné technické požadavky.

Uchazeč by měl vysvětlit, proč je jeho finanční nabídka obzvláště nízká a zda existují okolnosti, které nízkou nabídku přiměřeně dokládají, jako jsou například:

- » inovativní technická řešení,
- » možnost uchazeče získat státní podporu,
- » zvláštní okolnosti, které mu umožňují získat dodávky nebo zadat úkoly subdodavatelsky za příznivých podmínek.

Na základě analýzy odůvodnění, které uchazeč poskytl, by měla hodnotící komise rozhodnout, zda bude nabídka odmítnuta, nebo přijata.

Odmítnutí mimořádně nízké nabídky musí být ve zprávě o hodnocení nabídek řádně odůvodněno.

⁴⁶ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 35, Abnormally Low Tenders, září 2016. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-35-200117.pdf>

Odmítnutí mimořádně nízkých nabídek bez odůvodnění

Veřejní zadavatelé musí uchazečům s nízkými nabídkami vždy umožnit, aby nízké nabídky zdůvodnili, a nemohou je automaticky vyloučit. Je povinné vyžádat si od uchazeče písemné odůvodnění s vysvětlením důvodů nízké cenové nabídky.

Je-li nabídka odmítnuta, musí být toto rozhodnutí ve zprávě o hodnocení nabídek jednoznačně odůvodněno a je třeba odkázat na odpověď uchazeče.

Někteří veřejní zadavatelé mimoto používají referenční minimální nabídkovou cenu, která je často vypočítána pomocí matematického vzorce.

Nabídky s cenou nižší než tato referenční cena jsou automaticky vyloučeny, aniž by měli uchazeči možnost své nízké nabídky odůvodnit. Tento postup je protiprávní a je třeba mu zabránit.

4.4. Žádosti o objasnění

V případě otevřeného a užšího řízení si může hodnotící komise vyžádat od uchazečů objasnění jejich nabídek. Je nutné uvést, že i ostatní řízení umožňují objasnění a dokonce předpokládají jednání s uchazeči.

V žádostech o objasnění lze požadovat pouze drobné objasnění informací, které již uchazeč poskytl, například v případě:

- » nekonzistentních či protichůdných informací v nabídce,
- » nejasného popisu nabízeného výrobku nebo služby,
- » menších chyb nebo vynechávek,
- » nevyhovujících aspektů u nepodstatných a/nebo formálních požadavků uvedených v zadávací dokumentaci.

Doporučuje se, aby veřejní zadavatelé vždy uchazeče požádali o objasnění nebo o doplnění předložených

dokladů, je-li znění nabídky nepřesné nebo nejednoznačné a okolnosti, které jsou veřejnému zadavateli známy, naznačují, že by tato nejasnost mohla být snadno vysvětlena nebo vyloučena. V tomto případě by veřejný zadavatel neměl uchazeče vyloučit bez předchozí žádosti o objasnění nebo předložení dodatečných dokumentů.

V souladu se zásadou rovného zacházení nelze prostřednictvím žádosti o objasnění požadovat nebo přijmout zásadní změny nabídky. Žádost o objasnění mimoto neznamená, že se uskuteční jednání.

Žádost o objasnění musí být vždy vyhotovena písemně a přednostně by ji měl zaslat předseda hodnotící komise (a nikoli jednotliví hodnotitelé). Korespondence za účelem objasnění musí být podrobně shrnuta ve zprávě o hodnocení nabídek a je třeba jednoznačně uvést, zda hodnotitelé pokládali obdržené odpovědi za uspokojivé. Jestliže uspokojivé nebyly, je třeba toto ve zprávě zdůvodnit.

Objasnění, které uchazeč předloží ohledně své nabídky a které není poskytnuto v reakci na žádost hodnotící komise, nelze vzít při hodnocení v potaz.

Objasnění nemohou změnit podané nabídky

Objasnění by nemělo vést ke změně již předložených nabídek ve vztahu k podstatným informacím, jako je cena, kvalita a služby.

Žádost o objasnění proto nemůže připouštět například:

- » zajištění toho, aby byla nevyhovující nabídka uvedena do souladu se základními specifikacemi, které byly stanoveny,
- » změnu nabídnuté ceny (s výjimkou opravy početních chyb, které byly zjištěny během hodnocení nabídky, je-li použitelné).

4.5. Dokončení hodnocení a rozhodnutí

Hodnocení nabídek obvykle končí hodnotícím zasedáním, na němž lze každou nabídku společně analyzovat a projednat a na němž mohou členové hodnotící komise vydat společné rozhodnutí.

Rozhodnutí komise je poté sděleno veřejnému zadavateli jako doporučení ohledně zadání veřejné zakázky určitému uchazeči, a to v podrobné zprávě o hodnocení nabídek.

4.5.1. Hodnotící zasedání

Za osvědčený postup se považuje uspořádání hodnotícího zasedání, na němž se sejdou všichni členové hodnotící komise. Zasedání by měl předseda komise naplánovat předem tak, aby měli členové komise dostatek času na dokončení individuálního hodnocení, pokud byl zvolen tento přístup.

Každý člen by měl pro každou nabídku vyplnit matici hodnocení (viz příklad v Tabulka 17. Matice pro hodnocení nabídek na základě nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou) za účelem sdílení výsledků a projednání jednotlivých nabídek s ostatními členy. Jinou možností je vyplnění jediné matice hodnocení pro každou nabídku během hodnotícího zasedání.

Na zasedání projedná komise přidělené počty bodů a poznámky jednotlivých členů za účelem stanovení pořadí vyhodnocených nabídek a schválení doporučení ohledně zadání veřejné zakázky, jež bude uvedeno ve zprávě o hodnocení nabídek.

Existují-li v rámci komise značné rozdíly v názorech a bodovém hodnocení, je nutno schválit předem zvláštní opatření k řešení této záležitosti. Tato opatření mohou zahrnovat žádost o objasnění od uchazečů nebo využití odborného poradenství. V tomto případě bude třeba uspořádat více než jedno zasedání za účelem překlenutí těchto rozdílů. Jestliže se členové neshodnou, měl by s konečnou platností rozhodnout předseda a zajistit, aby se neshoda projevila ve zprávě o hodnocení nabídek.

Na zasedání by měla být vybrána vítězná nabídka, přičemž toto rozhodnutí je sděleno veřejnému zadavateli ve zprávě o hodnocení nabídek.

4.5.2. Zpráva o hodnocení nabídek

Doporučení ohledně zadání veřejné zakázky je uvedeno ve zprávě o hodnocení nabídek, kterou obvykle vyhotovuje předseda hodnotící komise či tajemník s podporou hodnotitelů (viz oddíl 4.2 Použití kritérií pro zadání veřejné zakázky).

Zpráva o hodnocení nabídek musí být jednoznačná a dostatečně podrobná, aby prokazovala, jak bylo rozhodnutí o zadání veřejné zakázky přijato.

Měla by popisovat, jak byla uplatněna jednotlivá kritéria, a rovněž výsledek hodnotících činností. Doporučení ohledně zadání veřejné zakázky musí být jednoznačně odůvodněno a doloženo mechanismem bodového hodnocení, případně objasněními a rozhodovacím procesem v rámci hodnotící komise.

Mimoto je třeba zaznamenat práci během hodnotícího zasedání a ke zprávě o hodnocení nabídek by měla být připojena prezenční listina.

Níže je uvedena orientační struktura obsahu zprávy o hodnocení nabídek.

Tabulka 18. Příklad struktury zprávy o hodnocení nabídek

Identifikace nabídky	A, B, ...	
Hodnotící komise	Jména členů:	Datum zprávy:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod <ol style="list-style-type: none"> a. Název a adresa veřejného zadavatele b. Složení hodnotící komise c. Časový plán zadávacího řízení 2. Základ a souvislosti <ol style="list-style-type: none"> a. Popis veřejné zakázky (předmět a hodnota) b. Volba řízení a v případě jednacího řízení, soutěžního dialogu a jednacího řízení bez uveřejnění příslušné zdůvodnění c. Jmenování členů hodnotící komise d. Zveřejněná kritéria e. Seznam uchazečů 3. Hodnotící činnosti <ol style="list-style-type: none"> a. Posouzení důvodů pro vyloučení b. Posouzení kritérií pro výběr c. Hodnocení nabídek d. Objasnění (je-li použitelné) 4. Doporučení ohledně zadání veřejné zakázky <ol style="list-style-type: none"> a. Konečné bodové hodnocení a pořadí b. Navrhovaný zájemce (zájemci) nebo uchazeč (uchazeči) (případně včetně subdodavatelů a jejich příslušných podílů) a odůvodnění c. Neúspěšný zájemce (zájemci) nebo uchazeč (uchazeči) a odůvodnění d. Odmítnutí mimořádně nízkých nabídek a odůvodnění e. Případně důvody, proč se veřejný zadavatel rozhodl veřejnou zakázku nezadat f. Případně důvody, proč byly pro podávání nabídek použity jiné komunikační prostředky než elektronické prostředky g. Případně zjištěné střety zájmů a přijatá opatření 5. Přílohy <ol style="list-style-type: none"> a. Matice hodnocení b. Prezenční listina (listiny) pro hodnotící zasedání c. Podepsaná prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací d. Ostatní příslušné dokumenty (např. objasnění, pracovní dokumenty) 		

V rámci podávání vnitrostátních zpráv o zadávání veřejných zakázek může Evropská komise požádat kteréhokoli evropského veřejného zadavatele o individuální zprávu o postupech použitých k zadání určité veřejné zakázky. V této souvislosti by měli veřejní zadavatelé zajistit, aby splnili minimální požadavky stanovené v článku 84 směrnice 2014/24/EU. Nále-

žitě zdokumentovaná a podrobná zpráva o hodnocení nabídek by měla pomoci zaznamenat a uchovávat veškeré potřebné informace. Veřejní zadavatelé se však mohou rozhodnout, že v souladu se svými vnitřními postupy splní požadavky prostřednictvím různých zdrojů informací (tj. zpráva o hodnocení nabídek, rozhodnutí o zadání veřejné zakázky atd.).

Nedostatečná transparentnost a nerovné zacházení během hodnocení

Je-li bodové hodnocení jednotlivých nabídek nejasné, neodůvodněné, netransparentní nebo nebylo-li náležitě zaznamenáno, nebude veřejný zadavatel schopen prokázat, jak hodnotící komise dospěla k rozhodnutí o zadání veřejné zakázky.

Veřejní zadavatelé musí pečlivě vypracovat zprávu o hodnocení nabídek a uchovávat dostatečné informace o každé veřejné zakázce, aby bylo možno přijatá rozhodnutí ohledně výběru uchazečů a zadání veřejných zakázek zdůvodnit.

Předseda hodnotící komise by měl zajistit, aby byl při hodnocení nabídek písemně odůvodněn každý přidělený počet bodů.

Bodová hodnocení a poznámky u každého uchazeče musí být mimoto uvedeny písemně v dopise zaslaném uchazeči a obsaženy ve zprávě o hodnocení nabídek.

4.6. Zadání veřejné zakázky

Na základě doporučení hodnotící komise by měli veřejní zadavatelé zahájit potřebný vnitřní postup k vydání oficiálního rozhodnutí o zadání veřejné zakázky.

Poté musí vyrozumět uchazeče a zadání veřejné zakázky zveřejnit.

4.6.1. Vyrozumění uchazečů a odkladná lhůta

Jakmile bylo zadání veřejné zakázky schváleno, musí veřejní zadavatelé úspěšnému uchazeči co nejdříve napsat a sdělit mu, že jeho nabídka byla přijata za účelem udělení veřejné zakázky.

O rozhodnutí ohledně zadání veřejné zakázky a o příslušných důvodech je třeba informovat i neúspěšné

uchazeče. Toto vyrozumění musí obsahovat shrnutí důvodů rozhodnutí, zejména jméno úspěšného uchazeče a vlastnosti a relativní výhody vybrané nabídky. Obvykle je zahrnuta souhrnná tabulka s bodovým hodnocením a konečným pořadím jednotlivých nabídek.

Na žádost kteréhokoli uchazeče musí veřejní zadavatelé do patnácti dnů od obdržení písemné žádosti neúspěšného uchazeče blíže informovat o důvodech odmítnutí jeho nabídky.

Před uzavřením konečné smlouvy musí uplynout nejméně deset dnů, což se nazývá „odkladnou lhůtou“. Přesná délka odkladné lhůty musí být uvedena rovněž ve vyrozumění pro uchazeče, aby věděli, kolik času mají k dispozici pro napadení rozhodnutí o zadání veřejné zakázky, pakliže tak chtějí učinit.

Veřejnou zakázku lze zadat po uplynutí odkladné lhůty, nebyla-li podána žádná stížnost.

Veřejný zadavatel se může mimoto rovněž rozhodnout, že veřejnou zakázku nezadá, k čemuž může dojít tehdy, nebyly-li obdrženy žádné nabídky nebo žádosti o účast, nebo pokud byly všechny odmítnuty. Jinými důvody vedoucími ke zrušení řízení může být

skutečnost, že všechny nabídky překračují dostupný rozpočet, podstatně se změnily okolnosti veřejné zakázky nebo se během hodnocení nabídek objevily určité nesrovnalosti⁴⁸.

S úspěšným uchazečem se o veřejné zakázce nejedná

Jakmile byl určen a informován úspěšný uchazeč, nemohou veřejní zadavatelé před podpisem smlouvy jednat o žádném z podstatných prvků veřejné zakázky.

K těm patří například cena, povaha stavebních prací / dodávek / služeb, doba realizace, platební podmínky nebo použité materiály.

Tento druh jednání je zakázán, jelikož mění povahu uveřejněné veřejné zakázky a znamená, že ostatní uchazeči neměli možnost podat nabídku na pozměněnou veřejnou zakázku.

Jestliže veřejný zadavatel před podpisem smlouvy zjistí, že je třeba rozsah veřejné zakázky změnit, musí celé zadávací řízení zrušit. Veřejný zadavatel pak musí zahájit nové řízení, aby měly všechny hospodářské subjekty možnost ucházet se o pozměněnou veřejnou zakázku.

To platí v případě významného zvýšení i snížení rozsahu nebo ceny veřejné zakázky.

4.6.2. Smlouva a oznámení o výsledku zadávacího řízení

Jakmile veřejný zadavatel rozhodl, komu bude veřejná zakázka zadána, a jakmile uplynula odkladná lhůta (za předpokladu, že nebyla podána žádná stížnost), může být mezi úspěšným uchazečem a veřejným zadavatelem podepsána smlouva.

Uchazeči by měl být obsah smlouvy v zásadě znám, jelikož se doporučuje zahrnout návrh smlouvy do zadávací dokumentace (viz oddíl 2.1.2 Návrh smlouvy).

Do 30 dnů od podepsání smlouvy oběma stranami musí veřejný zadavatel zaslat oznámení o výsledku zadávacího řízení za účelem uveřejnění v Úředním věstníku EU, aby byly všechny zúčastněné strany i široká veřejnost informovány o výsledcích zadávacího řízení.

Je třeba připomenout, že oznámení o výsledku zadávacího řízení má objasnit rozhodnutí vyplývající ze zadávacího řízení. To znamená, že veřejní zadavatelé mohou oznámení o výsledku zadávacího řízení zveřejnit bez ohledu na to, zda je veřejná zakázka nakonc zadána, či nikoli. Není-li veřejná zakázka zadána, není zveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení povinné, pokládá se však za osvědčený postup, jelikož uvádí důvody rozhodnutí.

Obsah oznámení o výsledku zadávacího řízení je představen v oddíle 2.5.2 Oznámení, která musí být uveřejněna.

⁴⁸ OECD/SIGMA, Public Procurement Training Manual, aktualizované znění z roku 2015. Modul E, Conducting the procurement process, 2.6 Evaluation report. K dispozici na adrese: <http://www.sigmaxweb.org/publications/public-procurement-training-manual.htm>

Je třeba zajistit uveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení

Neuveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení je poměrně častou chybou, kterou lze vyloučit používáním kontrolních seznamů a kontrol v klíčových fázích.

Je-li zjištěno, že oznámení o výsledku zadávacího řízení nebylo zveřejněno, a to i po uplynutí 30denní lhůty, měli by veřejní zadavatelé neprodleně jednat a zajistit jeho uveřejnění.

5. Provedení veřejné zakázky

Po zadání veřejné zakázky se úspěšný uchazeč stává zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem, který je pověřen provedením zakázky a zajištěním stavebních prací, dodávek nebo služeb pro veřejného zadavatele.

Cílem této fáze zadávacího řízení je zajistit uspokojivé provedení veřejné zakázky a splnění povinností ze strany zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele i veřejného zadavatele.

Veřejné zakázky obvykle zahrnují různé zúčastněné strany, jsou prováděny dlouhou dobu a vyžadují značné zdroje. V tomto kontextu mohou nastat složité situace a nepředvídané okolnosti nebo může dojít k prodávám. Je proto důležité, aby veřejní zadavatelé investovali čas a zdroje do náležitého řízení a sledování svých veřejných zakázek.

Realizace veřejné zakázky zahrnuje řadu částí, které musí veřejní zadavatelé pečlivě uvážit:

- » komunikace a řízení vztahů se zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem,
- » řízení veřejné zakázky (tj. dodání, lhůta, rizika, vedení záznamů),
- » změny smlouvy na veřejnou zakázku a možnost veřejnou zakázku ukončit před jejím skončením,
- » mechanismy pro podávání stížností a opravných prostředků,
- » uzavření veřejné zakázky.

5.1. Řízení vztahů se zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem

Pro všechny strany je přínosem vytvoření a udržování otevřeného a konstruktivního vztahu mezi zho-

tovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem a veřejným zadavatelem během plnění veřejné zakázky. Pravidelná a bezproblémová komunikace umožní sdílení znalostí, společné chápání a větší schopnost předjímat možné problémy nebo rizika.

Zajištění fungujícího vztahu je v zájmu veřejného zadavatele, jelikož náklady na předčasné ukončení, důsledky špatného provedení nebo neplánované změny hospodářského subjektu působí velké škody⁴⁹.

V zájmu navázání a udržování náležitého vztahu by měli veřejní zadavatelé zajistit, aby se konaly **pravidelné schůzky**, zejména na začátku provádění veřejné zakázky.

Na začátku provádění veřejné zakázky by se měla vždy konat zahajovací schůzka. Mělo by se jednat o osobní schůzku s hlavními osobami podílejícími se na plnění veřejné zakázky, a to z organizace zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele i z organizace veřejného zadavatele.

Cíl této schůzky je dvojitý:

- » vzájemně se poznat a stanovit jednoznačně hlavní úlohy a povinnosti a
- » dohodnout se na společném chápání kontextu a cílů veřejné zakázky i na navržených způsobech jejich dosažení a uspokojení potřeb veřejného zadavatele.

Během realizace veřejné zakázky musí probíhat pravidelná komunikace, včetně kanálů pro poskytování zpětné vazby a přezkumných jednání, v zájmu rozvíjení vzájemné důvěry a porozumění a zajištění společného přístupu k plnění cílů veřejné zakázky.

⁴⁹ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 22, Contract Management, září 2011:

http://www.sigmaweb.org/publications/Contract_Management_Public_Procurement_2011.pdf

5.2. Řízení veřejné zakázky

5.2.1. Nástroje a techniky řízení veřejné zakázky

Jako pomůcku při řízení a sledování plnění veřejných zakázek lze využít řadu nástrojů a technik projektového řízení.

Tyto nástroje nesmějí vytvářet pro aplikující odborníky v oblasti veřejných zakázek nepřiměřenou dodatečnou zátěž a lze je jednoduše zavést. Malé dodatečné úsilí, které se bude na začátku vyžadovat, zcela jistě pomůže ušetřit čas a zabránit potížím během plnění veřejné zakázky.

Níže uvedená tabulka představuje běžné a snadno použitelné nástroje řízení veřejné zakázky.

Tabulka 19. Běžné nástroje a techniky pro řízení veřejné zakázky

Nástroj/technika	Popis	Použitelnost
Zahajovací schůzka	Fyzická schůzka mezi hlavními zúčastněnými stranami z organizace veřejného zadavatele a zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele, která má umožnit: <ul style="list-style-type: none">» vybudování důvěry mezi stranami,» společné chápání předmětu a rozsahu veřejné zakázky,» pochopení očekávání a základních cílů ze strany zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele,» stanovení pracovního plánu,» naplánování četnosti komunikace, podávání zpráv o pokroku, přezkumných jednání.	Všechny veřejné zakázky
Zprávy o pokroku	Včasné podávání zpráv o pokroku a dosažených výsledcích ve vztahu k pracovnímu plánu na vysoké a/nebo souhrnné úrovni.	Všechny veřejné zakázky
Prozatímní přezkumy (např. během pravidelných přezkumných jednání)	Přezkum dokončených úkolů a/nebo prozatímních výstupů prováděný veřejným zadavatelem. Prozatímní přezkumy umožňují: <ul style="list-style-type: none">» v případě potřeby upravit časový rámeček,» potvrdit menší úpravy provádění,» vypracovat doporučení,» provést průběžné platby.	Všechny veřejné zakázky
Vlastní hodnocení	Vlastní hodnocení postupu ze strany veřejného zadavatele pomocí kontrolního seznamu , který zahrnuje všechny fáze zadávacího řízení (viz oddíl 6.4 Kontrolní seznam pro kontrolu veřejných zakázek).	Všechny veřejné zakázky
Seznamy otevřených bodů	Mechanismus pro oznamování a řešení problémů, které se objeví během plnění veřejné zakázky. Zaznamenává problémy, jakmile se objeví, spolu s opatřeními, která byla přijata k jejich odstranění.	Složité veřejné zakázky

Nástroj/ technika	Popis	Použitelnost
Dohody o úrovni služeb	<p>Poskytnutí vybavení nebo zařízení, kdy mohou být požadavky vyjádřeny například z hlediska kapacity zpracování, dostupnosti, průměrné doby mezi technickými problémy nebo spotřeby energie.</p> <p>Tyto požadavky jsou začleněny do veřejné zakázky (často v časových plánech) a je třeba je pečlivě sledovat.</p>	Složité veřejné zakázky
Přezkum kontrolních bodů	<p>Mechanismus přezkumu zadávacích řízení s ohledem na klíčové milníky před přijetím důležitých rozhodnutí.</p> <p>Jedná se o kontrolní proces, který mohou veřejní zadavatelé použít s cílem zajistit, aby byly činnosti v každé fázi realizace uspokojivě dokončeny dříve, než je udělen souhlas s přechodem do další fáze (viz oddíl 5.2.2. Řízení rizik).</p>	Složité veřejné zakázky
Řízení rizik	<p>Určení, analýza a sledování všech druhů rizik během celé doby plnění veřejné zakázky.</p> <p>Bez ohledu na velikost veřejné zakázky by veřejní zadavatelé měli provést posouzení rizik ve fázi plánování zadávacího řízení s cílem určit potenciální rizika a stanovit zmírňující opatření.</p> <p>Mimoto by měli požadovat, aby rovněž potenciální uchazeči (nebo alespoň zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel) určili možná rizika na základě své nabídky a svých znalostí situace.</p> <p>Sledování rizik by se poté mělo uskutečňovat v klíčových fázích realizace veřejné zakázky (viz oddíl 5.2.2. Řízení rizik).</p>	Všechny veřejné zakázky

5.2.2. Řízení rizik

Složitá zadávací řízení vyžadují značný čas a úsilí a mohou zahrnovat vysoký počet pracovníků v organizaci veřejného zadavatele i externí zúčastněné strany. V této souvislosti vede kombinace mnoha různých faktorů a vlivů k řadě rizik, jež je nutno v průběhu realizace veřejné zakázky náležitě určit, posoudit, zmírnit a sledovat.

Nesprávně provedená analýza rizik nezpůsobuje závažné chyby. Nejčastější chyby vznikají, není-li analýza rizik provedena vůbec.

Není nutné, aby aplikující odborníci v oblasti zadávání veřejných zakázek měli zvláštní dovednosti, pokud jde o provádění analýzy rizik a plánování pro nepředvídané události. Náležité znalosti souvislostí zadávacího řízení a běžné metodiky by měly postačovat.

Je třeba předjímat možná rizika, a to i u malých a jednoduchých veřejných zakázek

Ačkoliv složité veřejné zakázky jsou vystaveny rizikům více než jednoduché zakázky, řízení rizik je nutno začlenit do všech postupů řízení veřejné zakázky.

Veřejní zadavatelé by měli posouzení rizik provést co nejdříve během plánování zadávacího řízení.

U malých a jednoduchých veřejných zakázek lze k určení rizik a přijetí odpovídajících zmírňujících opatření použít **dvě snadné metody**:

1. provedení kritické analýzy zadávací dokumentace, zejména technických specifikací, ve snaze odpovědět na otázku „Co by mohlo být špatně?“. To může provést osoba, která se na řízení projektu přímo nepodílí;
2. získání zpětné vazby a poznatků získaných z provádění předchozích podobných veřejných zakázek, případně kontaktování ostatních veřejných zadavatelů.

Veřejní zadavatelé provádějící složitá zadávací řízení by měli zajistit, aby byl v počátečních fázích životního cyklu veřejné zakázky vypracován seznam rizik a plán pro nepředvídané události a aby byly tyto dokumenty v klíčových fázích plnění veřejné zakázky pravidelně aktualizovány. Náležité řízení rizik pomáhá dosáhnout očekávaných cílů, snižuje pravděpodobnost neúspěšných řízení, potřebu změn smlouvy na veřejnou zakázku během realizace a riziko finančních oprav u projektů financovaných EU.

Při provádění počátečního posouzení rizik ve fázi přípravy a plánování zadávacího řízení by veřejní zadavatelé měli:

- » určit a vyčíslit hlavní rizika spojená se zadávacím řízením,
- » určit zdroje rizik,

- » přidělit odpovědnost za posouzení rizik a jeho pravidelný přezkum a sledování,
- » za tímto účelem mohou veřejní zadavatelé použít nástroj „seznam rizik“ (nebo matici rizik), který pomáhá vypracovat přehled rizik, posoudit jejich pravděpodobnost a závažnost a stanovit vhodná zmírňující opatření a odpovědné osoby.

Níže uvedený příklad podává přehled toho, co mohou veřejní zadavatelé vypracovat, a uvádí několik příkladů možných rizik pro zadávací řízení.

Tabulka 20. Příklad seznamu rizik pro zadávací řízení

Rizika	Zdroj	Možné důsledky	Dopad	Pravděpodobnost	Zmírňující opatření	Odpovědná osoba
(...)	☐ Interní ☐ Externí	(...)	☐ Nízký ☐ Střední ☐ Vysoký	☐ Nízký ☐ Střední ☐ Vysoký	(...)	(...)
(...)	☐ Interní ☐ Externí	(...)	☐ Nízký ☐ Střední ☐ Vysoký	☐ Nízký ☐ Střední ☐ Vysoký	(...)	(...)

Za účelem vyplnění a používání nástroje „seznam rizik“ by měli veřejní zadavatelé učinit tyto kroky:

- » Určení možných rizik odhalením problémů a překážek pro náležité plnění veřejné zakázky. Například od změn zaměstnanců (v organizaci veřejného zadavatele nebo zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele) po nekvalitní výstup nebo neočekávaný střet zájmů.
- » Mnoho rizik je spojeno s tím, že zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel není schopen zajistit či nezajišťuje očekávanou kvalitu. To může zahrnovat:
 - > nedostatečnou kapacitu,
 - > nasazení klíčových zaměstnanců jinde,
 - > přesun těžišť činnosti zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele do jiných oblastí po zadání veřejné zakázky, což sníží přidanou hodnotu celého ujednání pro veřejného zadavatele,
 - > zhoršení finanční situace zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele po zadání veřejné zakázky, což může případně ohrozit jeho schopnost zachovat dohodnutou úroveň služeb, nebo
 - > problémy v dodavatelském řetězci zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele.
- » Určení zdroje rizika, který může být interní (spojený s veřejným zadavatelem), nebo externí. Externí rizika mohou vzniknout u zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele,

mohou však vyplývat i z jiných faktorů, které jsou mimo kontrolu stran (např. drastické socioekonomické změny, přírodní pohromy).

- » Posouzení důsledků a dopadů na veřejného zadavatele v případě, že se zjištěná rizika projeví, a jejich hodnocení (vysoké/střední/nízké).
- » Posouzení pravděpodobnosti výskytu rizik a její hodnocení (vysoká/střední/nízká).
- » Stanovení zmírňujících opatření k snížení rizika s přihlédnutím k nákladům a přínosům.
- » Určení osob, které mají nejvhodnější předpoklady k snížení, kontrole a řízení rizik.

Během doby trvání veřejné zakázky musí vedoucí zakázky **rizika průběžně sledovat** a rychle upozornit na případné nové problémy.

Jedním z řešení, které může také pomoci určit a sledovat rizika, je stanovení „kontrolních bodů“ v celém zadávacím řízení. Kontrolní body představují mechanismus pro **přezkum zadávacích řízení v řadě klíčových bodů během realizace**, před přijetím důležitých rozhodnutí. K používání kontrolních bodů při zadávání veřejných zakázek došlo v důsledku různých získaných poznatků (na základě otázky: „jak se to stalo?“) týkajících se veřejných zakázek, které byly z různých důvodů neúspěšné, což mělo za následek významné náklady nebo překročení lhůty či nezajištění očekávaných výsledků.

Kontrolní body mají zajistit, aby zadání veřejné zakázky vycházelo z náležitého základu, aby bylo řádně naplánováno, aby byly zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany, takže je dosaženo stanovených cílů. Kontrolní body by se měly používat pouze u složitých, strategicky významných nebo vysoce rizikových veřejných zakázek.

Níže je navržen zjednodušený formát „kontrolních bodů“, který má veřejné zadavatele podpořit při provádění pravidelných zastavení s „potřebným schválením/neschválením přechodu do další fáze“ během zadávacího řízení.

Tabulka 21. Možné „kontrolní body“ v zadávacím řízení

Kontrolní body	Orientační obsah
Kontrolní bod 0 – dokončení plánování	Tento přezkum je nutno provést v počátečních fázích s cílem ověřit, zda byly pro zadávací řízení a provedení veřejné zakázky stanoveny realistické, soudržné a dosažitelné milníky.
Kontrolní bod 1 – rozsah veřejné zakázky	Tento přezkum je nutno provést na základě návrhu zadávací dokumentace před zveřejněním oznámení nebo informací.
Kontrolní bod 2 – sestavení užšího seznamu	Tento přezkum se provádí po vyhodnocení kritérií pro výběr (jednotného osvědčení).
Kontrolní bod 3 – hodnocení nabídek	Tento přezkum se provádí po výběru upřednostňovaného uchazeče, avšak před zadáním veřejné zakázky, nebo před zahájením konečného zadávacího řízení v případě dvoustupňového řízení.
Kontrolní bod 4 – smlouva na veřejnou zakázku	Tento přezkum se provádí před podpisem smlouvy.
Kontrolní bod 5 – průběžné a konečné výstupy	Tyto přezkumy se provádějí pravidelně během realizace veřejné zakázky v každé fázi dodávky.

5.2.3. Dokumentace a vedení záznamů

Zdokumentování celého zadávacího řízení a odůvodnění všech klíčových rozhodnutí představuje kritický požadavek, který má zajistit, aby bylo možno následně celý proces ověřit nebo zkontrolovat.

Systémy zaznamenávání informací mohou být manuální nebo elektronické či kombinované, tendencí však je plně elektronické zpracovávání a uchovávání údajů.

Veřejní zadavatelé musí uchovávat a archivovat dokumenty týkající se všech fází řízení:

- » plánování,
- » příprava zadávací dokumentace,

- » zveřejnění,
- » výběr a hodnocení,
- » zadání veřejné zakázky,
- » provedení a
- » uzavření.

To případně zahrnuje i veškerou komunikaci s hospodářskými subjekty, jako jsou tržní konzultace, žádosti o objasnění zaslané uchazečům a dialog nebo jednání.

Dokumentace musí být uchovávána **po dobu alespoň tří let ode dne zadání veřejné zakázky.**

V rámci **evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů** je nezbytné udržovat úplnou auditní stopu k prokázání způsobilosti výdajů a **uchovat ji v souladu s lhůtami stanovenými v pravidlech týkajících se jednotlivých fondů.**

Níže uvedený seznam uvádí dokumenty, které mohou kontroloři nebo auditoři ověřovat v souvislosti se zadávacími řízeními na veřejné zakázky spolufinancované z ESI fondů⁵⁰.

Tabulka 22. Klíčové dokumenty, které budou ověřovány při kontrolách nebo auditech ESI fondů

Doklady o soutěžním postupu
Oznámení o zahájení zadávacího řízení a případně předběžné oznámení (Úřední věstník EU)
Zadávací dokumentace včetně technických specifikací
Evidence přijatých nabídek
Doklady o otevírání nabídek
Doklady o výběru nabídek včetně bodového hodnocení na základě stanovených kritérií
Doklady o hodnocení nabídek včetně bodového hodnocení na základě stanovených kritérií
Zpráva o hodnocení nabídek
Vyrozumění úspěšných a neúspěšných uchazečů
Formální smlouva
Oznámení o výsledku zadávacího řízení (Úřední věstník EU)
Doklady o náležitém plnění veřejné zakázky
Doklad / převzetí výstupů
Doklady o tom, že náklady na výstupy odpovídají nákladům uvedeným v nabídce
Doklady o tom, že výstupy odpovídají technickým specifikacím
Faktury
Případně odůvodnění změn smlouvy na veřejnou zakázku za určitých okolností

Užitečné informace ohledně dokumentace, kterou je třeba připravit v případě auditů, může poskytnout rovněž kontrolní seznam pro kontrolu veřejných za-

kázek (viz oddíl 6.4 Kontrolní seznam pro kontrolu veřejných zakázek).

⁵⁰ Evropská komise, GR REGIO, Training on Management Verifications in Structural Funds 2014-2020 – Public Procurement, září 2014: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/expert_training/management_verifications.pdf

5.3. Řešení změn smluv na veřejné zakázky

V případě řádného plánování, zevrubných a důkladných specifikací a náležitě navržené smlouvy vypracované pečlivým veřejným zadavatelem by měla být potřeba změn veřejné zakázky nebo veřejných zakázek na dodatečné stavební práce / služby / dodávky ve fázi realizace omezena na minimum.

Pokud chce veřejný zadavatel pořídit během realizace veřejné zakázky dodatečné stavební práce, dodávky nebo služby, je zpravidla nutné vyhlásit na tyto doplňující úkoly zadávací řízení podle právních předpisů EU a vnitrostátních právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek.

V určitých velmi specifických případech je však změna smlouvy na veřejnou zakázku v době jejího trvání přípustná jako výjimka z obecného pravidla, a to kvůli zvláštním okolnostem nebo skutečnosti, že změny představují jen malou část celkové hodnoty veřejné zakázky (viz Tabulka 23. Změny smluv na veřejné zakázky bez nového zadávacího řízení).

Tato výjimka by se proto měla použít pouze ve výjimečných případech a je třeba ji odůvodnit. Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti, které umožňují využít tuto výjimku, nese veřejný zadavatel.

Audity se velmi pozorně zaměřují na změny smluv na veřejné zakázky

Mnoho veřejných zadavatelů nesprávně předpokládá, že změny potřebné ve fázi realizace lze jednoduše zařídit změnou stávající smlouvy nebo uzavřením smlouvy na dodatečné stavební práce, dodávky nebo služby se stávajícím zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem realizujícím zakázku, pokud tyto změny nezvýší hodnotu veřejné zakázky o více než 50 %.

Změny smluv na veřejné zakázky a/nebo využití jednacímho řízení se stávajícím zhotovitelem, dodavatelem nebo poskytovatelem s ohledem na dodatečné úkoly bez vyhlášení zadávacího řízení na tyto dodatečné stavební práce, dodávky nebo služby je jednou z nejčastějších a nejzávažnějších chyb v zadávacím řízení.

Jsou-li zapotřebí významné dodatečné stavební práce, dodávky nebo služby, je ve většině případů nutné zadat novou veřejnou zakázku.

Je na veřejném zadavateli, aby pečlivě prostudoval ustanovení smlouvy a příslušné okolnosti, které vyvolávají potřebu změny. V praxi je však pro veřejné zadavatele poměrně náročné určit, zda mohou využít ustanovení o změnách smluv na veřejné zakázky v době jejího trvání.

Nejlepší možností je počítat s veškerými možnými změnami a jednoznačně je zahrnout do zadávací dokumentace. To není u každé změny vždy možné, ve fázi přípravy je však třeba mít se na pozoru a pokusit se určit všechny případy. V případě nepředvídaných (nebo spíše nepředvídatelných) situací existují jiná pravidla.

Veřejní zadavatelé by měli především ověřit hodnotu změny v porovnání s hodnotou původní veřejné zakázky. Důvodem je skutečnost, že u služeb a dodávek je změna možná tehdy, je-li její hodnota nižší než 10 %, a v případě stavebních prací 15 % a je-li současně nižší než finanční limity EU (viz Tabulka 2. Finanční limity EU pro veřejné zakázky v období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2019). Zvláštní pozornost je však třeba věnovat tomu, aby tyto změny „nízké hodnoty“ neměnily celkovou povahu veřejné zakázky.

Během realizace nelze podstatně měnit rozsah nebo hodnotu veřejné zakázky

Během provádění veřejné zakázky se veřejný zadavatel a zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel nemohou dohodnout na významném snížení rozsahu stavebních prací, dodávek nebo služeb s odpovídajícím snížením smluvní ceny.

Jelikož by to znamenalo významnou změnu smlouvy na veřejnou zakázku, je pravděpodobné, že by o podání nabídky na veřejnou zakázku menší velikosti měly zájem jiné menší společnosti.

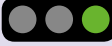

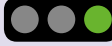

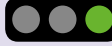

Chce-li veřejný zadavatel významně snížit rozsah a hodnotu veřejné zakázky, musí původní zadávací řízení zrušit a vyhlásit nové zadávací řízení na veřejnou zakázku menší velikosti, aby měl trh další možnost ucházet se o pozměněnou veřejnou zakázku.

Tomu by se mělo předejít ve fázi plánování tím, že do posouzení rozsahu a rizik, včetně dostupnosti dostatečných finančních prostředků, jsou zapojeny všechny zúčastněné strany.

Jednotlivé možnosti a příslušné otázky, které si musí veřejní zadavatelé položit před tím, než rozhodnou o změně veřejné zakázky, jsou uvedeny v tabulce 23.

Tabulka 23. Změny smluv na veřejné zakázky bez nového zadávacího řízení

<p>OBECNÉ PRAVIDLO</p>	<p>Nová veřejná zakázka na dodatečné úkoly během doby jejího trvání by měla být předmětem zadávacího řízení v souladu se směrnicí EU a vnitrostátními pravidly. Jako výjimku z tohoto obecného pravidla však lze ve zvláštních mimořádných situacích veřejnou zakázku pozměnit bez nového zadávacího řízení. Niž jsou uvedena kritéria, která musí být splněna, aby bylo možno rozhodnout, zda existují zvláštní okolnosti. Je-li nutné smlouvu na veřejnou zakázku pozměnit, je třeba okolnosti konkrétní veřejné zakázky ověřit na základě níže uvedených kritérií. Veřejný zadavatel však musí tato kritéria posoudit pečlivě a důkladně. Tato kritéria musí být náležitě zdokumentována a odůvodněna. Důkazní břemeno s ohledem na okolnosti nese veřejný zadavatel.</p>							
<p>NEJEDNÁ SE O PODSTATNOU ZMĚNU (na základě hodnoty)</p>	<p>Žádnou ze zvláštních podmínek stanovených ve směrnici není nutné ověřit a smlouvu na veřejnou zakázku lze pozměnit bez nového zadávacího řízení, pokud:</p>	<p>a) hodnota změny nedosahuje finančních limitů EU</p>	<p>A (což znamená, že podmínky stanovené v písmenu a) a v písmenu b) musí být splněny současně)</p>	<p>b) hodnota změny je nižší než 10% hodnoty původní veřejné zakázky na služby a dodávky a nižší než 15% hodnoty původní veřejné zakázky na stavební práce.</p>	<p>Jste si jisti, že tato změna nízké hodnoty skutečně nemění celkovou povahu smlouvy na veřejnou zakázku nebo rámcové dohody?</p>	<p> Jsou-li všechny odpovědi kladné, je možné přikročit ke změně.</p>	<p> V případě záporných odpovědí ověřte jiné možnosti, zahajte zadávací řízení na novou veřejnou zakázku.</p>	
<p>NEJEDNÁ SE O PODSTATNOU ZMĚNU (bez ohledu na peněžní hodnotu)</p>	<p>Změny jsou přípustné, pokud nejsou podstatné. Změna smlouvy na veřejnou zakázku nebo rámcové dohody během doby jejího trvání se považuje za podstatnou, pokud činí novou smlouvu nebo rámcovou dohodu podstatně odlišnou od původně uzavřené smlouvy na veřejnou zakázku nebo rámcové dohody. O tom, zda se jedná o podstatnou změnu, musí v každém jednotlivém případě rozhodnout veřejný zadavatel a změnu musí zdokumentovat a odůvodnit. AVŠAK:</p>	<p>Bez ohledu na výše popsanou situaci (nepodstatná změna hodnoty) se změny považují vždy za podstatné, je-li splněna jedna či více z následujících podmínek:</p>	<p>a) změna zavádí podmínky, které, pokud by byly součástí původního zadávacího řízení, by umožnily přístup jiných zájemců než těch, kteří byli původně vybráni, nebo přijetí jiné nabídky, než byla původně přijata, nebo by k účasti na zadávacím řízení přilákaly další účastníky. Jinými slovy, pokud by se za těchto nových podmínek mohly řízení zúčastnit i jiné hospodářské subjekty;</p>	<p>b) změna má za následek změnu ekonomické rovnováhy smlouvy nebo rámcové dohody ve prospěch dodavatele, a to způsobem, který v původní smlouvě na veřejnou zakázku nebo rámcové dohodě není upraven. Jinými slovy, získá-li hospodářský subjekt vyšší odměnu, což mohlo přilákat další hospodářské subjekty;</p>	<p>c) změna vede k významnému rozšíření rozsahu zakázky nebo rámcové dohody. Jinými slovy, takto změněný rozsah by mohl přilákat další hospodářské subjekty;</p>	<p>d) pokud nový dodavatel nahrazuje dodavatele, kterému veřejný zadavatel původně veřejnou zakázku zadal, v jiných případech, než které jsou uvedeny níže (nahrazení dodavatele).</p>	<p> Jsou-li všechny odpovědi záporné, je třeba ověřit jiné možné okolnosti, jež mohou vést k tomu, že se jedná o podstatnou změnu, než je přikročeno ke změně.</p>	<p> Je-li některá z těchto odpovědí kladná, ke změně NEPŘÍSTU-PUJTE. Ověřte jiné možnosti, zahajte zadávací řízení na novou veřejnou zakázku.</p>

<p>PŘEDVÍDANÉ ZMĚNY (bez ohledu na jejich peněžní hodnotu)</p>	<p>Předvídaly se v původní zadávací dokumentaci změny ve zvláštních ustanoveních o změnách (což může zahrnovat ustanovení o úpravě cen či opčních právech)?</p>	<p>Jsou tato ustanovení jasná?</p>	<p>Jsou tato ustanovení přesná?</p>	<p>Jsou tato ustanovení jednoznačná?</p>	<p>Je v ustanoveních uveden rozsah a povaha možných změn nebo opčních práv?</p>	<p>Jsou v ustanoveních uvedeny podmínky, za nichž mohou být uplatněna?</p>	<p>Můžete doložit, že ustanovení neumožňují změny ani opční práva, jež by měnila celkovou povahu veřejné zakázky nebo rámcové dohody?</p>	 <p>Jsou-li všechny odpovědi kladné, je možné přikročit ke změně.</p>	 <p>V případě záporných odpovědí ověřte jiné možnosti, zahajte řízení na novou veřejnou zakázku.</p>
<p>NEZBYTNÉ DODATKY</p>	<p>Staly se nezbytnými dodatečné stavební práce, služby nebo dotázky (příčemž dodatečnými se míní to, že nejsou zahrnuty v původním zadávacím řízení) ze strany původního dodavatele?</p>	<p>Jste si jisti, že změna dodavatele:</p>	<p>a) není možná z ekonomických nebo technických důvodů, jako jsou například požadavky na zaměnitelnost nebo interoperabilitu se stávajícím zařízením, službami nebo instalacemi pořízenými v rámci původní veřejné zakázky,</p>	<p>A (což znamená, že podmínky stanovené v písmenu a) a v písmenu b) musí být splněny současně)</p>	<p>b) by způsobila veřejnému zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů.</p>	<p>Jste si jisti, že cenový nárůst nepřekročí 50% hodnoty původní veřejné zakázky? Viz níže uvedená poznámka č. 2.</p>	<p>Jste si jisti, že cílem těchto několika po sobě následujících změn není obcházení uplatnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek?</p>	 <p>Jsou-li všechny odpovědi kladné, je možné přikročit ke změně.</p>	 <p>V případě záporných odpovědí ověřte jiné možnosti, zahajte řízení na novou veřejnou zakázku.</p>
<p>NEPŘEDVÍDANÉ OKOLNOSTI</p>	<p>Byla potřeba změny vyvolána okolnostmi, které veřejný zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat?</p>	<p>Jste si jisti, že tato změna nemění celkovou povahu veřejné zakázky?</p>	<p>Jste si jisti, že cenový nárůst nepřekročí 50% hodnoty veřejné zakázky nebo rámcové dohody? Viz níže uvedená poznámka č. 2.</p>	<p>Jste si jisti, že cílem těchto změn není obcházení uplatnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek?</p>	<p>Jste si jisti, že cílem těchto několika po sobě následujících změn není obcházení uplatnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek?</p>	<p>Jsou-li všechny odpovědi kladné, je možné přikročit ke změně.</p>	<p>Můžete doložit, že ustanovení neumožňují změny ani opční práva, jež by měnila celkovou povahu veřejné zakázky nebo rámcové dohody?</p>	 <p>Jsou-li všechny odpovědi kladné, je možné přikročit ke změně.</p>	 <p>V případě záporných odpovědí ověřte jiné možnosti, zahajte řízení na novou veřejnou zakázku.</p>

<p>NAHRAZENÍ DODAVATELE</p>	<p>Nahrazuje nový dodavatel dodavatele, jemuž veřejný zadavatel původně veřejnou zakázku zadal, v důsledku:</p>	<p>a) jednoznačného ustanovení o změnách nebo opčních právech v souladu s ustanoveními o předvídaných změnách</p>	<p>b) NEBO univerzálního nebo singulárního právního nástupnictví, kdy do postavení původního dodavatele v důsledku restrukturalizace (převzetí, fúze, akvizice nebo úpadek atd.) vstupuje jiný hospodářský subjekt?***j</p>	<p>***Dodatečné podmínky pro písmeno „b)“: – Splňuje jiný hospodářský subjekt původně stanovená kvalifikační kritéria pro výběr? – Jste si jisti, že to nepřináší další podstatné změny smlouvy na veřejnou zakázku? – Jste si jisti, že cílem není obcházení uplatnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek?</p>	<p>c) NEBO situace, kdy samotný veřejný zadavatel plní povinnosti hlavního dodavatele vůči subdodavatelům, jestliže je tato možnost stanovena ve vnitrostátních právních předpisech podle pravidel směrnice o subdodávkách.</p>	<p>Tyto podmínky NEJSOU kumulativní. Postavte se na z nich, tudíž buď a), nebo b) nebo c). Všechny dílčí podmínky uvedené v písmenu „b)“ jsou kumulativní a musí být všechny splněny.</p>	<p> Je-li kladná odpověď u písmena a), nebo b) se všemi dílčími otázkami, nebo c), je možné přikročit ke změně.</p>	<p> V případě záporných odpovědí ověřte jiné možnosti, zahajte zadávací řízení na novou veřejnou zakázku.</p>
------------------------------------	---	---	---	---	---	--	--	---

Poznámka č. 1: Je třeba dbát na to, aby v případě, že je provedeno několik po sobě následujících změn, byla hodnota posouzena na základě čisté kumulativní hodnoty těchto po sobě jdoucích změn. To znamená, že se do maximální hodnoty započítávají veškeré změny. Příklad (dodávky): Hodnota změny č. 1 činí 3 %. To je v pořádku. Hodnota změny č. 2 činí 5 %. Celkem= 8 %. To je stále ještě v pořádku. Hodnota změny č. 3 činí 3 %. Celková hodnota by činila 11 %. To není v pořádku. Změnu č. 3 nelze provést.

Poznámka č. 2: Je třeba dbát na to, že je-li provedeno několik po sobě následujících změn, musí se toto omezení použít pro hodnotu každé změny. To znamená, že každá změna může činit nejvýše 50%. Příklad 1: Hodnota změny č. 1 činí 20 %, hodnota změny č. 2 představuje 67 %. První změna je v pořádku, druhá nikoli. Příklad 2: Hodnota změny č. 1 činí 40 %, hodnota změny č. 2 představuje 45 %. Obě změny jsou v pořádku. Pro účely tohoto výpočtu ceny v takovýchto případech je referenční hodnotou aktualizovaná cena, pokud smlouva na veřejnou zakázku obsahuje ustanovení o indexaci cen. Je třeba zdůraznit, že zavedení změn bez nového zadávacího řízení představuje výjimku; možnost zavést několik po sobě následujících změn by se měla použít s krajní obezřetností a jejím cílem by nemělo být obcházení směrnic o zadávání veřejných zakázek a zásad rovného zacházení, nediskriminace a transparentnosti, na nichž jsou tyto směrnice založeny.

Zdroj: Článek 72 směrnice 2014/24/EU.

5.4. Vyřizování stížností a opravných prostředků

Hospodářské subjekty mohou podat žaloby za účelem vymáhání svých práv podle evropských nebo vnitrostátních pravidel pro zadávání veřejných zakázek, pokud veřejní zadavatelé úmyslně či neúmyslně nedodrží právní rámec pro zadávání veřejných zakázek⁵¹.

Opravné prostředky jsou upraveny v řadě směrnic EU⁵² a umožňují odklad účinnosti jakéhokoli rozhodnutí veřejného zadavatele, zrušení protiprávních rozhodnutí, včetně samotné veřejné zakázky, a přiznání náhrady škody zhotovitelům, dodavatelům nebo poskytovatelům.

Nedodržení směrnic o opravných prostředcích by mimoto mohlo nepříznivě ovlivnit poskytování grantů EU veřejnému zadavateli v budoucnu, nebo vést k vymáhání již udělených grantů.

Nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek může mít mimoto pro veřejného zadavatele, avšak i pro jeho zaměstnance, kteří mohou být v některých jurisdikcích osobně odpovědní, finanční důsledky.

Veřejní zadavatelé si mohou v případě potřeby vyžádat právní rady ohledně vyřizování stížností prostřednictvím svých příslušných vnitrostátních orgánů odpovědných za zadávání veřejných zakázek.

5.5. Ukončení smlouvy na veřejnou zakázku v době jejího trvání

Veřejní zadavatelé musí případně smlouvu na veřejnou zakázku v době jejího trvání ukončit, pokud zjistí, že porušuje právní předpisy EU nebo vnitrostátní právní předpisy.

Co se týká evropského právního rámce pro zadávání veřejných zakázek, veřejní zadavatelé mohou smlouvu na veřejnou zakázku ukončit během jejího plnění kvůli jednomu z těchto důvodů:

- » Byla provedena podstatná změna smlouvy na veřejnou zakázku, přičemž mělo být zahájeno nové zadávací řízení.
- » Dodavatel měl být ze zadávacího řízení vyloučen, jelikož u něj existovaly důvody pro vyloučení stanovené v zadávací dokumentaci a/nebo ve vnitrostátních právních předpisech.
- » Veřejná zakázka neměla být dodavateli zadána s ohledem na závažné porušení povinností vyplývajících ze Smluv a směrnice 2014/24/EU, o němž rozhodl Soudní dvůr Evropské unie v řízení podle článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Stejně jako v jakémkoli jiném smluvním vztahu mohou být smlouvy na veřejné zakázky ukončeny rovněž z toho důvodu, že dodavatel prokazatelně nesplnil své povinnosti.

Ve všech případech musí být ustanovení upravující ukončení smlouvy na veřejnou zakázku určena předem ve smlouvě na veřejnou zakázku prostřednictvím zvláštních ustanovení.

⁵¹ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 12, Remedies, září 2016: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-12-200117.pdf>

⁵² Směrnice 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce v platném znění. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1989/665/oj>

Směrnice 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací v platném znění. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1992/13/oj>

Směrnice 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek, v platném znění. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2007/66/oj>

5.6. Uzavření veřejné zakázky

Jakmile veřejný zadavatel formálně převzal konečné výstupy a uhradil související faktury, lze veřejnou zakázku uzavřít.

Po dokončení veřejné zakázky mohou některé hospodářské subjekty veřejného zadavatele požádat o vydání osvědčení o uspokojivém plnění a o vyplnění průzkumu nebo dotazníku spokojenosti k získání zpětné vazby a doporučení ohledně jejich výkonu.

Stejně tak je důležité, aby veřejný zadavatel vyvodil určité závěry a určil **klíčové poznatky vyplývající z dosažené práce**, které mohou být zaznamenány ve spisu veřejné zakázky. Vedoucí zakázky může například odpovědět stručně na tyto otázky:

- » Získali jsme to, co jsme požadovali?
- » Získali jsme to, co jsme skutečně potřebovali?
- » Existuje nějaký rozdíl? Pokud ano, můžeme rozdíl vysvětlit?
- » Byly získány nějaké poznatky (pozitivní nebo negativní) pro budoucí veřejné zakázky / projekty?

U větších veřejných zakázek může vedoucí zakázky uspořádat s hlavními dotčenými zúčastněnými stranami **závěrečnou schůzku** za účelem posouzení plnění veřejné zakázky v porovnání s původními očekáváními. Tato schůzka by měla představovat příležitost k:

- » informování všech dotčených zúčastněných stran o výsledcích realizace,
- » ocenění těch, kteří přispěli k úspěchu projektu. Vyslovení poděkování a uznání těm, kteří k plnění veřejné zakázky významně přispěli, napomůže rovněž jejich mobilizaci v budoucnu,
- » poučení se z chyb, externích problémů nebo rizik, jež se vyskytla, a analyzování možností překonání či omezení těchto problémů na minimum,
- » vyvození klíčových poznatků a doporučení pro budoucí veřejné zakázky.

6. Soubor nástrojů

6.1. Nejčastější chyby při zadávání veřejných zakázek

Chybami při zadávání veřejných zakázek se rozumí porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek bez ohledu na to, v jaké fázi řízení k nim dojde, a na jejich dopad na konečné výsledky veřejné zakázky.

Chyby jsou obvykle zjištěny během:

- » vnitřních finančních kontrol a auditů,

- » přezkumných řízení na základě opravných prostředků podaných hospodářskými subjekty proti rozhodnutím veřejných zadavatelů nebo
- » auditů a kontrol prováděných externími subjekty⁵³.

Níže uvedená tabulka představuje nejčastější chyby, které Komise odhalila v předchozích letech, zejména během auditů ESI fondů. Pro každý druh chyby jsou pokyny a doporučení uvedena v jednom z oddílů tohoto dokumentu.

Nejčastější chyby	Nejdůležitější oddíl pokynů
Volba řízení	Kapitola 1
Neexistence zadávacího řízení nebo nevhodné řízení	1.5 Volba řízení
Případy, které neodůvodňují použití jednacímho řízení bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení	
Protiprávní dělení veřejných zakázek	1.4.2 Jediná veřejná zakázka, nebo části 1.4.4 Hodnota veřejné zakázky
Podhodnocená veřejná zakázka	1.4.4 Hodnota veřejné zakázky
Zveřejnění	Kapitola 2
Nedodržení požadavků na uveřejnění	2.1 Vypracování zadávací dokumentace 2.5 Uveřejnění veřejné zakázky
Nedodržení lhůty a/nebo prodloužené lhůty pro přijímání nabídek nebo žádostí o účast	2.4 Stanovení lhůt
Nedostatečná lhůta k tomu, aby si potenciální uchazeči/zájemci mohli vyžádat zadávací dokumentaci	
Nezveřejnění kritérií pro výběr a/nebo pro zadání veřejné zakázky v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve specifikacích	2.3 Stanovení kritérií

⁵³ OECD/SIGMA, Informativní zpráva 29, Detecting and Correcting Common Errors in Public Procurement, červenec 2013. K dispozici na adrese: http://www.sigmaweb.org/bytopic/publicprocurement/Common_Errors_Public_Procurement_2013.pdf

Nejčastější chyby	Nejdůležitější oddíl pokynů
Technické specifikace a kritéria	Kapitola 2
Nedostatečné vymezení předmětu veřejné zakázky	2.2 Stanovení specifikací a norem
Omezující technické specifikace, které porušují požadavky na rovné zacházení, nediskriminaci a transparentnost	
Protiprávní, nepřiměřená a/nebo diskriminační kritéria pro výběr a/nebo pro zadání veřejné zakázky	2.3 Stanovení kritérií
Zaměňování kritérií pro výběr a kritérií pro zadání veřejné zakázky	
Výběr, hodnocení, zadání veřejné zakázky	Kapitoly 3 a 4
Nedostatečná transparentnost a/nebo nerovné zacházení během hodnocení	3.3 Posouzení a výběr nabídek 4 Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky
Změna kritérií pro výběr / kritérií pro zadání veřejné zakázky po otevření nabídek, což má za následek nesprávný výběr uchazečů	3.3 Posouzení a výběr nabídek 4.2 Použití kritérií pro zadání veřejné zakázky
Změna nabídky během hodnocení	
Jednání během postupu zadávání veřejné zakázky	
Početní chyby při sčítání udělených bodů a stanovení pořadí nabídek	
Používání průměrného ocenění	
Nedostatečné odmítnutí mimořádně nízkých nabídek	4.3 Zacházení s mimořádně nízkými nabídkami
Střet zájmů	1.2.3 Bezúhonnost a střet zájmů 4.1 Zřízení hodnotící komise
Nevhodné podmínky plnění veřejné zakázky	2.1.2 Návrh smlouvy
Provedení veřejné zakázky	Kapitola 5
Zadání veřejných zakázek na dodatečné stavební práce / služby / dodávky bez soutěže, pokud nebyla prokázána jedna z mimořádných okolností uvedených ve směrnici 2014/24/EU	5 Provedení veřejné zakázky
Změna rozsahu a/nebo hodnoty veřejné zakázky	

6.2. Zdroje a odkazy

6.2.1. Právní rámec

Evropská komise, GŘ GROW, Public procurement – Legal rules and implementation. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/>

Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2012/C 326/01. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT?uri=celex:12012E/TXT>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES. K dispozici na adrese: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/2016-01-01>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí. K dispozici na adrese: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/2016-01-01>

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/7 ze dne 5. ledna 2016, kterým se zavádí standardní formulář jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky. K dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT?uri=OJ:JOL_2016_003_R_0004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro

regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj>

Směrnice 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce v platném znění. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1989/665/oj>

Směrnice 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1992/13/oj>

Směrnice 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2007/66/oj>

Světová obchodní organizace, Dohoda o vládních zakázkách – revidované znění, 2012. K dispozici na adrese: https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gpa_1994_e.htm

6.2.2. Obecné pokyny a nástroje

Evropská komise, GŘ GROW, internetové stránky o zadávání veřejných zakázek. K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_en

Evropská komise, GŘ GROW, Aktualizované hodnoty finančních limitů EU pro zadávání veřejných zakázek. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/thresholds/index_en.htm

Evropská komise, GŘ GROW, Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – Služba pro vyplnění a opětovné použití jednotného osvědčení. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/tools/espd>

Evropská komise, GŘ GROW, e-Certis, on-line databáze správních dokladů. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis/>

Evropská komise, SIMAP, eNotices. K dispozici na adrese: <http://simap.europa.eu/enotices/>

Evropská komise, SIMAP, Společný slovník pro veřejné zakázky (CPV). K dispozici na adrese: <http://simap.ted.europa.eu/web/simap/cpv>

Evropská komise, SIMAP, Jednotné formuláře pro veřejné zakázky. K dispozici na adrese: <http://simap.ted.europa.eu/cs/web/simap/standard-forms-for-public-procurement>

Evropská komise, GŘ GROW, Vysvětlivka k rámcovým dohodám. K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation_en

Evropská komise, GŘ REGIO, Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment (ESI) Funds, leden 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement/study/

SIGMA, Podpora zlepšení správy a řízení veřejného sektoru

SIGMA je společná iniciativa OECD a Evropské unie. Jejím hlavním cílem je posílení základů pro lepší správu věcí veřejných budováním kapacit veřejného sektoru, posílením spolupráce mezi všemi jednotlivými oblastmi správy věcí veřejných a zlepšením návrhu a provedení reforem veřejné správy.

SIGMA vypracovala **rozsáhlé materiály týkající se zadávání veřejných zakázek**, které mohou být užitečné pro všechny kategorie veřejných zadavatelů. To zahrnuje srovnávací studie týkající se více zemí, příručky pro vzdělávání v oblasti zadávání veřejných zakázek, cílené dokumenty a informativní zprávy.

SIGMA Public Procurement Training Manual (příručka pro vzdělávání v oblasti zadávání veřejných zakázek) a **SIGMA Public Procurement Briefs** (informativní zprávy o zadávání veřejných zakázek) poskytují veřejným zadavatelům pokyny, rady, praktické příklady a doporučení ohledně dodržování právních předpisů EU v oblasti zadávání veřejných zakázek a co nejúčinnějšího využívání zadávacích řízení. Příručka pro vzdělávání a informativní zprávy o zadávání veřejných zakázek přispívají ke zlepšení odborných dovedností pracovníků zadávání veřejných zakázek a vedoucích pracovníků ve veřejném sektoru (veřejní zadavatelé) i v soukromém sektoru (hospodářské subjekty).

K dispozici na adrese: <http://www.sigmaweb.org/publications/key-public-procurement-publications.htm>

Soubor nástrojů OECD pro zadávání veřejných zakázek

Tento on-line zdroj obsahuje soubor politických nástrojů a příklady pro jednotlivé země a předkládá praktické nástroje, zprávy a ukazatele týkající se mnoha aspektů zadávání veřejných zakázek.

K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/governance/procurement/toolbox/>

SIMAP, informační systém o zadávání veřejných zakázek

SIMAP je informační systém pro zadávání veřejných zakázek, který vyvinula Evropská komise. Portál SIMAP umožňuje přístup k nejdůležitějším informacím o zadávání veřejných zakázek v Evropě:

- » **TED (Tenders Electronic Daily)** je on-line verze dodatku Úředního věstníku EU, která je vyhrazena pro evropské veřejné zakázky. Jedná se o jediný oficiální zdroj veřejných zakázek v Evropě.
- » **e-Notices** je internetový nástroj, který zjednodušuje a urychluje vypracování a zveřejňování oznámení v Úředním věstníku EU.
- » Služba **e-Senders** umožňuje způsobilým organizacím podávat oznámení přímo jako XML soubory.
- » **e-Tendering** je platforma pro elektronické zadávání veřejných zakázek, která je vyhrazena pro orgány EU.

SIMAP mimoto obsahuje mnoho užitečných zdrojů, včetně kodexů a nomenklatur, vzorů pro zveřejňování a hlavních dokumentů zadávacího řízení.

K dispozici na adrese: <http://simap.ted.europa.eu>

6.2.3. Chyby při zadávání veřejných zakázek

Zvláštní zpráva Účetního dvora EU č. 17/2016: Orgány EU mohou učinit více pro usnadnění přístupu ke svým veřejným zakázkám, 2016. K dispozici na adrese: <http://www.eca.europa.eu/cs/Pages/DocItem.aspx?did=37137>

Zvláštní zpráva Účetního dvora EU č. 10/2015: Snaha o řešení problémů v oblasti zadávání veřejných zakázek v rámci výdajů EU na politiku by měla zesílit, 2015. K dispozici na adrese: <http://www.eca.europa.eu/cs/Pages/DocItem.aspx?did=32488>

Evropský účetní dvůr, Nesoulad s pravidly pro zadávání veřejných zakázek – typy nesrovnalostí a východisko vyčíslování chyb, 2015. K dispozici na adrese:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf

OECD/SIGMA, Informativní zpráva 29, Detecting and Correcting Common Errors in Public Procurement, červenec 2013. K dispozici na adrese: http://www.sigmaweb.org/bytopic/publicprocurement/Common_Errors_Public_Procurement_2013.pdf

Evropská komise, GŘ REGIO, rozhodnutí Komise C(2013) 9527, pokyny ke stanovení finančních oprav, jež má Komise provést u výdajů finančních Unii v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, 2013. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2013/EN/3-2013-9527-EN-F1-1-ANNEX-1.Pdf>

6.2.4 Bezúhonnost a střet zájmů

OECD, Preventing Corruption in Public Procurement, 2016. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/ethics/Corruption-in-Public-Procurement-Brochure.pdf>

Evropská komise, OLAF, Identifying conflicts of interests in public procurement procedures for structural actions, listopad 2013. K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/2013_11_12-Final-guide-on-conflict-of-interests-EN.pdf

OECD, Principles for Integrity in Public Procurement, 2009. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/ethics/48994520.pdf>

6.2.5 Řízení a kontrola ESI fondů

GŘ REGIO, Guidance on European Structural and Investment Funds 2014–2020. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/guidance/

GŘ REGIO, Action Plan on Public procurement. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement

GŘ REGIO, Training on Cohesion Policy 2014–2020 for EU Member State Experts. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/guidance/training/

Evropské strukturální a investiční fondy 2014–2020. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/information/legislation/regulations/

6.2.6 Strategické využívání veřejných zakázek

Evropská komise, GŘ GROW, Study on Strategic use of public procurement in promoting green, social and innovation policies – Final Report, 2016. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17261>

Zelené veřejné zakázky

Evropská komise, GŘ ENV, Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky (ve všech jazycích EU). K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Evropská komise, GŘ ENV, GPP good practices. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/case_group_en.htm

Evropská komise, GŘ ENV, List of existing EU and international eco-labels. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/ecolabels.pdf>

Evropská komise, GŘ ENV, Nakupujte zeleně! Příručka o zadávání zelených veřejných zakázek, 2016. K dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

Evropská komise, GŘ ENV, The uptake of green public procurement in the EU27, 2012. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/CE-PS-CoE-GPP%20MAIN%20REPORT.pdf>

Evropská komise, sdělení (KOM(2008) 400) nazvané Zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí. K dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52008DC0400>

Sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek

Projekt LANDMARK, Good practice in Socially Responsible Public Procurement — Approaches to verification from across Europe, 2012. K dispozici na adrese: http://www.landmark-project.eu/fileadmin/files/en/latest-achievements/LANDMARK-good_practices_FINAL.pdf

Evropská komise, GŘ EMPL, Sociální nakupování – Průvodce zohledňováním sociálních hledisek při zadávání veřejných zakázek, 2011. K dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=978>

Zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení

Evropská komise, internetové stránky věnované zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení v digitální ekonomice: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/innovation-procurement>

Evropská asistence pro inovační zakázky (European Assistance for Innovation Procurement), soubor nástrojů pro zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, vydání z roku 2017. K dispozici na adrese: <http://eafip.eu/toolkit/>

OECD, Public Procurement for Innovation – Good practices and strategies, 2017. K dispozici na adrese: <http://www.oecd.org/gov/public-procurement-for-innovation-9789264265820-en.htm>

Evropská komise, GŘ GROW, Veřejné zakázky jako hybná síla inovací v malých a středních podnicích a ve veřejných službách, 2015. K dispozici na adrese: <https://publications.eu->

<ropa.eu/en/publication-detail/-/publication/f5fd4d90-a7ac-11e5-b528-01aa75ed71a1>

Procurement of Innovation Platform, platforma pro navazování kontaktů a sdílení zkušeností pro aplikující odborníky v oblasti zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení – 1. vydání, 2014. K dispozici na adrese: <http://www.innovation-procurement.org/about-ppi/guidance/>

Evropská komise, sdělení (KOM(2007) 799 v konečném znění) a připojený pracovní dokument útvarů Komise SEK(2007) 1668: Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě. K dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-policy-initiatives-pcp-and-ppi>

6.3. Kontrolní seznam pro vypracování specifikací

„Specifikace“ **představují klíčový** dokument zadávacího řízení, který objasňuje potřeby, jež má veřejná zakázka uspokojit. Specifikace jsou základem pro výběr úspěšného uchazeče a budou začleněny do konečné smlouvy, která stanoví, co musí zhotovitel, dodavatel nebo poskytovatel dodat.

Účelem specifikací je poskytnout hospodářským subjektům jednoznačný, přesný a úplný popis potřeb veřejného zadavatele, a tudíž jim umožnit, aby navrhly řešení k uspokojení těchto potřeb.

Konečný přezkum a potvrzení specifikací proto představuje v zadávacím řízení klíčové rozhodnutí a je důležité, aby osoby, které je přijímají, měly potřebné znalosti, pravomoci a zkušenosti.

Nejasné, nekonzistentní a zavádějící specifikace budou mít na celé řízení negativní dopad a zcela jistě znemožní, aby veřejná zakázka dosáhla svého hlavního cíle.

Aby se předešlo chybám a aby se vyhotovily co nejlepší specifikace, je velmi užitečné, pokud veřejní zadavatelé svou práci pečlivě přezkoumají a sami posoudí, například pomocí níže uvedeného kontrolního seznamu.

Pokud jsou specifikace jasné, úplné a vyhovující, měly by být všechny odpovědi kladné, případně by mělo být uvedeno „Nepoužitelné“. Je-li některá z odpovědí záporná, je třeba uvést poznámku a/nebo odůvodnění a specifikace je třeba zlepšit.

Otázky	Ano/Ne/Nepoužitelné	Poznámky
Před vypracováním specifikací		
1. Provedl veřejný zadavatel průzkum trhu a/nebo konzultoval interní či externí zúčastněné strany?		
2. Uvážil veřejný zadavatel alternativní způsoby provedení, včetně spolupráce s jinými zadavateli?		
3. Určil veřejný zadavatel užitečné zdroje informací a shromáždil příslušnou dokumentaci, včetně příkladů dřívějších specifikací pro obdobné nákupy?		
4. Provedl veřejný zadavatel posouzení rizik a rizika náležitě přidělil?		
5. Uvážil veřejný zadavatel rozdělení veřejné zakázky na části?		
6. Zajistil veřejný zadavatel dostupnost financování?		
Souvislosti a předmět		
7. Obsahují specifikace podkladové materiály, které uchazečům pomohou pochopit požadavky v kontextu?		
8. Existuje-li značný objem podkladových materiálů, jsou podklady pro všechny uchazeče, kteří projeví zájem, snadno dostupné? (Příklad: Mají uchazeči přístup do datové místnosti? Jsou dokumenty zaslány na žádost elektronicky?)		
9. Určují specifikace přesně potřeby a požadavky veřejného zadavatele?		
10. Odráží předmět veřejné zakázky priority veřejného zadavatele?		
11. Jsou specifikace v souladu s obchodním případem?		

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
12. Nezahrnují specifikace položky, které by bylo možno zajistit lépe jinde prostřednictvím jiné veřejné zakázky?		
13. Je-li použitelné, odpovídají specifikace vzoru standardních specifikací, který se používá v organizaci veřejného zadavatele?		

Dodání

14. Stanovil veřejný zadavatel přesně rozsah a kategorii požadovaného zboží / služeb / stavebních prací?		
15. Vymezují specifikace přesně požadované výstupy a/nebo výsledky?		
16. Předpokládají specifikace realistický časový plán pro zadávací řízení a provedení veřejné zakázky?		
17. Je ve specifikacích jednoznačně uvedena doba trvání veřejné zakázky a případná prodloužení?		

Kritéria (zahrnutá ve specifikacích nebo jiných dokumentech zadávacího řízení)

18. Obsahují specifikace podrobné údaje o důvodech pro vyloučení, kritériích pro výběr a kritériích pro zadání a jejich příslušných vahách, bodovém hodnocení a metodě hodnocení?		
19. Jsou kritéria pro zadání veřejné zakázky spojena s jejím předmětem?		
20. Jsou kritéria pro zadání veřejné zakázky založena na ekonomicky nejvýhodnější nabídce (tj. kritéria založená pouze na ceně, na nákladové efektivnosti nebo nejlepším poměru mezi cenou a kvalitou)?		
21. Zajistil veřejný zadavatel, aby byla kritéria pro výběr a zadání všem srozumitelná?		
22. Provedl veřejný zadavatel zkoušky za účelem ověření kritérií pro výběr a zadání?		

Přezkum

23. Jsou specifikace jednoznačné, úplné a spolehlivé a byly zkorigovány?		
24. Jsou specifikace začleněny do smlouvy?		
25. Zabraňují specifikace požadování nepodstatných informací?		
26. Mají specifikace mechanismus pro kontrolu číslování verzí (např. verze 1, verze 2, konečná verze)?		
27. Byly specifikace potvrzeny a schváleny osobou/orgánem v organizaci s potřebnou pravomocí?		

6.4. Kontrolní seznam pro kontrolu veřejných zakázek

Zadávací řízení jsou často ověřována ex post, zejména v rámci kontrol a auditů ESI fondů. Četným chybám by však bylo možno zabránit, pokud by veřejní zadavatelé prováděli během přípravy a provádění zadávacích řízení vlastní posouzení probíhající práce.

Kontrolní seznam by měli při plnění svých úkolů používat nejen kontroloři a auditoři, nýbrž také aplikující odborníci. To jim umožní ověřit, zda postupují dobře a zda nepřehlédli některý důležitý aspekt procesu.

Aby se zamezilo chybám, je velmi užitečné, pokud veřejní zadavatelé přezkoumají tento kontrolní seznam v rámci vlastního posouzení během plánování zadávacího řízení i v každé fázi tohoto řízení.

Pokud bylo zadávací řízení provedeno správně, měly by být všechny odpovědi kladné, případně by mělo být uvedeno „Nepoužitelné“. Je-li některá z odpovědí záporná, je třeba uvést poznámku a/nebo odůvodnění a postup je třeba zlepšit.

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
Vymezení potřeby		
1. Určil veřejný zadavatel jednoznačně potřeby, které má zadávací řízení uspokojit?		
2. Uvážil veřejný zadavatel všechny přiměřené alternativy?		
3. Byl stanovený počet/rozsah nezbytný, nebo by postačovalo méně?		
4. Byly technické požadavky nezbytné, nebo by postačovala nižší úroveň?		
Tým odpovědný za veřejnou zakázku		
5. Byl ve fázi plánování zadávacího řízení utvořen tým odpovědný za veřejnou zakázku?		
6. Schválil tým odpovědný za veřejnou zakázku klíčové kroky zadávacího řízení, nebo toto učinilo vrcholové vedení v organizaci veřejného zadavatele?		
7. Pokud veřejný zadavatel zapojil externí zúčastněné strany, aby přispěly k zadávacímu řízení, nebyly tyto strany ovlivněny konkrétními zájmy hospodářských subjektů?		
8. Podepsaly všechny osoby podílející se na zadávacím řízení, a zejména externí zúčastněné strany, prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací?		
Volba řízení		
9. Byla volba zadávacího řízení vysvětlena a zdokumentována v souladu se zásadami hospodářské soutěže, transparentnosti, nediskriminace / rovného zacházení a ekonomické přiměřenosti?		
10. Bylo zvolené zadávací řízení s ohledem na konkrétní okolnosti vhodné a bylo přípustné?		

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
11. Pokud se použila mimořádná jednací řízení, měl veřejný zadavatel dostatečné a přiměřené důvody pro volbu této možnosti (poskytl podrobné vysvětlení ohledně toho, proč nebylo možno použít otevřené nebo užší řízení)?		
12. Lze u podlimitních veřejných zakázek potvrdit, že nejsou k dispozici důkazy o porušení vnitrostátních právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek?		
13. Pokud se veřejný zadavatel rozhodl pro zkrácené řízení, bylo to řádně odůvodněno?		

Hodnota veřejné zakázky

14. Určil veřejný zadavatel hodnotu celé veřejné zakázky a zahrnul opce a ustanovení o případném prodloužení smluv na veřejné zakázky?		
15. Byla odhadovaná hodnota veřejné zakázky založena na reálných a aktuálních cenách?		
16. Byla odhadovaná hodnota veřejné zakázky v souladu s konečnými náklady zadané veřejné zakázky?		
17. Lze potvrdit, že veřejná zakázka nebyla uměle rozdělena s cílem vyhnout se požadavku na uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v Úředním věstníku EU?		

Uveřejnění

18. Byla veřejná zakázka uveřejněna v Úředním věstníku EU a v případě potřeby v příslušných vnitrostátních publikacích?		
19. Byly dodrženy minimální lhůty (v závislosti na tom, zda bylo zveřejněno předběžné oznámení)?		
20. Ověřil veřejný zadavatel dostupnost elektronického podávání nabídek od 18. října 2018 a zajistil jeho funkčnost?		
21. Byla veškerá zadávací dokumentace dostupná pro všechny uchazeče stejně (tj. neměli domácí uchazeči možnost získat určité dokumenty snáze)?		
22. Zajistil veřejný zadavatel, aby bylo pro veřejné zakázky přesahující finanční limity EU dostupné použití jednotného evropského osvědčení pro zakázky?		
23. Bylo v oznámení o zahájení zadávacího řízení uvedeno využití financování z grantu EU? (Toto není povinné, jedná se však o osvědčený postup v případě projektů podpořených grantem EU.)		
24. Byla v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v souvisejících dokumentech jednoznačně stanovena kritéria, která se použijí k výběru způsobilých uchazečů a vyhodnocení ekonomicky nejvýhodnější nabídky?		
25. Byly v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v související zadávací dokumentaci uvedeny váhy kritérií pro zadání veřejné zakázky?		

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
26. Umožňovaly technické specifikace rovný přístup k soutěži všem uchazečům, aniž by byly vytvořeny neoprávněné překážky hospodářské soutěže, bylo například zamezeno stanovení vnitrostátních norem, aniž by byla uznána možnost rovnocenných norem?		
27. Byly žádosti uchazečů o informace zodpovězeny způsobem zajišťujícím rovné zacházení se všemi uchazeči a ve stanovených lhůtách?		

Zadávací dokumentace

28. Měli uchazeči přístup ke všem relevantním informacím přímo v zadávací dokumentaci?		
29. Zajistil veřejný zadavatel, aby byly zdroje informací mimo zadávací dokumentaci pro všechny hospodářské subjekty stejně dostupné?		
30. Rozuměli uchazeči plně a jednoznačně tomu, které dokumenty a prohlášení je nutno předložit spolu s nabídkou?		
31. Byly technické specifikace jasné, jednoznačné a úplné a obsahovaly přesné vymezení vlastností stavebních prací / dodávek / služeb, které mají být poskytnuty, a tudíž umožnily, aby jim všechny hospodářské subjekty porozuměly stejně?		
32. Vyžadovalo se výslovně, aby hospodářské subjekty dodržovaly povinnosti vyplývající ze sociálního a pracovního práva včetně mezinárodních úmluv?		
33. Pokud veřejný zadavatel stanovil sociální nebo environmentální podmínky pro plnění veřejné zakázky, byly tyto podmínky slučitelné s právem EU a byly uchazečům poskytnuty náležitě informace?		
34. Byly z technických specifikací vyloučeny neoprávněné odkazy na konkrétní značku nebo zdroj, určitý proces, ochrannou známku, patent, typ nebo určitý původ či výrobu, takže veřejný zadavatel zabránil zvýhodnění či vyloučení určitých podniků nebo výrobků?		
35. Neexistovaly mezi jednotlivými dokumenty zadávacího řízení rozpory?		

Kritéria

36. Stanovila zadávací dokumentace požadavky na výběr uchazečů z hlediska jejich osobní situace, minimálních úrovní způsobilosti, pokud jde o ekonomickou a finanční situaci, a technické a/nebo odborné způsobilosti?		
37. Pokud veřejný zadavatel stanovil váhu jednotlivých kritérií pro výběr, zveřejnil tyto váhy v zadávací dokumentaci, tj. před přijetím nabídek?		
38. Vymezil veřejný zadavatel jednoznačně kritéria pro zadání veřejné zakázky?		
39. Pokud se kritéria pro zadání zaměřovala na nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou, lišila se od kritérií pro výběr uchazečů?		
40. Pokud se kritéria pro zadání zaměřovala na nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou, byla spojena s předmětem veřejné zakázky?		

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
41. Byly systémy vah / bodového hodnocení soudržné, přesvědčivé a výstižné a ponechávaly jen malý prostor pro svévolné hodnocení?		
42. Byla kritéria pro zadání veřejné zakázky vhodná pro výběr nabídky, která je ekonomicky nejvýhodnější?		

Varianty

43. Pokud byly povoleny varianty, byla kritéria pro zadání veřejné zakázky založená na ekonomicky nejvýhodnější nabídce?		
44. Byla v oznámení o zahájení zadávacího řízení zmíněna přípustnost variant?		
45. Uvedl veřejný zadavatel v zadávací dokumentaci minimální požadavky, které musí varianty splňovat?		

Výběr

46. Posoudil veřejný zadavatel pouze nabídky podané ve stanovené lhůtě, které splňovaly formální požadavky?		
47. Byl výběr uchazečů nezávislý?		
48. Byly důvody pro výběr a odmítnutí uchazečů v souladu se zveřejněnými kritérii a byly náležitě zdokumentovány?		

Hodnocení nabídek a zadání veřejné zakázky

49. Měli členové hodnotící komise odpovídající znalosti s ohledem na předmět veřejné zakázky?		
50. Podepsali všichni členové hodnotící komise prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací?		
51. Byla kritérii pro zadání, která byla použita k vyhodnocení nabídek, a souvisejícími váhami pouze kritéria a váhy uvedené v zadávací dokumentaci?		
52. Zajistil veřejný zadavatel v případě užšího řízení, jednacího řízení nebo soutěžního dialogu, aby nebyla k vyhodnocení použita znovu kritéria, která byla uplatněna ve fázi předběžného výběru?		
53. Provedla hodnotící komise za účelem zadání veřejné zakázky nediskriminační hodnocení nabídek podle metodiky popsané v zadávací dokumentaci?		
54. Vyžádal si veřejný zadavatel v případě nabídky, která se jevila jako „mimořádně nízká“, písemně důvody mimořádně nízké nabídkové ceny?		
55. Je k dispozici úplná zpráva o hodnocení nabídek, kterou podepsali všichni členové hodnotící komise?		
56. Byla veřejná zakázka skutečně zadána uchazeči, kterého vybrala hodnotící komise?		
57. Byly všem neúspěšným uchazečům v příslušné lhůtě zaslány správné informace a byla před podpisem smlouvy uplatněna „odkladná lhůta“?		

Otázky	Ano/Ne/ Nepou- žitelné	Poznámky
58. Bylo do 30 dnů od data podpisu smlouvy uveřejněno v Úředním věstníku EU oznámení o výsledku zadávacího řízení?		
59. Pokud některý uchazeč podal stížnost či odvolání veřejnému zadavateli nebo jinému příslušnému subjektu, vyřídil veřejný zadavatel stížnost spravedlivě a transparentně a bylo toto zdokumentováno?		

Změny smluv na veřejné zakázky

60. Pokud byly případné dodatečné stavební práce / služby / dodávky zadány bez soutěže, byly splněny všechny příslušné výjimečné podmínky?		
61. Za předpokladu, že změna hodnoty veřejné zakázky nezměnila celkovou povahu zakázky, byla tato změna nižší než finanční limity EU?		
62. Za předpokladu, že změna hodnoty veřejné zakázky nezměnila celkovou povahu zakázky, byla změna nižší než 10 % hodnoty původní veřejné zakázky na služby a dodávky a nižší než 15 % hodnoty původní veřejné zakázky na stavební práce?		
63. Nezměnila se v případě změny hodnoty veřejné zakázky ekonomická rovnováha ve prospěch zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele?		

Vedení záznamů

<p>64. Uchovával veřejný zadavatel fyzické nebo elektronické záznamy níže uvedených klíčových dokumentů zadávacího řízení?</p> <ul style="list-style-type: none"> » Oznámení o zahájení zadávacího řízení (Úřední věstník EU) » Zadávací dokumentace včetně technických specifikací » Evidence přijatých nabídek » Doklady o otevírání nabídek » Doklady o výběru nabídek včetně bodového hodnocení na základě stanovených kritérií » Doklady o hodnocení nabídek včetně bodového hodnocení na základě stanovených kritérií » Zpráva o hodnocení nabídek » Vyrozumění úspěšných a neúspěšných uchazečů » Formální smlouva » Oznámení o výsledku zadávacího řízení (Úřední věstník EU) » Doklad nebo převzetí výstupů » Doklady o tom, že náklady na výstupy odpovídají nákladům uvedeným v nabídce » Doklady o tom, že výstupy odpovídají technickým specifikacím » Faktury » Případně odůvodnění změn smlouvy na veřejnou zakázku za určitých okolností 		
---	--	--

6.5. Vzor prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací

Prohlášení o neexistenci střetu zájmů a ochraně důvěrných informací

Veřejný zadavatel	[úplný název]
Název veřejné zakázky	[název a případně číslo]
Druh veřejné zakázky	[stavební práce / dodávky / služby]
Řízení	[otevřené / užší /jednací / přímé zadání veřejné zakázky / soutěžní dialog / jednací řízení / inovační partnerství / jiné]
Hodnota veřejné zakázky	[částka a příslušná měna]
Datum odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení	[je-li použitelné]

Já, níže podepsaný, _____, jakožto člen [projektového týmu / hodnotící komise] pro výše uvedenou veřejnou zakázku tímto prohlašuji, že:

- » je mi znám článek 24 směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, který stanoví: „Pojem střetu zájmů se vztahuje přinejmenším na situace, kdy pracovníci veřejného zadavatele nebo poskytovatele služeb v oblasti zadávání zakázek vystupujícího jménem veřejného zadavatele, kteří se podílejí na vedení zadávacího řízení nebo by mohli ovlivnit jeho výsledek, přímo či nepřímo vykazují finanční, hospodářský nebo jiný osobní zájem, který by bylo možno považovat za zájem ohrožující jejich nestrannost a nezávislost v souvislosti s daným zadávacím řízením.“,
- » podle mého nejlepšího vědomí a svědomí nejsem ve střetu zájmů ve vztahu k subjektům, které podaly nabídku na tuto veřejnou zakázku, včetně osob nebo členů konsorcia, nebo ve vztahu k navrhovaným subdodavatelům,
- » neexistují žádné minulé, současné ani v budoucnu předvídatelné skutečnosti nebo okolnosti, které by mohly zpochybnit mou nezávislost v očích kterékoli strany,
- » pokud v průběhu [projektu/hodnocení] zjistím, že takový střet existuje nebo by mohl nastat, budu neprodleně informovat veřejného zadavatele,

jsem podporován v oznamování situace nebo rizika střetu zájmů a jakéhokoli druhu protiprávního jednání nebo podvodu (tj. whistleblowing), a pokud tak učiním, nemělo by se mnou být zacházeno nespravedlivě ani by mi neměl být uložen postih,

- » beru na vědomí, že si veřejný zadavatel vyhrazuje právo tyto informace ověřit.

Rovněž potvrzuji, že všechny záležitosti mně svěřené budu považovat za důvěrné. Nesdělím mimo [projektový tým / hodnotící komisi] žádné důvěrné informace, které mi byly poskytnuty nebo s nimiž jsem se seznámil. Informace, které mi budou poskytnuty, nezneužiji.

Datum a místo:

Jméno a příjmení:

Podpis:

Obráťte se na EU

OSOBNĚ

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: <http://europa.eu/contact>.

TELEFONICKY NEBO E-MAILEM

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: **00 800 6 7 8 9 10 11** (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: **+32 22999696** nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: <http://europa.eu/contact>.

Vyhledávání informací o EU

ON-LINE

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa na adrese: <http://europa.eu>.

PUBLIKACE EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat prostřednictvím internetových stránek EU Bookshop na adrese: <http://bookshop.europa.eu>. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz <http://europa.eu/contact>).

PRÁVO EU A SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1951 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÁ DATA OD EU

Portál veřejně přístupných dat EU (<http://data.europa.eu/euodp/cs/data>) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.

STAY CONNECTED

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

